

ଗ୍ରୀଷ୍ମଦେଶର ଉପକଥା

ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା : ସଂଖ୍ୟା-୨୧

ଗ୍ରୀସଦେଶର ଉପକଥା

ଅନୁବାଦ :
ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଧର ଦାସ

ଜା ଟକ-୨ : ବ୍ରହ୍ମପୁର

ପ୍ରକାଶକ :

ଶ୍ରୀ ଅଭିରାମ ମହାପାତ୍ର

ଗ୍ରନ୍ଥ ମନ୍ଦିର

କଟକ-୨ : ବ୍ରହ୍ମପୁର

ମୁଦ୍ରକ :

ବିନାୟକ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ

କଟକ-୮

ଦ୍ଵିତୀୟ ମୁଦ୍ରଣ :

ଅକ୍ଟୋବର, ୧୯୭୨

ମୂଲ୍ୟ :

ଟ ୨-୦୦

ସୁଚୀ

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ	୧
୨ । କୁଇଁଲେ ସୁନା	୧୭
୩ । ପାଣ୍ଡୋରର ବାକ୍ସ	୩୦
୪ । ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ା ପେଟାସସ୍	୪୦
୫ । ସାୟାର୍ସଙ୍କ ନଅର	୬୦
୬ । ଜାସନ ଓ ସୁନାର ଲୋମ	୭୪
୭ । ଏଣ୍ଡିଅସ୍ ଓ ବାମନ ଜାତି	୯୯
୮ । ନସିସସ୍ ଓ ପ୍ରତିଧ୍ବନି	୧୧୫

— — —

ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକ ଥିଲେ । କିଏ ପରର ଉପକାର କରି ଆନନ୍ଦ ପାଆନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ଅନ୍ୟର ଅନିଷ୍ଟ କରି ପାରିଲେ ଖୁସି ହେଉଥିଲେ ।

ଦାନେ ଥିଲେ ଏକ ରାଜାଙ୍କ ଝିଅ । ସେ ରଜାଘରେ ମଧ୍ୟ ବସା ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପୁଅ ହେଲା । ପୁଅଟିର ନାମ ଦିଆଗଲା ପର୍ବିଂସ । ଦାନେ ପୁଅଟିକୁ ଘେନି ସୁଖରେ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟଲୋକେ ତାଙ୍କ ସୁଖ ଦେଖି ସହ୍ୟ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ମାଆ ପୁଅ ଦୁହଁକୁ ଗୋଟିଏ କାଠ ବାକ୍ସରେ ପୂରାଇ ସମୁଦ୍ରରେ ଭସାଇ ଦେଲେ ।

ଦାନେ ପୁଅଟିକୁ କୋଳରେ ଧରି ବାକ୍ସ ଭିତରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି; ଏଣେ ବାକ୍ସ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଭାସି ଭାସି ଯାଉଥାଏ । ଭାଗ୍ୟକୁ ବାକ୍ସଟି ବୁଝିଲା ନାହିଁ—ନୋହିଲେ ମାଆପୁଅ ଦୁହେଁଯାକ ବୁଝି ମରିଥାନ୍ତେ । ଏହିପରି କେତେ ଦିନ ଭାସିବା ପରେ ବାକ୍ସ ଯାଇ ଏକ ଦ୍ଵୀପରେ ଲାଗିଲା । ଏହି ଦ୍ଵୀପର ନାମ ସେରିଫସ । ଯେତେବେଳେ ବାକ୍ସ ଦ୍ଵୀପରେ ଲାଗିଲା ସେତେବେଳକୁ ଜଣେ କେଉଟ ସେଠାକୁ ଜାଲ ଘେନି ମାଛ ଧରିବାକୁ ଆସିଥିଲା । ସେ ବାକ୍ସଟିକୁ

ଉଠାଇ ନେଇ ଦେଖିଲା, ତା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ନିଜ ପିଲାକୁ ଧରି ଶୋଇଛି ।

ମାଆ ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ଏ ଦ୍ଵୀପର ଲୋକେ ବଡ଼ ଖରାପ, କାହାର ଭଲ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି କେଉଁଠିର ଭାଇ ହେଉଛି ସେହି ଦ୍ଵୀପର ରାଜା । ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ ଯେମିତି ଦୁଷ୍ଟ, ରାଜା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି । ମାତ୍ର ଏ କେଉଁଠିର ସ୍ଵଭାବ ଭଲ । ସେ ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ସବୁବେଳେ ଆଗଭର । କାହାର ଅନିଷ୍ଟ କରିବା କଥା କେବେହେଲେ ତା ମନରେ ନ ଥାଏ । ସେ ବାକ୍ସରୁ ମାଆ ପୁଅକୁ ବାହାର କରି ନିଜ ଦରକୁ ନେଲା ଓ ଅତି ଯତ୍ନରେ ରଖିଲା । ଦିନ ପରେ ଦିନ, ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବଳିଷ୍ଠ ଯୁବକ ହେଲେ । ଶତ୍ରୁ ଓ ତାଲ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ସେ ଝୁରୁ ନା ଅଛୁଲେ ।

ଏହି କେଉଁଠିର ଭାଇ ପଲିଡ଼େକ୍ଟସ ସେ ଦ୍ଵୀପର ରାଜା । ସେ ଦେଖିଲା, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ବଳିଷ୍ଠ ଯୁବକ । ତାଙ୍କର କପରି ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଉପାୟ ଚିନ୍ତାକଲ । ଗୋଟାଏ ଅତି ବିପଜ୍ଜନକ କାମ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ପଠାଇବ ବୋଲି ସେ ଘିରି କଲା ।

ଏହିପରି ବିଚାର କରି ପଲିଡ଼େକ୍ଟସ ଦିନେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁ ଡକାଇ ଆଣି କହିଲା, “ଦେଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତୁମକୁ ଆମେ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛୁ । ମୋ ଭାଇ ତୁମକୁ ଓ ତୁମ ମାଆକୁ ପାଳି ଆସିଅଛନ୍ତି । ଏବେ ତୁମେ ଆମ ପାଇଁ କିଛି କରିବା ଦରକାର ।”

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମହାରାଜ, ଆପଣ ଏ ଦ୍ଵୀପର ରାଜା । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରେ ବିଶେଷ ରାଗୀ । ଆପଣ ସାହା

ଆଦେଶ ଦେବେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ କରିବ । ଏପରିକି ସେଥିରେ ପ୍ରାଣ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ତାହା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।”

ପଲିଡ଼େକ୍ଟସ କହିଲା, “ତୁମେ ଯୁବକ, ଘରେ ବସି ରହିବା ତୁମ ପକ୍ଷରେ ସୁନ୍ଦର ନୁହେଁ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ କାମ କରିବାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଚାହେଁ । ଏଥିରେ ତୁମର ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସାହସ ଓ ବୁଦ୍ଧିର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ସୁବିଧା ପାଇବ । ତୁମେ ଶୁଣିଥିବ, ନିକଟରେ ମୋର ବିବାହ ହେବ । ରାଜକନ୍ୟା ହିମପାନ୍ଡ୍ରମିଆକୁ ବିବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ମୋଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ଚାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପହାରରେ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ନାହିଁ । ତୁମେ ଜାଣିଥିବ, ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ତିନୋଟି ରାକ୍ଷସୀ ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଗୋଟିକର ନାମ ମେଦୁସା । ସେହି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି ତାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ଯାଇ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି କାଟି-ଆଣି ମୋତେ ଦେବ ।”

ପରୀକ୍ଷା କହିଲେ, “ଏପରି ଗୋଟିଏ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ନେବା ମୋର ଭାଗ୍ୟ । ମୁଁ କାଲି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣିବାକୁ ଯିବି ।”

ରାଜା ପରୀକ୍ଷକୁ ଆହୁରି ସାବଧାନ କରି ଦେଲେ ଯେ ମୁଣ୍ଡଟି ଏପରି କାଟି ଆଣିବାକୁ ହେବ, ଯେପରି ସେଥିର କୌଣସି ଅଂଶ ଖଣ୍ଡିଆଖାବର ନ ହୁଏ ।

ପରୀକ୍ଷା ରାଜାଙ୍କ ପାଖରୁ ଚାଲିଗଲେ । ରାଜା ହସି ହସି ମନକୁ ମନ କହିଲେ, “ଟୋକାଟା ଜାଣିନାହିଁ, ତା ମରଣ ନିକଟ ହେଲାଣି । ମେଦୁସା ପାଖକୁ ଯିବା ତ ଅସମ୍ଭବ; ଏ ତାକୁ ମାର ତାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣିବ କିପରି ?”

ଏଥି ଭିତରେ ଦେଶ ତମାମ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଗଲା, ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଆଣିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ରାଜା ଯେପରି ଶରପ ଲୋକ, ତାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେତ ତହିଁରୁ ଉଣା ନୁହନ୍ତି । ଦାନେ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଉପରକୁ ନିଶ୍ଚୟ ବିପତ୍ତି ମାଡ଼ି ଆସିଲା, ଏହା ଭାବ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ କେବଳ ଜଣେ ଲୋକର ମନରେ ଦୁଃଖ ହେଲା । ସେ ହେଉଛି ସେହି କେଉଟି— ରଜାଙ୍କ ଭାଇ—ଯିଏ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ବାକ୍ସରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ପାଳିଆସିଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ତନୋଟି ରାକ୍ଷସୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭଳି ଶାସଣ ବିଷୟ ଜାଣି କେଉଁଠି ଦେଖାନଥିଲେ । ଏ ତନି ରାକ୍ଷସୀ ହେଉଛନ୍ତି ତନି ଉଦ୍ଦଣୀ । ଏମାନେ ଆଦୌ ମଣିଷ ପରି ଦେଖାଯାଉ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ତମଡ଼ା ନ ଥିଲା; ଥିଲା ଲୁହାର ପତ୍ର । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୁଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ ସାପ ବାଳପରି ଓହଳି ଥାନ୍ତି । ସାପ-ଗୁଡ଼ାକ ଗୁଡ଼େଇ ତୁଡ଼େଇ ହୋଇ ସୁ ସୁ ଶବ୍ଦ କରୁଥାନ୍ତି । ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଜଉ ଲହ ଲହ ହେଉଥାଏ । ରାକ୍ଷସୀଙ୍କ ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ାକ ବାଦର ଦାନ୍ତ ପରି । ହାତ ଉପରେ ତମଡ଼ା ନ ଥାଇ ଥାଏ ପିତ୍ତଳର ପତ୍ର । ଆଙ୍ଗୁଳିଗୁଡ଼ାକ ଗୋଜା ଗୋଜା, ଚିଲର ନଖ ପରି । ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ନିସମାନଙ୍କର ସୁନାର ଡେଣା ଥାଏ; ତା ଉପରେ ଧୂଆଁ କାଗଜି ପଡ଼ିଲେ ଚକ୍ଚକ୍ ଦିଶେ । ଏହାର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ସହଜରେ ଉଡ଼ି ପାରନ୍ତି । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିପଦ ହେଉଛି, ଯଦି କେହି ମେଦୁସାକୁ ଚାହିଁଦେବ ସେ ତତ୍ତ୍ୱକ୍ଷଣାତ୍ ପଥର ପାଲଟିଯିବ । ତେଣୁ ରାକ୍ଷସୀମାନେ ଉଡ଼ିଯିବା ବେଳେ ଲୋକେ ଲୁଚି ରହନ୍ତି—କାଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପକାଇବେ ।

ଏପରି ଶ୍ରାବଣ ଶ୍ରାବଣୀକୁ ମାରିବାକୁ ଯିବା ସେ କି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ସଦୃଶ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ । ସାହାର ଦେହ ଲୁହାରେ, ଆଙ୍ଗୁଠି ପିତ୍ତଳରେ, ଡେଣା ସୁନାରେ ଗଢ଼ା ତାକୁ ମାରିବା କଣ ସଦୃଶ କଥା ? ମୁଣ୍ଡର ସାପଗୁଡ଼ାକ ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାରିବେ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା, ମେଦୁସାକୁ କେବେ ହେଲେ ଚାହିଁବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ତାକୁ ଦେଖିଲମାତ୍ରେ ପଥର ପାଲଟି ଯିବାର ଭୟ ।

ଏପରି ଗୋଟିଏ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ପର୍ବିଅସ ମାଆଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କହିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଆପଣା ଭାଲ ଓ ଖଣ୍ଡା ଧରି ବାହାରିପଡ଼ିଲେ । ଗୋଟିଏ ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ସେ ମେଦୁସା ଚାହିଁଥିବା ଶଙ୍ଖରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳେ ବସି କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ଚିନ୍ତା କଲେ । ସେ ଯେତକି ଭାବିଲେ, ସେତକି ଆପଦ ବିପଦ କଥା ମନକୁ ଆସିଲା । ମେଦୁସାକୁ ମାରିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ।

ସେ ମୁଣ୍ଡ ପୋତ ଭାବୁଛନ୍ତି ଏହି ସମୟରେ ଶୁଣିପାରିଲେ— ପର୍ବିଅସ, ତୁମେ ଏତେ ମନଦୁଃଖ କରି ବସିଛ କାହିଁକି ?

ପର୍ବିଅସ ମୁହଁ ଟେକି ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି । ଯୁବକଟି ସେ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ସେ କଥା ତାଙ୍କ ଚେତେଗରୁ ଜଣାପଡ଼ିଯାଉଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର ଟୋପି ଓ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର ବାଡ଼ି । ତାଙ୍କ ଅଗାରୁ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡା ଝୁଲୁଥିଲା । ଲୋକଟିର ମୁହଁ ହସ ହସ—ସତେ ଯେପରି ପର୍ବିଅସକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସେ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛନ୍ତି ।

ପର୍ବିଅସ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଅସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଭାର ନେଇ ଆସିଛି । କିପରି କଅଣ କରିବ ସେଇ କଥା ଭାବୁଛି ।”

ଯୁବକ—“କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ମୁଁ ନାନା ଅସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ସେମାନେ ଶେଷରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ତୁମେ ମୋର ନାଆଁ ଶୁଣିଥିବ । ମୁଁ ହେଉଛି ମର୍ଜ୍ୟୁର । ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ କଅଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ, ମୋତେ କହ । ହୁଏତ ମୁଁ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବି ।”

ପର୍ବିଅସ ଏହି ଯୁବକଙ୍କୁ ସବୁ ଘଟଣା କହିଗଲେ । ରାଜା ପଲଡେଲ୍‌ସ ତାଙ୍କୁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି କାଟି ନେବାକୁ କହିଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଚାହୁଁଲା ମାତ୍ରେ ସେ ପଥର ପାଲଟିଯିବେ; ତାକୁ ମାରି ମୁଣ୍ଡ ନେବେ କିପରି ?

ମର୍ଜ୍ୟୁର ହସି ହସି କହିଲେ, “ମୋ ମତରେ ସୁନ୍ଦର ପଥର-ମୁଣ୍ଡ ହୋଇ କାଳକାଳକୁ ପଡ଼ିରହିବା ଅପେକ୍ଷା ଏହିଭଳି ଯୁବକ ହୋଇ ଆଉ କେତେ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚିରହିବା ତୁମ ପକ୍ଷରେ ଭଲ । ସାହା ହେଉ, ମୁଁ ସେଥିର ଉପାୟ କହୁଛି । ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ଡନଜଣ ହୀଲେକଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ଡନଜଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାନ୍ତ୍ର ଆଖି । ଏଇ ଆଖିଟିକୁ ସେମାନେ ପାଲିକରି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ରାତିରେ ଜହ୍ନ ନଥିଲାବେଳେ ଯିବାକୁ ହେବ କିମ୍ବା ଠିକ୍ ଗୋଧୂଳି ସଜ୍ଜାବେଳେ ଯିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଦେଖା ମିଳିବ ନାହିଁ । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଚନ୍ଦ୍ରକରଣ ପଡ଼ିଥିବା ବେଳେ ସେମାନେ ବାହାରକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।”

ପର୍ବିଅସ କହିଲେ, “ଆମର ତ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦରକାର—ଏ ହୀଲେକଙ୍କ ପାଖେ ଆମର କି କାମ ?”

ମର୍କ୍ୟୁରୀ ଉଦ୍ଧର କଲେ, “ତୁମେ ଭାବୁଛ, ଏକାବେଳକେ ମେଦୁସା ପାଖକୁ ଚାଲିଯିବ । ସେ କଥା କଣ ସମ୍ଭବ ? ସେଥିପାଇଁ ଆଗରୁ ଅନେକ କଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଗେ ତୁମର ଡାଲଟାକୁ ମାଜି ଖୁବ୍ ଚକ୍ ଚକ୍ କରିଦିଅ; ଯେପରିକି ସେଥିରେ ଚାହିଁଲେ ଦର୍ପଣରେ ଦେଖିଲା ପରି ତୁମ ମୁହଁ ଦେଖାଯିବ ।”

ପ୍ରଥମେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭାବିଲେ, ଡାଲକୁ ମାଜି ଚକ୍ ଚକ୍ କରିବା ଏକ ବୃଥା ଶ୍ରମ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଡାଲଟି ଖୁବ୍ ମଜଭୁତ ହେବା ଦରକାର—ଶହରୁ ହଜିଆର ଯେପରି ତାକୁ ଭେଦି ପାରିବ ନାହିଁ । ଖାଲି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶିଲେ କି ଲାଭ ? ଯାହାହେଉ ସେ ମନଦେଇ ଡାଲକୁ ମାଜିବାରେ ଲାଗିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଏହା ଦର୍ପଣ ପରି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶିଲା । ମର୍କ୍ୟୁରୀ ସେଥିରେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖିପାରି ଖୁବ୍ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ । ତତ୍ପରେ ସେ ନିଜର ପୋଷାକ ଓ ଖଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟାୟଙ୍କୁ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପୋଷାକ ଓ ଖଣ୍ଡା ନେଇ ଆସିଲେ ।

ଦୁହେଁ ଏହିପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମର୍କ୍ୟୁରୀ ଏତେ ବେଗରେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବହୁତ ପଛରେ ପଡ଼ି ଯାଉଥାନ୍ତି । କିଛି ଦୂର ଯିବା ପରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟଙ୍କର ମନେହେଲା, ସତେ ଯେପରି ମର୍କ୍ୟୁରୀଙ୍କ ଦୁଇ ପାଦରେ ଆଉ ମୁଣ୍ଡର ଦୁଇ ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ ଡେଣା ଲାଗିଛି । ସେ ଖୁବ୍ ନିଶାରି ନିଶାରି ଚାହିଁଲେ ଓ ପ୍ରକୃତରେ ଡେଣା ଲାଗିନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ ।

ପଛରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟାୟଙ୍କର ଦମ୍ କୁଟିଗଲା । ମର୍କ୍ୟୁରୀ ତାହା ଜାଣିପାରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଖକୁ ଲାଗିଆସିବାରୁ ସେ ଆପଣା ବାଡ଼ି ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏଇଟି ତୁମର ଦରକାର ।” ଏଣିକି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଟିକିଏ

ବେଗରେ ଚାଲିପାରିଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଯଦି ମୋ ପାଦରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ ଡେଣା ଲଗା ଜୋତା ଥାଆନ୍ତା, ମୁଁ ଆହୁରି ବେଗରେ ଯାଇପାରନ୍ତି ।” ମର୍କ୍ସୁର ଉତ୍ତର କଲେ, ଆଜ୍ଞା, ସେ କଥା ପରେ ଦେଖିବା ।”

ଦୁହେଁ ପୁଣି ଚାଲିଲେ । ବାଡ଼ି ଧରିଲାବେଳୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହରେ ନୂଆ ବଳ ଆସିଥିଲା । ସେ ଆଉ ଆଗଭଳି ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ୁନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୂର ଯିବା ପରେ ସେମାନେ ସେହି ଭିଜିଲା ଶ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଲେ, ଭିଜିଲାଯାକଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାଟ ଆଖି । ଯାହାର ସେତେବେଳେ ଦରକାର ସେ ତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଦେଖେ । ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ସେତେବେଳେ କିଛି ଦେଖି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଜଣେ ଆଖିଟି କାଢ଼ି ଆଉ ଜଣକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିବାବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା ହାତରୁ ଆଖିଟି ଦେଇ ଆସିଲେ । ଏବେ ସମସ୍ତେ ଅଛ ହୋଇଗଲେ । ମର୍କ୍ସୁର କହିଲେ, “ଭିଜି ପଶୁ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି କହିଦେଲେ ଚମ ଆଖି ଫେରାଇ ଦେବୁ ।” ଶେଷରେ ସେମାନେ ବାଧ୍ୟହୋଇ ପଶୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାର ବାଟ ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ।

ସେ ଦୁହେଁ ଭିଜି ପଶୁଙ୍କ ପାଖେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଭିଜି ବଢ଼ିବ ଜିନିଷ ଥିଲା—ଗୋଟିଏ ଥଳୀ, ଯୋଡ଼ିଏ ବଢ଼ିବ କଠାଉ ଓ ଗୋଟିଏ ଟୋପି ।

ପଶୁମାନେ ଭାଷା ସୁନ୍ଦର । ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ । ମର୍କ୍ସୁର ସେମାନଙ୍କୁ ଆଗରୁ ଚିହ୍ନିଥିଲା ପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲା । ମର୍କ୍ସୁରଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସେମାନେ ଏହି ଭିଜି ଭିଜି ଜିନିଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାପାଇଁ ରାଜି ହେଲେ ।

ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ଥଳଟି ଦେଲେ । ଏଇଟି ହରିଶ ଚମଡ଼ାରେ
 ତିଆରି ଓ ତା ଉପରେ ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ତାପରେ
 କଠାଉ ଦୁଇଟି ଆଣିଲେ । ପ୍ରତି କଠାଉରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ
 ଡେଣା ଲଗିଥିଲା । ପର୍ବିଅସ୍ ପଟେ କଠାଉ ପାଖରେ ଥୋଇ ଆଉ
 ପଟକ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ରେ ପିନ୍ଧି ପିନ୍ଧି ଥୁଆହୋଇଥିବା କଠାଉଟି
 ଉଡ଼ିଯିବାକୁ ବସିଲା । ମର୍କ୍ୟୁର ଡେଇଁପଡ଼ି ତାହା ଧରିପକାଇଲେ;
 ସାବଧାନ କରିଦେଲେ ଯେ ଦୁଇଟି ଯାକ ଏକାବେଳେକେ ପିନ୍ଧିବାକୁ
 ହେବ । ପର୍ବିଅସ୍ ଦୁଇଟିଯାକ କଠାଉ ପିନ୍ଧି ସାରିବା ମାତ୍ରେ ସେ
 ଆଉ ଭୁଲି ଉପରେ ବସିରହିବା କଷ୍ଟକର ହେଲା । ସେ ଉଡ଼ିବାକୁ
 ବାହାରିଲେ । ଶେଷରେ ପଶ୍ଚାତାପେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପିଟି
 ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ । ଏହାକୁ ପିନ୍ଧିବା ମାତ୍ରେ ଏକ ଅଭୁତ ଘଟଣା
 ଘଟିଲା । ସେ ଆଉ କାହାରିକୁ ଦେଖାଗଲେ ନାହିଁ ।

ମର୍କ୍ୟୁର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, “ପର୍ବିଅସ୍, ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଅଛ ?”

ପର୍ବିଅସ୍ କଠାଉ ଉଡ଼ିର ମିଳିଲା—“ଏଇ ସେ ତୁମ ପାଖରେ ।
 ତୁମେ କଅଣ ମୋତେ ଦେଖିପାରୁନାହିଁ ?”

ମର୍କ୍ୟୁର—“ଦେଖିପାରିବ କିପରି ? ଏ ଟୋପିକୁ ସେ ପିନ୍ଧେ
 ସେ ଆଉ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ତୁମେ ମେଦୁସାକୁ ମାରିବାକୁ
 ଗଲାବେଳେ ସେ ତୁମକୁ ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଏ ଟୋପି
 ତୁମକୁ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଗଲା । ଏବେ ଏ କଠାଉ ପିନ୍ଧି ତୁମେ କିପରି
 ଯାଇପାରିବ ଦେଖିବା । ମୁଁ ଆଗେ ଆଗେ ଯାଉଛି । ତୁମେ ମୋ
 ପଛରେ ଆସ ।”

ମର୍କ୍ୟୁରଙ୍କ ଟୋପିର ଦୁଇ ପାଖେ ଦୁଇଟି ଡେଣା ଖୋଲିଗଲା ।
 ଦୁଇଟିଯାକ ଆକାଶକୁ ଉଠିଯାଇ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଦେଲେ । ତାଙ୍କ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରଣରେ ପୃଥିବୀ ଉପରଯାକ ରୂପା ପରି ଦିଶିଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନ୍ଧ୍ରର ଉପରକୁ ଉଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ର ପାଖକୁ ଯିବା ପାଇଁ ମନ କଲେ । ସେହି ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ରହିଲେ ତାଙ୍କ ଜୀବନଟା କେଡ଼େ ସୁଖରେ କଟିଯାନ୍ତା ! ସେ ଉଡ଼ୁ ଉଡ଼ୁ ତଳକୁ ଚାହିଁଲେ । କେତେ ନଦୀ, କେତେ ହ୍ରଦ, ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ, ବଣ, ଗଛଲତା ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । କେତେ ପର୍ବତ ଉପରେ ଥିବା ବରଫ ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ସହର, ଗ୍ରାମ ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ପରି ବୋଧ ହେଉଥାଏ । ସେ ସେହିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂରକୁ ଚାହିଁ ଦେଲେକ୍ଷଣି ମାଆଙ୍କ କଥା ତାଙ୍କ ମନରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଭାବିଲେ— ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଗଲେ ତ ଆଉ ମାଆଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ !

ଆକାଶରେ ମେଘଗଣ୍ଡମାନ ଦୂରରୁ କୋଠାଘର ଭଳି ଦିଶୁଥାନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା ପାଖକୁ ଗଲେ ଦେଖନ୍ତି, କେବଳ ଥଣ୍ଡା ବାମ୍ଫ । ସେ ସେଠାରୁ ଚାଲିଆସନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶରେ ଦୁହେଁଯାକ ଅନେକ ବାଟ ଉଡ଼ିଯିବା ପରେ କାହାର ଡେଶର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକିଏ ଭୟ କରିଗଲେ । ମର୍ଜୁର କହିଲେ, “ଭୟର କାରଣ ନାହିଁ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମୋର ଭଉଣୀ । ତାଙ୍କ ନାଆଁ ଏଥିନ । ସେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ତୁମେ ମେଦୁସାକୁ ମାରିପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ଯାହା ଦେଖିପାରୁନାହେଁ, ସେ ତାହା ଦେଖିପାରନ୍ତି । ତୁମେ ଆଉ କାହାକୁ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ ସତ, କିନ୍ତୁ ସେ ତୁମକୁ ଦେଖିପାରି ଆସିଛନ୍ତି । ମେଦୁସା ଆଉ ତା ଦୁଇ ଭଉଣୀ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ଆମକୁ ଜଣାନାହିଁ । କୁଆଡ଼େ ଖୋଜି ଚାଲିବା ? ସେ ଆମକୁ ମେଦୁସା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବ ।”

ସେତେବେଳକୁ ସେମାନେ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଉଡୁଥିଲେ । ପର୍ବିଅସ ତଳକୁ ଚାହିଁ କେବଳ ମାଳ ପାଣି ଆଉ ତା ଉପରେ ଧଳା ଡେଜ ଦେଖୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ କାନ ପାଖରେ ଧୀରସ୍ୱରରେ ଶୁଣାଗଲା, “ଏଇ ଦେଖ, ତନି ଭଉଣୀଯାକ ଶୋଇଛନ୍ତି ।” ପର୍ବିଅସ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ନପାରି ପଚାରିଲେ, “କାହିଁ, କେଉଁଠି ? ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରୁନି ।”

ପର୍ବିଅସ ପୁଣି ଶୁଣିଲେ, “ଆମ ତଳେ ଏଇ ଯେଉଁ ଦ୍ୱୀପଟା ଅଛି, ତାରି କୂଳକୁ ଚାହିଁ ।”

ମର୍କୁରି କହିଲେ, “ଦେଖିଲ, ମୋ କଥା ସତ କି ନା ? ମୋ ଭଉଣୀ ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବେ ବୋଲି ମୁଁ କହିଥିଲି ପରା !”

ପର୍ବିଅସ ଖୁବ୍ ତଳକୁ ଚାହିଁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଦ୍ୱୀପ ଦେଖିପାରିଲେ । ତାରି କୂଳଟା ପାହାଡ଼ିଆ । ସମୁଦ୍ରର ଲହରୀଗୁଡ଼ାକ କୂଳରେ ପିଟିହେଉଥାନ୍ତି । ଦ୍ୱୀପର ଗୋଟାଏ ପାଖର କୂଳ ପାହାଡ଼ିଆ ନୁହେଁ; ବାଲିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ତନିଜଣଯାକ ସେଇ ବାଲିଆ ଜାଗାରେ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଏବେ ପର୍ବିଅସ ତନି ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସୁନା ଡେଶା ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ରକରଣ ପଡ଼ି ଚକ୍ଚକ୍ ଦିଶୁଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଗୋଜିଆ ଆଙ୍ଗୁରୁଡ଼ାକ ଦେଖିଲେ ଡର ମାଡ଼ିବାର କଥା । ଏଣେ ମୁଣ୍ଡର ସାପଗୁଡ଼ାକ ଜିଭ ଲହ ଲହ କରି ଗୁଡ଼େଇ-ଗୁଡ଼େଇ ହେଉଥାନ୍ତି । ସ୍ୱର୍ଗର କଥା, ସେତେବେଳକୁ ସବୁ ଭଉଣୀ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ନଦରେ ଶୋଇଥାନ୍ତି । ଚେଇଁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଲକ୍ଷଣି ଏମାନେ ପଥର ପାଲଟି ଯାଇଥାନ୍ତେ ।

ମର୍କୁରି ଚୁପ୍ କରି ପର୍ବିଅସଙ୍କ କାନରେ କହିଲେ, “ଏଇ ହେଉଛି ଅସଲ ସୁବିଧା ବେଳ । ଶୀଘ୍ର ଶ୍ରୋତ୍ର ଏକ ଶ୍ୱେତରେ

ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଗଣ୍ଡିରୁ ଅଲଗା କରିଦିଅ । ଦେଖ, ସେମାନେ ଆଖି ମେଲିବା ଆଗରୁ ତୁମ କାମ ଶେଷ କରିବ । ଆଖି ଖୋଲିଲେ ତୁମର ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।”

ପର୍ବିଅସ୍ ଖଣ୍ଡା ଧରି ବାହାରିଲେ ; କିନ୍ତୁ ତିନିଜ୍ଞ ଭିତରୁ ମେଦୁସା କିଏ ଜାଣି ନ ପାରି ଟିକିଏ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଏଥିନି ତାଙ୍କ କାନ ପାଖରେ କହିଲେ, “ଦେଖ, ଜଣେ କଡ଼ ଲେଉଟାଉଛି, ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ଖୋଇରହିଛନ୍ତି । ଯିଏ କଡ଼ ଲେଉଟାଉଛି, ସେଇ ହେଉଛି ମେଦୁସା । ସାବଧାନ, ତା ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଆସୁଛି । ସେ କାଳେ ଆଖି ମେଲି କରିଦେବ, ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ ତାଲ ଉପରେ ତାର ଛୁଇଁକୁ ଚାହିଁ ତାକୁ ହାଣିବ ।”

ଏତେବେଳକୁ ପର୍ବିଅସ୍ ମନ୍ଦିରରେ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ମର୍ମୁର ତାଙ୍କୁ ତାଲ ମାଜି କାତପରି ଚିତ୍କଣ କରିବାକୁ କହିବାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ଥିଲା । ସେ ଏଣିକି କେବଳ ତାଲକୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବାରୁ ସାପ ଗୁଡ଼ାକ ସୁ ସୁ ଶବ୍ଦ କରି କାମୁଡ଼ିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ସେହି ଶବ୍ଦରେ ମେଦୁସାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା । ସେ ଆଖି ଖୋଲିବା ଆଗରୁ ପର୍ବିଅସ୍ ଖଣ୍ଡାରେ ଏପରି ଚୋଟ ମାରିଲା ଯେ ମୁଣ୍ଡଟା ଗଣ୍ଡିରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଲା ।

ମର୍ମୁର ପର୍ବିଅସ୍‌ଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲେ, “ଆଉ ମୁହଁଟି ଭଲମ୍ଭ କରିନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଥଳ ଭିତରେ ପୂରାଇ ଦିଅ ।”

ପର୍ବିଅସ୍ ତାଲରେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଁ ଥଳରେ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ପୂରାଇ ଦେଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଥଳଟି ଏତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଲେହେଁ ସେଥିରେ ସେ ପ୍ରକାଶ ମୁଣ୍ଡଟା ପଶିଗଲା ।

ଏଥିନି ସୁଣି କହିଲେ, “ପର୍ସିଅସ୍, ତୁମେ ମେଦୁସାକୁ ମାରିଛ
ସତ, ମାତ୍ର ବିପଦ ପୂର୍ବ ଯାଇନାହିଁ । ମେଦୁସାର ଭଉଣୀ ଦୁଇଟା
ଉଠିପଡ଼ିବେ । ତା ଆଗରୁ ତୁମର ଏଠାରୁ ପଳାଇଯିବା ଦରକାର ।
ଏଇ ଦେଖ, ରାକ୍ଷସୀ ଦୁଇଟା ଉଠିବାକୁ ବାହାରିଲେଣି ।”

ପର୍ସିଅସ୍ ଥଳଟି ଧରି ମୁହୂର୍ତ୍ତନ ଭିତରେ ଉପରକୁ ବହୁ ଦୂର
ଉଡ଼ିଗଲେ । ରାକ୍ଷସୀ ଦୁହେଁ ଉଠିପଡ଼ି ଭଉଣୀର ଗଣ୍ଡିଟା ପଡ଼ିଥିବାର
ଦେଖି ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲେ । ଦୁହଁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ସାପମାନେ ସୁ ସୁ
ଗର୍ଜନ କଲେ । ଏଣେ ପର୍ସିଅସ୍ ଥଳରେ ଥିବା ମେଦୁସା ମୁଣ୍ଡର
ସାପଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଜୁଥାନ୍ତି ।

ଦୁଇ ରାକ୍ଷସୀ ରାଗରେ ଗର୍ଜନ କରି ସୁନାର ଡେଣା ମେଲାଇ
ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଦାନ୍ତ କଡ଼ମଡ଼
ହେଉଥାଏ । ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଆକାଶକୁ କିଛି ଦୂର ଉପରକୁ
ଉଠି ମେଦୁସାର ଗଣ୍ଡି ଚାରିପାଖେ ଉଡ଼ି ଚାଲିଲେ ; କିନ୍ତୁ କାହାରିକୁ
ଦେଖିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପର୍ସିଅସ୍ ଯେଉଁ ଟୋପି ପିନ୍ଧିଥିଲେ, ତା ଯୋଗେ ସେ
କାହାରିକୁ ଦିଶୁ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ଭଉଣୀ ଦୁହେଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଣେ ପର୍ସିଅସ୍ ସାବଧାନ ଥାନ୍ତି ଯେପରି ସେ
ସେମାନଙ୍କର ମୁହଁ ନ ଦେଖନ୍ତି । ଦେବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଖି ତାଙ୍କ
ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲେ ସେ ପଥର ହୋଇ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଥାନ୍ତେ ।
ଏଣେ ପାଦରେ ଡେଣା ଲଗା କଠାଉ ପିନ୍ଧିଥିବାରୁ ସେ ଖୁବ୍
ବେଗରେ ଉଡ଼ୁଥାନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ଯମୟ ଭିତରେ ସେ ବହୁତ ଦୂରକୁ
ଚାଲିଗଲେ । ଫଳେ ରାକ୍ଷସୀମାନଙ୍କର ଗର୍ଜନ ଆଉ ଶୁଣାଗଲା
ନାହିଁ । ସେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଧରି ସେରିଫସ ଦ୍ଵୀପରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ବାଟରେ ତାଙ୍କୁ ଆହୁରି ଅନେକ ବିପଦ ଦଢ଼ିଥିଲା । ସେଥିଉତ୍ତରୁ

ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । ବାଟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆଣ୍ଡ୍ରୋମେଡ଼ା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ଦୁଷ୍ଟ ଦୈତ୍ୟକୁ ଭେଟିଲେ । ସେ ତାକୁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟା ଦେଖାଇଦେବାରୁ ସେ ଗଦାଏ ପଥର ଫୋଇଗଲା । ଆଜିଯାଏ ସେ ପଥର ଗଦା ରହିଛି । ଲୋକେ ଏବେ ତାକୁ କହନ୍ତି ଆଟଲସ ପାହାଡ଼ । ତୁମେ କେବେ ଆପ୍ରିକା ଗଲେ ସେହି ପାହାଡ଼ ଦେଖିପାରିବ ।

ସେହିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ଵୀପରେ ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାଆକୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ । କେଉଁଟି ଘରକୁ ଯାଇ ବୁଝିଲେ ସେ ମାଆ ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଯିବା ପରେ ଦୁଷ୍ଟ ରଜା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନାନା ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାରୁ ସେ ପଳାଇ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ମଠରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲେ । ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଆଦରରେ ରଖିଥିଲେ । ସେ ଦ୍ଵୀପର ଲୋକମାନେ ସମସ୍ତେ ଅତ୍ୟାଚାର; କିନ୍ତୁ ସେହି କେଉଁଟି ଓ ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ଭଲ ଲୋକ ଥିଲେ । ତେଣୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାଆ ମଠରେ ସୁଖରେ ଥିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଦୁଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଉପାସକ୍ର ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ମନେ ମନେ ଥପ୍ କଲେ । ସେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି ଥଳରେ ଧରି ରଜବାଟୀରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ପଲ୍ଲତେକ୍ଷ ସମନେ ମନେ ରାଗିଗଲେ । ସେ ଭାବିଥିଲେ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମେଦୁସାକୁ ବୁଝି ପଥର ଫୋଇଯାଇଥିବ କିମ୍ବା ତାର ହାତରେ ମରିଥିବ । ଏବେ ସେ ଫେରିଆସିଥିବାର ଦେଖି ସେ ରାଗିଉଠିକହିଲେ, “ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣି ନ ଥିଲେ ତୋତେ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ।”

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମହାରାଜ, ମୁଁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣି ଆସିଛି । ତା ମୁଣ୍ଡର ସାପଗୁଡ଼ାକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି ।”

ଏଥିପୂର୍ବରୁ ରାଜା ପଲ୍ଲଭେଙ୍କୁ ଏହି ରାକ୍ଷସୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ନାନା ଅଭିଯୋଗ କଥା ଶୁଣିଥିଲେ । ଗୋଟାଏ ରାକ୍ଷସୀର ମୁଣ୍ଡ ଆସିଛି ଶୁଣି ତାକୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ତାଙ୍କ ମନ ଅଥୟ ହୋଇଉଠିଲା । ସେ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ଦେଖାଇବାପାଇଁ ପର୍ବିଅସ୍‌ଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।

ପର୍ବିଅସ୍ କହିଲେ, “ଆପଣ ଶୁଣିଛନ୍ତି ଯିଏ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଚାହିଁବ, ସେ ତାକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିବ; ପଲ୍ଲବ ପକାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ସେ କଥା ସତ । ଏପରି ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସବୁ ଲୋକେ ଦେଖିବା ଦରକାର । ମୋର ନିବେଦନ, ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ ସ୍ଥିର କରାଯାଉ । ସେ ଦିନ ସମସ୍ତେ ଏଠାକୁ ଆସି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଦେଖିବେ ।”

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ରାଜାଙ୍କ ମନକୁ ପାଇଲା । ତା ଆରଦ୍ଧିନ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତେ ରାଜବାଟୀକୁ ଆସି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଦେଖିବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ରାଜ୍ୟର ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଆସି ରାଜବାଟୀରେ ଜମା ହେଲେ । ଯେଉଁ ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ ନିଜ ନିଜ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ, ସେଇମାନେ କେବଳ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ କେଉଁଟି ପର୍ବିଅସ୍‌ଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିଲା, ସେ ମାଛ ଧରିବା ପାଇଁ ବୁଲିଯାଇଥିଲା । ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ଦିଅଁମୂଳା ଓ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ଆସନ୍ତେ ବା କାହିଁକି ?

ରାଜା ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ବେଢ଼ାରେ ସିଂହାସନ ଉପରେ ବସିଲେ । ରାଜ୍ୟର ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବେ ବୋଲି ଠେଲଠେଲି ହେଉଥାନ୍ତୁ । ପର୍ବିଅସ୍ ଥଳଟି ଧରି ଠିଆହୋଇଥାନ୍ତୁ । ଲୋକେ ଅଥୟ ହୋଇ ପାଟିକଲେ, “ଆମକୁ ଶୀଘ୍ର ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାଅ ।”

ପର୍ସିଅସ୍ ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ କହିଲେ, “ମହାରାଜ, ଆପଣ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଗୋଟାଏ କଦର୍ଯ୍ୟ ଜନସ ଦେଖି କାହାର ଲଭ ନାହିଁ; ବରଂ ଷଡ଼ ଅଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ସେ ମୁଣ୍ଡଟା ଦେଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହିଁ ।”

ପର୍ସିଅସ୍‌ଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭଲ ଥିଲା । ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକ ପଥର ପାଲଟିଗଲେ ଲଭ କଅଣ ? ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକେ ସେ କଥା ବୁଝିଲେ ନାହିଁ । ରାଜା ରାଗିଉଠି କହିଲେ, “ମୋ ସାଥରେ ପୁଣି ଥକା ! ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ନ ଆଣି ମିଛରେ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକଙ୍କୁ ଠକିବାକୁ ବସିଛି । ତାକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ନ ଦେଇ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ ।”

ମନ୍ଥୀମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ରାଜା ହୃକୁମ ଦେଲେ — ପର୍ସିଅସ୍ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାଉ, ନ ହେଲେ ତାର ମୁଣ୍ଡକାଟ ହେବ ।

ପର୍ସିଅସ୍ ଦେଖିଲେ, ଏଭଳି ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର କରିବାକୁ ଶେଷ୍ଟା କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ସେ ନିଜ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ଦେଇ ଥଳିରୁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି କାଢ଼ି ଟେକିଧରିଲେ ।

ସମସ୍ତେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଥର ପାଲଟିଗଲେ । ରାଜା, ମନ୍ଥୀ, ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ, ଯେ ଯେପରି ଥିଲେ ସେହିପରି ରହିଗଲେ । କେବେ ଭିତରେ ହଜାର ହଜାର ପଥରମୁଣ୍ଡି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ।

ପର୍ସିଅସ୍ ସେହି ମୁଣ୍ଡକୁ ପୁଣି ଥଳରେ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ତା’ପରେ ମଠକୁ ଯାଇ ମାଆଙ୍କୁ ସବୁ ଦର୍ଶା କହିଲେ । ଏଣିକି ମାଆ ପୁଅ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ରହିଲେ । କେଉଁଟି ମଧ୍ୟ ଯୁଗରେ ଚଳିଲା ।

ଛୁଇଁଲେ ସୁନା

ବହୁକାଳ ପୂର୍ବେ ଗ୍ରୀସ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ମିଦାସ ବୋଲି ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବହୁତ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ରାଜଭଣ୍ଡାରରେ ସେ ବହୁତ ସୁନା ଜମା କରି ରଖିଥିଲେ । ସୁନାରେ ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଲୋଭ । ଜଗତରେ ସେ ଦୁଇଟି ଜିନିଷକୁ ବେଶି ଭଲପାଉଥିଲେ—ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସୁନା, ଆଉଟି ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଝିଅ ମେରିଗୋଲ୍ଡ ।

ମିଦାସ ରାଜ୍ୟର ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ନଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ରାଜା ହୋଇ ରହିବାକୁ ଲାଜର ଘଣ୍ଟା ଆଗ୍ରହ । ଏଥିର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହେଲା, ରାଜା ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଦେଶର ସୁନା ଆଣି ନିଜ ଭଣ୍ଡାରରେ ରଖି ପାରୁଥିଲେ । ସୁନାର ମୁକୁଟଟି ମୁଣ୍ଡରେ ଦେଇବେଳେ ତାଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରିଯାଏ । ତାଙ୍କ ପରି ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଆଉ କିଏ ? ଏତେ ସୁନା କାହା ପାଖରେ ଅଛି ?

ମେରିଗୋଲ୍ଡ ବାର ତେର ବର୍ଷର ଝିଅ—ଗୋଟିଏ ଚାନ୍ଦିନୀରେ ଗଢ଼ା । ଦେହର ରଙ୍ଗ ଗୋର । ମୁଣ୍ଡର ବାଳଗୁଡ଼ିକ ରେଶମ ପରି କଅଁଳ, ଚିକ୍କଣ । ତାକୁ ଯିଏ ଦେଖେ, ଘଡ଼ିଏ ଚାହିଁ ରହିଯାଏ । ଏପରି ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅକୁ କେଉଁ ବାପ ଭଲ ନ ପାଇବ ! ମିଦାସଙ୍କର ଗୋଟିଏ କାମ ହେଲା, ଆଦୁର ସୁନା ସଞ୍ଚିବା;

ଅନ୍ୟ କାମଟି ହେଲା ମେରିଗୋଲ୍ଡକୁ ଆଦର କରିବା । ତାର ମଧୁର କଥା ଶୁଣିଲେ ରଜା ମିତାସ ଦୁନିଆର ସବୁକଥା ଭୁଲିଯାନ୍ତି ।

ସକାଳେ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ନାଲି ଟଡ଼ ଟଡ଼ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଲେକ୍ଷଣି ତାଙ୍କର ସୁନେଲି କରଣ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ପଡ଼େ । ମିତାସ ଭାବନ୍ତି, ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣରେ ସବୁ ଜନିତ ସୁନେଲି ରଙ୍ଗ ଧରୁଛନ୍ତି; ସତକୁସତ ସୁନା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତେ କି ? ସେତେବେଳେ ମେରିଗୋଲ୍ଡ ବଗିଚାରୁ କୌଣସି ଫଳଦିଆ ଫୁଲ ତୋଳି ଆଣି ବାପାଙ୍କୁ ଦିଏ, ସେତେବେଳେ ମିତାସ କହନ୍ତି, “ଏଗୁଡ଼ାକ ତୋଳିବାରେ କି ଲାଭ ? ସୁନାର ଫୁଲ ହୋଇଥିଲେ କେଡ଼େ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।” ଅତି ସୁନ୍ଦର ସୁଗନ୍ଧ ଗୋଲପଫୁଲ ମଧ୍ୟ ରଜାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ସେ କହନ୍ତି, “ଏ ସବୁ ସୁନାର ହୋଇଥିଲେ ସିନା ଉପକାରରେ ଲାଗନ୍ତା ।

ରଜାଙ୍କର ସୁନାରେ ଲୋଭ ଏପରି ବଢ଼ିଗଲା ଯେ ସେ ଦିନରାତି ଖାଲି ‘ସୁନା’ କଥା ଚିନ୍ତା କଲେ । ରଜବାଟୀରେ ସୁନା ରଖିବା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଭଣ୍ଡାର ଘର ଥାଏ । ସେ ଘରେ ଲୁହାର କବାଟ ଲାଗିଥାଏ । ତାର ଚାବି ରଜା ନିଜେ ରଖିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ସେ ଅନେକ ବେଳଯାଏ ସେଇ ଘରେ ରହନ୍ତି । ଘର ଭିତର ପାଖ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ସେ ସୁନାକୁ ଏପାଖ ସେପାଖ କରି ଦେଖନ୍ତି; କେତେଥର ମୋହର ଗୁଡ଼ାକ ଗଣନ୍ତି । ମୋହରର ଝେ ତାଙ୍କ କାନକୁ ଘାସ ଭଲ ଲାଗେ । ରଜବାଟୀରେ ବେଳେ ବେଳେ ନାଚ ଗୀତ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ରଜା ସେ ସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁନା ମୋହରର ଝେ ଶୁଣିଲେ ତାଙ୍କ ମନ ତୃପ୍ତ ହୋଇଯାଏ ।

ସୁନା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଜନିତ ଛୁଇଁବାକୁ ତାଙ୍କ ମନ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କର ଖାଇବା ପିଇବା ପାଇଁ ବାସନ ସବୁ ସୁନାର ଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଜନସ ଭିତରୁ କିଏ ଜାଠର, କିଏ କାତର, କିଏ
ରୁପାର ବା କଂସାର । ରାଜାଙ୍କୁ ସେ ସବୁ ଜନସ ଭଲ ଲାଗୁ
ନ ଥିଲା । ସେ ଭାବନ୍ତି, ସୁନାହିଁ ଜୀବନର ସବୁ ।

ଦିନେ ରାଜା ଭଣ୍ଡାର ଘରେ ବସି ମୋହର ସବୁ ଗଣି
ରଖୁଛନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ମୋହରର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ଆନନ୍ଦରେ
ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଝରକାବାଟେ ସୂର୍ଯ୍ୟ-
କରଣ ଆସି ସୁନାଗୁଡ଼ାକୁ ଆହୁରି ଚକ୍ ଚକ୍ କରିଦେଉଛି ।
ତାଙ୍କ ଆଖି ଝଲସି ଯାଉଛି । ଏହି ସମୟରେ ସେ ଦେଖିଲେ—
କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି କିଏ ଜଣେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି । ସେ ହଠାତ୍ କବାଟ
ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସେ
ଭୁଲରେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ନ ଥିଲେ—ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ସୁନା ଚୋରି
କରିବା ପାଇଁ କେହି ଜଣେ ଘରେ ପଶି ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ କବାଟ
ବନ୍ଦ ଥିବାର ଦେଖି ସେ ସେହି ଲୋକ ଆଡ଼କୁ ଭଲ କରି ଚାହିଁଲେ ।
ତାଙ୍କ ହସ ହସ ମୁହଁରୁ ଗୋଟାଏ ଘାସ୍ତି ବାହାରୁଛି । ଏବେ ରାଜା
ବୁଝିପାରିଲେ, ଏଇଟି କୌଣସି ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ହୁଏତ
ସ୍ୱର୍ଗର କୌଣସି ଦେବତା । ଦେବତା ନୋହିଥିଲେ କବାଟ ବନ୍ଦ
ଥିବା ବେଳେ ଘର ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତା କିପରି ?

ଏହି ଦେବତା ରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ମିତ୍ରାସ, ଦେଖୁଛି
ତୁ ଖୁବ୍ ଧନଲୋକ । ଏତେ ସୁନା ରଖିଛୁ । ବେଶ୍ ସୁଖରେ ଥିବୁ ।”

ରାଜା ଅତି ନମ୍ରଭାବରେ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ,
ଏତକ ମାତ୍ର ମୋର ସମ୍ପତ୍ତି । କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ଲାଗି ଲାଗି ଏତକ
ସୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିଛି । ସେତେ ବେଶି କଅଣ ? ହଜାର ବର୍ଷ
ବଞ୍ଚିଲେ ଅବା ମନମୁତାବକ ସୁନା ଜମା କରିପାରିବୁ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷ
କଣ ଏତେ କାଳ ବଞ୍ଚିବ ?”

ଦେବତା କହିଲେ, “ତେବେ ଏତକ ସୁନାରେ ତୋ ମନରେ ସନ୍ତୋଷ ଆସି ନାହିଁ ? ତୋର ଆହୁରି ସୁନା ଦରକାର ?”

ମିତ୍ରାସ ଦେଖିଲେ, ସ୍ୱର୍ଗର କେଉଁ ଦେବତା ତାଙ୍କ ଭଣ୍ଡର ଦରେ ଉଭା ହୋଇଛନ୍ତି । ଦେବତା ଇଚ୍ଛା କଲେ ତାଙ୍କ ମନର କାମନା ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିବ । ଏପରି ସୁଯୋଗ ଛାଡ଼ିବାର ନୁହେଁ ।

ସେ ଦେବତାଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ପଡ଼ି କହିଲେ, ‘ପ୍ରଭୁ, ଆପଣ ମୋ ମନକଥା ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିପାରିଅଛନ୍ତି । ଏଇ ସାମାନ୍ୟ ସୁନାରେ ମୋର ମନରେ ତୃପ୍ତି ଆସୁନାହିଁ । ଆଉ କେତେ କାଳ ଲାଗି ପଡ଼ି କେତେ ସୁନା ଜମାଇ ପାରିବ ? ମୋ ଉପରେ ଦୟାକରି ଆପଣ ଏଠାରେ ବଜେ କରନ୍ତି । ଆପଣ ଇଚ୍ଛା କଲେ ମୋର ମନର ଦୁଃଖ ଚାଲିଯିବ । ମୁଁ ମନ ଇଚ୍ଛା ସୁନା ରଖିପାରିବି ।”

ଦେବତା କହିଲେ, “ବେଶ୍ ମୁଁ ତୋର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବି । କହ, ତୋର କଅଣ ଦରକାର ?”

ରାଜା ମିତ୍ରାସ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲେ । ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ମୋତେ ଏତକ ଶକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ମୁଁ ଯାହା ଛୁଇଁବି ତାହା ସୁନା ପାଲଟି ଯିବ ।”

ଦେବତା ଟିକିଏ ହସି କହିଲେ, “ଓଃ, ଏଇ କଥା । ହଁ, ମୁଁ ତୋତେ ସେ ଶକ୍ତି ଦେଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏ ବର ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଆହୁରି ଭାବିଚିନ୍ତି ଦେଖ — ଏତକ ଶକ୍ତି ପାଇଲେ ତୁ ସୁଖରେ ଜୀବନ କଟାଇ ପାରିବୁତ ?”

ରାଜା ମିତ୍ରାସ ଦେବତାଙ୍କର କଥାରୁ ବର ମିଳିବାର ଆଶା ପାଇ କହିଲେ, “ମୁଁ ଭାବିଚିନ୍ତି ଏ ବର ମାଗୁଛି । ଏହି ବର ମିଳିଲେ ମୋର ସୁଖର ମାତ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । କିଛି ଚିନ୍ତା ରହିବ ନାହିଁ ।”

ଦେବତା ‘ତଥାସ୍ତୁ’ କହି ବୁଝାଇ ଦେଲେ—ତା ପରିଦିନ ସକାଳୁ ବରର ଫଳ ମିଳିବ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘର ଭିତର ଆଲୁଅରେ ମିଦାସଙ୍କର ଆଖି ବୁଜି ହୋଇଗଲା । ସେ ଆଖି ଖୋଲିଲା ବେଳକୁ ଦେଖନ୍ତି ଘରେ ସେ ଦେବତା ନାହାନ୍ତି ।

ସେ ଦିନଟିଯାକ ରଜାଙ୍କ ମନ ଅସ୍ଥିର । ଖାଇବା ପିଇବା କାହିଁରେ ମନ ଲଗୁ ନାହିଁ । ମେରଗୋଲ୍ ଡ଼ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି ଆଦରରେ କେତେ କଥା ପଚାରିଲା । ମାତ୍ର ମିଦାସ ତାର କଥା ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ଶୁଣିପାରୁନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମନରେ ଏକମାତ୍ର ଚିନ୍ତା—ସତେ କଅଣ ଦେବତାଙ୍କ କଥା ଫଳିବ ? ସତେ ସେ ଯାହା ଛୁଇଁବେବେ ତାହା ସୁନା ହୋଇଯିବ ?

ରାତ୍ରେ ଖାଇ ପିଇ ରଜା ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ, ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଆଖିକି ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । ରାତିଟା ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଲମ୍ବ ଜଣାଗଲା । ପାହାନ୍ତିଆ ହୋଇ ଆସିଲା । ପକ୍ଷୀମାନେ ରାବି ଉଠିଲେ । ସୁଲୁ-ସୁଲୁଆ ପବନ ବହିଲା । ରଜା ବଛଣାରୁ ଉଠିପଡ଼ିଲେ । ସେ ନିଜ ଖଟକୁ ଚାହିଁଲେ । ସକାଳ ହୋଇଗଲାଣି । ତେବେ ଖଟଟା ସୁନା ହୋଇଗଲା ନାହିଁ କାହିଁକି ? ତାଙ୍କ ମନ ମରିଗଲା । ଦେବତା କଣ ତାଙ୍କୁ ଠକିଦେଇ ଗଲ ? ସେ ହତାଶ ହୋଇ ଘର ଭିତରେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଗଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଝରକାବାଟେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣର ଗୋଟିଏ ରେଖା ତାଙ୍କ ଖଟ ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଖଟ ଉପରୁ ଉଠି ଝରକା ଖୋଲିଦେଲେ । ଝରକାଏ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ଘର ଭିତରେ ପଶିଗଲା । ଖଟଟା ତାଙ୍କୁ ହଲଦିଆ ଦିଶିଲା । ସେ ଦୌଡ଼ିଆସି ବଛଣା ଚାନ୍ଦରଟାକୁ ଟେକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଦେଖନ୍ତି, ଚାନ୍ଦରଟା ସୁନା ହୋଇଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଆଉ କହିଲେ ନ ସରେ ।

ଦେବତା ମିଛ କହିନାହାନ୍ତି; ସେ ଯାହା କୁହୁଥିବେ ସୁନା ହୋଇଯିବ । ସେ ଘର ଭିତରେ ଯାହା କିଛି ଦେଖିଲେ ସବୁ କୁହୁଥିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ସବୁ ସୁନା ହୋଇଗଲା । ସେ ଟିକିଏ ରହିଯାଇ ଚାରି ପାଖକୁ ବୁଲୁଥିଲେ । ସୁନାର ଘର, ସୁନା କାନ୍ଥ, ସୁନା କବାଟ, ସୁନା ଝରକା, ସୁନା ଖଟ, ସୁନା ଟେବୁଲ୍, ସୁନାର ସବୁ ଆସବାବ । ତାଙ୍କପରି ଧନୀ ଜଗତରେ ଆଉ କେହି ନ ଥିବେ । ତାଙ୍କ ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ସୁନାର ।

ସେ ଚଷମାଟା ଟେକି ନେଇ ଆଖିରେ ଲଗାଇ ଦେଖନ୍ତି, ଚଷମାର କାଚ ମଧ୍ୟ ସୁନା ପାଲଟି ଯାଇଛି; ଆଖିକୁ କିଛି ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ସେ ଚଷମାକୁ କାଢି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଲେ । ଭାବିଲେ, ଚଷମା ନ ହେଲେ ମୋର ଚଳିଯିବ । ମେରିଗୋଲ୍ଡ ପାଠ ପଢ଼ିଲଣି । ସେ ବହି ପଢ଼ି ମୋତେ ଶୁଣାଇବ ।”

ନିଦାସକ ମନ ଅଥୟ । ଖାଲି ଘରଟା ସୁନା ହୋଇଛି । ସେ ସମସ୍ତ ରାଜବାଟୀକୁ ସୁନା ନ କରି ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ସେ ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ସବୁ କୁହୁଥିଲେ । ସେ ଯାହା କିଛି କୁହୁ ଦିଅନ୍ତି, ତାହା ସୁନା ପାଲଟିଯାଏ । ସେତେବେଳେ ଗର୍ବରେ ତାଙ୍କ ଛୁତି ଫୁଲିଉଠେ ।

ରାଜା ବଗିଚାକୁ ପଶିଗଲେ । କେତୋଟି ଗଛକୁ କୁହୁଥିଲେକ୍ଷଣି ତାହା ସୁନା ପାଲଟି ଗଲା । ସୁନାର ଗଛରେ ସୁନାର ପତ୍ର, ସୁନାର କଢ଼ ଓ ଫୁଲ ଦେଖି ରାଜାଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରିଗଲା । ବଗିଚାରେ କେତେରୁଡ଼ିଏ ଗୋଲପ ଗଛ ଥିଲା । ଆଗେ ରାଜା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଫୁଲଦାନରେ ଦୁଇ ଚାରିଟା ଗୋଲପ ଫୁଲ ନ ଥିଲେ ସେ ଚାକରଙ୍କ ଉପରେ ବରକ୍ର ଦେଉଥିଲେ । ଏବେ ଗୋଲପ ଫୁଲକୁ ତାଙ୍କର ଆଦର ନ ଥିଲା;

ମାଟ ମେରଗୋଲ୍ଡର ଗୋଲପ ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ପ୍ରିୟ । ସେ କେତୋଟି ଗୋଲପ ନେଇ ତାର ରେଶମି ବାଲରେ ଖୋସିଦିଏ । ସେତେବେଳେ ସେ ଭ୍ରାସ୍ତ୍ର ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ । ରାଜା ଗୋଲପ ବଗିଚାଯାକ ବୁଲି ସବୁ ଗଛ, ଡାଳ, ପତ୍ର, ଫୁଲକୁ ସୁନା କରିଦେଲେ ।

ରୁଗୁଆଡ଼ ବୁଲି ବୁଲି ରାଜାଙ୍କୁ ଘେନି ଦେଲା । ସେ ଖାଇବା ପାଇଁ ଟେବୁଲ ପାଖେ ବସିଗଲେ । ଚାଉଁର ଗୋଟିଏ ଗିଲ୍ଲସରେ ପାଣି ଓ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ଲେଟରେ ନାନା ରକମର ଖାଦ୍ୟ ଜନିତ ରଖିଦେଇ ଗଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ମେରଗୋଲ୍ଡ ଛାତରେ ଗୋଟାଏ ସୁନାର ଗୋଲପଫୁଲ ଧରି ଆସି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ କହିଲା, “ବାପା, ମୁଁ ବଗିଚାକୁ ଗୋଲପ ଫୁଲ ଆଣିବାପାଇଁ ଯାଇଥିଲି । ଗଛଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ହଳଦିଆ ହୋଇଯାଇଛି; ଏତେ ଟାଣ ଯେ ମୁଁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଏଇ ଗୋଟିକ ଫୁଲ ଛୁଣ୍ଟି ଆଣିଛି । ପୁଣି ଏ ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ସେ ମାଲି ବଗିଚାକୁ ଖରାପ କରିଦେଇଛି ।”

ରାଜା ଅସଲ କଥା ଜାଣିପାରି କହିଲେ, “ମାଆ, ତୁ ପିଲାଜନକ; ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ଆଗେ ଯେଉଁ ଫୁଲ ଥିଲା, ତାର ଦାମ୍ କେଇଟା ପଇସା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏବେ ସେ ଫୁଲ ସୁନା ହୋଇଯାଇଛି । ତାର ଦାମ୍ ଶହ ଶହ ଟଙ୍କା ହେବ ।”

ମାଟ ଏଥିରେ ମେରଗୋଲ୍ଡର ଦୁଃଖ କମିଲା ନାହିଁ; ବରଂ ବଢ଼ିଲା । ତାର କାନ୍ଦ ଦେଖି ମିଦାସଙ୍କ ମନ ଟିକିଏ ଖରାପ ହେଲା । ସେ ଝିଅକୁ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ତୋ ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ଫୁଲ ଆଣି ଦେବା । ଏବେ ତୁ ଆସି ମୋ ସାଥରେ ଖାଆ ।

ମେରଗୋଲ୍ଡ ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ଟେବୁଲ ପାଖେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ରାଜା କପି ପିଇବା ପାଇଁ କପ୍ଟି ଟେକିବା ମାତ୍ରେ ତାହା

ସୁନାର କପ୍ ହୋଇଗଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲେଟରେ କଫି ଡାଳିବାକୁ ବସିଲେ । ମାତ୍ର କପ୍ ରୁ କଫି ନ ବାହାରି ତରଳ ସୁନା ବାହାରିଲା । ସେ ତାକୁ ପିଇ ନ ପାରି ପୁଣି ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ମିଦାସଙ୍କୁ ବଡ଼ ଶୋଷ । ସେ କଫି ପିଇ ନପାରି ଦୁଃଖରେ କହିଲେ, “ଓଃ, ପିଇବ କିପରି ?”

ବାପାଙ୍କ ଏହି କଥା ଶୁଣି ମେରିଗୋଲ୍ଡ ତମକି ପଡ଼ିଲା । ସେ ପଚାରିଲା, “ବାପା, କଫି ପିଇଲ ନାହିଁ କାହିଁକି ?”

ଝିଅର ମନ ଭୁଲାଇବା ପାଇଁ ମିଦାସ କହିଲେ, “ନାଁ, ସେ କିଛି ନୁହେଁ । ତୁ ତୋର ଦୁଧ ପିଇଦେ ।”

ଟେବୁଲ ଉପରୁ ସେ ଯାହା କିଛି ପାଟି ପାଖକୁ ନେଇ ଖାଇବାକୁ ବସିଲେ, ସେ ସବୁ ସୁନା ହୋଇଗଲା । ସୁନାର ଡମ୍, ସୁନାର ରୁଟି, ସୁନାର ମାଛ, ସୁନାର ମାଂସ—ଏସବୁ କଅଣ ମଣିଷ ଖାଇପାରେ ! ମିଦାସ ଆକୁଳ ହୋଇ ମେରିଗୋଲ୍ଡ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇଲେ । ମେରିଗୋଲ୍ଡ ଦେଖିଲା, ବାପାଙ୍କ ମନ ଭଲ ନାହିଁ—ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳ ଛଳ । “ବାପା, ତମ ମନ କାହିଁକି ଭଲ ନାହିଁ ?” ଏତିକି କହି ମେରିଗୋଲ୍ଡ ଉଠିପଡ଼ି ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲା । ଝିଅ ପାଖକୁ ଆସିଲାକ୍ଷଣି ସେ ତାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ରୁମ୍ବନ ଦେବାକୁ ଗଲେ । ମାତ୍ର କି ଶ୍ଵାସଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ! ମେରିଗୋଲ୍ଡ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସୁନା ପାଲଟିଗଲା । ମିଦାସଙ୍କର ଆଖି ଖୋସି ହୋଇଗଲା । ଆଗରେ ତାଙ୍କର ଝିଅ ନାହିଁ, ତାର ହସ ହସ ମୁହଁ ନାହିଁ, ତୁଣ୍ଡରୁ ମଧୁର ଦଣ୍ଡେଟି କଥା ବାହାରୁନାହିଁ—ଅଛି ଗୋଟିଏ ସୁନାର ପିତୁଳା ।

ମିତାସକର ମୁହଁ କଳା ପଡ଼ିଗଲା; ସେ ଶ୍ଵେତ ଶ୍ଵେତ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ । ସେ ଆକୁଳ ହୋଇ ସେଇ ସୁନା ପିତୁଳାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିତୁଳାର ମୁଣ୍ଡର ସୁନା ବାଳଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ଓଃ ! ସେ କ'ଣ କଲେ ?

ମିତାସକର ଅବସ୍ଥା କହିଲେ ନ ପରେ । ସେ ପିତୁଳାକୁ ଧରି ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ କି ତା ପାଖ ଛାଡ଼ି ଯାଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଦୁନିଆରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳି ଘନ ଲୋକ ଆଉ କେହି ଥିବ ବୋଲି ସେ ଘାବି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ମନେ ମନେ ବିଚାରିଲେ, “ମୋର ଏସବୁ ସୁନା କିଏ ନେଇଯାଉ । ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଯାଉ । ଖାଲି ମୋ ପ୍ରାଣର ସଙ୍ଗାଳି ମେରିଗୋଲ୍‌ଡ଼କୁ କେହି ଫେରାଇ ଦେଉ । ମୁଁ ତାକୁ ଢେନି ଭିକ ମାଗି ବୁଲିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର ଦୁଃଖ ରହିବ ନାହିଁ ।” ସେ ବିକଳରେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ; ସତେ ଅବା ଅତଳ ସମୁଦ୍ରରେ ସେ ବୁଡ଼ିଯାଇ ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

ଏହି ସମୟରେ ପୁଣି ଘର ଭିତରେ ସେହି ଦେବମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖାଦେଇ ପଚାରିଲେ, “ମିତାସ, ତୁ ଯେଉଁ ବର ପାଇଛୁ ସେଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛୁ କି ?”

ମିତାସ ଦେବତାଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ପଡ଼ି କହିଲେ “ପ୍ରଭୁ, ମୁଁ ଯେଉଁ ବର ମାଗିଥିଲି, ସେ ବର ନୁହେଁ, ଘୋର ଅଭିଶାପ । ଜଗତରେ ଏବେ ମୋଭଳି ଦୁଃଖୀ କେହି ନ ଥିବେ । ଏତେ ସୁନା ଭିତରେ ରହି ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଟିକିଏ ହେଲେ ସୁଖ ପାଇନାହିଁ । ଯେଉଁ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାଇଁ ମଣିଷ ବସ୍ତୁ ରହିବାକୁ ଚାହେଁ ତା ମୋର ନାହିଁ । ମୋର ଝିଅକୁ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏ ସୁନାର ପିତୁଳାକୁ କି ସ୍ନେହ କରି ହେବ ? ମୋର ସୁନାରେ ଦରକାର ନାହିଁ । ମୋତେ ଦୟା

କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ବର ଫେରାଇ ନିଅନ୍ତୁ । ମୋତେ ମୋର ମେରି-
ଗୋଲ୍ଡକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଦେବତା କହିଲେ, “ତେବେ ଏଥିଭିତରେ ତୁ କିଛି
ଶିଖିବୁ । ଏବେ କହିଲୁ—ସୁନାର ମୂଲ୍ୟ ବେଶି ନାଁ ଶିଳସେ
ପାଣିର ମୂଲ୍ୟ ବେଶି ?”

ମିତ୍ରାସ—“ବଧାତା ମଣିଷ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପାଣି ସୃଷ୍ଟି
କରିଛନ୍ତି ତାର ମୂଲ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ବେଶି । ସତେ ମୁଁ ପୁଣି ସେ ଅମୂଲ୍ୟ
ପାଣି ପିଇପାରିବି ?”

ଦେବତା—“ଆଜ୍ଞା, ଖଣ୍ଡିଏ ଛୁଟି ଚାହିଁ କି ସୁନା ଚାହିଁ ?”

ମିତ୍ରାସ—“ଖଣ୍ଡେ ଛୁଟି ସାଙ୍ଗରେ ପୃଥିବୀ ଯାକର ସୁନା
ସମାନ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଛୁଟି ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବ,
ସୁନା କଅଣ ତା କରିପାରିବ ?”

ଦେବତା—“କହ ଦେଖି, ତୁ ସଂସାରର ସବୁ ସୁନା ନେବାକୁ
ଚାହୁଁ ନାଁ ମେରିଗୋଲ୍ଡକୁ ଫେରି ପାଇବାକୁ ଚାହୁଁ ?”

ମିତ୍ରାସ—“ମୋର ସୁନା ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ; ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି କିଛି
ମୁଁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ମୋର ମେରିଗୋଲ୍ଡକୁ ଫେରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ମୋତେ ଏତିକି ଅନୁଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।”

ଦେବତା—“ଯାହାହେଉ, ତୋର ସୁବୁଦ୍ଧି ଆସିଛି । ତୋର
ହୃଦୟଟା ପଥର ହୋଇଯାଇନାହିଁ । ଏବେ ତୁ ଶିଖିଲୁ—ଭଗବାନ
ପାଣି, ପବନ, ଖାଦ୍ୟ ଭଳି ଯେଉଁସବୁ ସାମାନ୍ୟ ଜନସ୍ଥ ମନୁଷ୍ୟ
ଜାତିପାଇଁ ଗଢ଼ି ରଖିଛନ୍ତି, ତାର ମୂଲ୍ୟ ସୁନା ରୂପାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ
ତେରୁ ବେଶି । ବର୍ତ୍ତମାନ କହ ଦେଖି, ତୁ ଏହି ବର ରଖିବାକୁ
ଚାହୁଁ ?”

ମିତାସ — “ନାଁ ନାଁ, ମୋର ସେ ବର ଆଦୌ ଲେଡ଼ା ନାହିଁ । ଜଗତରେ ଯଦି କିଛି ଦୃଶ୍ୟର ବସ୍ତୁ ଥାଏ, ତେବେ ସେ ହେଉଛି ସୁନା । ଆପଣଙ୍କ ବର ଫେରାଇ ନେଇ ମୋତେ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।”

ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ମାଛ ଉଡ଼ିଆସି ରାଜାଙ୍କ ନାକ ଉପରେ ବସିଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ସୁନାର ମାଛରେ ପରିଣତ ହୋଇ ତଳକୁ ଖସିପଡ଼ିଲା । ରାଜାଙ୍କ ଦେହ ଦୃଶ୍ୟରେ ଥରି ଉଠିଲା । ଯେଉଁ ସୁନା କାଳ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ସବସ୍ତୁ ଥିଲା, ଆଜି ତାହା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଚରମ ଦୃଶ୍ୟ ।

ଦେବତାଙ୍କ ହୃଦୟ ରାଜାଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ତରଳି ଗଲା । ସେ ସ୍ନେହରେ କହିଲେ, “ରାଜା, ତୋର ଝିଅକୁ ଫେରି ପାଇବୁ । ମୁଁ ମୋର ବର ଫେରାଇ ନେଉଛି । ବଗିଚା ମୁଣ୍ଡରେ ଯେଉଁ ନଈ ବହି ଯାଉଛି, ଯାଆ ସେଥିରେ ବୁଡ଼ି ଗାଧୋଇବୁ । ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ ସେଥିରୁ ଜଳ ଆଣି ଆସିବୁ । ତୁ ଯାହା ସବୁ ଛୁଇଁ ସୁନା କରିଛୁ, ତାହା ଉପରେ ସେହି ଜଳ ଢାଳିଲେ ସେ ସବୁ ପୂର୍ବ ରୂପ ଫେରି ପାଇବେ । ଏହା କହିପାରିଲେ ତୋର ସୁନା ପାଇଁ ଲେଉଟୁଟିଯିବ । ଶିଶୁରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିକୁ ଭଲ ପାଆ । ଧନର ଲେଉଟ ଗୁଡ଼ିଦେ ।”

ରାଜା ମିତାସ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରି ଦେବତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ମନେ ମନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ, “ଆଉ କେବେ ହେଲେ ଧନ ଲେଉଟ କରିବି ନାହିଁ । ଶିଶୁର ଯାହା କିଛି ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ତାକୁ ଭଲ ପାଇବି ।”

ରାଜା ଉଠି ଦେଖିଲେ ଦେବତା ଉଭେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଡେରି ନକରି ରାଜା ନଈକୁ ଦଉଡ଼ିଲେ । ଦେହରୁ ପୋଷାକ କାଢ଼ିବା କଥା ଭୁଲିଯାଇ ସେ ନଈ ଭିତରକୁ ପଶି

ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ଉଠିଲେ । ଅଣ୍ଟା ପାଣି ବାଜିଲା ତାଙ୍କ ହେତୁ ସହୃଦ ମନ ବି ଅଣ୍ଟା ହୋଇଗଲା । ସେ ମନେକଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଉପରୁ ଗୋଟାଏ ବୋଟ୍ ଖସିପଡ଼ିଲା । ସତେ କଅଣ ତାଙ୍କର ଅଭିଶପ୍ତ ବର ଚାଲିଯାଇଛି !

ସେ ମାଠିଆଏ ପାଣି ଧରି ନଈ ଉପରକୁ ଆସିଲେ । ନଈ କୂଳରେ ଗୋଟାଏ ଅନାବନା ଗଛ ଥିଲା । ତାକୁ ସେ ଥରେ ଫୁଲ ଥର ଛୁଇଁଲେ । ଗଛଟା ସୁନା ପାଲଟିଲା ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ମନରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଲା - ଠାକୁର ବର ଫେରାଇ ନେଇଅଛନ୍ତି ।

ପାଣି ମାଠିଆ ଧରି ସେ ପାଗଳ ପରି ଆଗ ମେରିଗୋଲ୍ଡ଼ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଓ ତା ଉପରେ ପାଣି ଡାଳିଦେଲେ । ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ମୁଣ୍ଡର ସୁନା ସୂତା ପରି ବାଳଗୁଡ଼ାକ ପୁଣି ଆଗ ରଙ୍ଗ ଦିଶିଲା । ମୁହଁରେ ପୁଣି ଗୋଲପ ରଙ୍ଗର ଆଭା ଖେଳିଗଲା । ସୁନାର ଦେହ ଚାଲିଗଲା । ସେ ପୂର୍ବ ଦେହ ଧରି ଆଖି ମେଲି ଦେଖେ ତ, ବାପା ତା ଉପରେ ପାଣି ଡାଳୁଛନ୍ତି । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା, “ବାପା, ବାପା, ଏ କଅଣ କରୁଛ ? ମୋ ଜାମା ଓଦା ହୋଇଗଲା । ମୋତେ ଶୀତ କରୁଛି ।”

ମିତ୍ରାସଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ଦେଖେ କିଏ ? ସେ ଝିଅକୁ କୋଳକୁ ଟେକି ନେଇ ତୁମା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗଜା ପାଣି ମାଠିଆ ଧରି ଗଜବାଟୀର ଘରଘାର, ବାଡ଼ି ବଗିଚା ସବୁଆଡ଼େ ପାଣି ସିଞ୍ଚିଗଲେ । ସବୁ ପୂର୍ବ ପରି ହୋଇଗଲା । ଝିଅକୁ ସେ ପୁଣି ଗୋଲପ ବଗିଚାକୁ ନେଇଗଲେ । ମେରିଗୋଲ୍ଡ଼ ଦେଖିଲା, ଗଛରେ ଆଗଭଳି ଫୁଲ ଫୁଟିଛି । ସେ ଆନନ୍ଦରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ତୋଳି ବାପାଙ୍କୁ ଦେଇ କହିଲା, “ଦେଖିଲ ବାପା, ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର !”

ମିତ୍ରାସଙ୍କର ସେହି ଦିନଠାରୁ ସୁନା ଲୋଭ ଭୁଟିଗଲା । ସେ ଭଣ୍ଡାର ଘର ଫିଟାଇ ସବୁ ସୁନା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଶୁଣିର ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି କଅଣ ? ପାଣି ପବନ ଯିଏ ସେତେ ନେଲେ ସରବ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀକୁ ତାଡ଼ି ଚାଷ କର । ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ ।”

ତାଙ୍କ ଦେଶର ଲୋକେ ସୁଖରେ ରହିଲେ । କେହି ପରଧନକୁ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ ।

ପାଣ୍ଡୁରାଈର ବାକ୍ୟ

ଆଜି ଆମେ ପୃଥିବୀକୁ ଯେପରି ଦେଖୁଛୁ, ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ସେପରି ନଥିଲା । ଏବେ ଦେଖାଯିବ, କିଏ ବୁଢ଼ା, କିଏ ପିଲା, କିଏ ସୁସ୍ଥ, କିଏ ରୋଗୀ, କିଏ ଧନୀ, କିଏ ଗରିବ । ମାତ୍ର ସେଇ ପୂର୍ବ କାଳରେ ପୃଥିବୀ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ପିଲା । ପୁଅ ଝିଅ ସବୁ ଆନନ୍ଦରେ ଥିଲେ । କାହାର ରୋଗ ନଥିଲା କି କିଛି ଦୁଃଖ ନଥିଲା । କେହି ବୁଢ଼ା ହେଉ ନଥିଲେ କି ମରୁ ନଥିଲେ । ଖାଇବା ପିଇବା ବିଷୟରେ କାହାର ଚିନ୍ତା ନଥିଲା । ଯାହାର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ସେ ଗଛରୁ ତୋଳି ଆଣି ଖାଉଥିଲା । କେହି କାହାକୁ ମନା କରିବା ଶୁଣା ନଥିଲା । ମିତ୍ରତ୍ବ କରି ଫସଲ ଆମଦାନି କରିବା, ରକ୍ଷିବା ଏସବୁ ଦରକାର ପଡ଼ୁ ନଥିଲା ।

ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଏତେ ପିଲା ଥିଲେ, ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କେବେହେଲେ କଳି କଳିଆ ନଥିଲା । କେହି କେବେ କାନ୍ଦୁ ନଥିଲା । ମୋଟଉପରେ ଆଜିକାଲି ଆମେ ଯାହାକୁ ଦୁଃଖ, ରୋଗ, ଭେଦ, ବିପଦ ଓ ମରଣ ଆଦି କହୁଛୁ, ସେ କାଳରେ ସେ ସବୁ ଶୁଣା ନଥିଲା । ଏବେ କଅଣ ଜଣେ ହେଲେ ମଣିଷ ଅଛି, ଯାହାର କି କିଛି ଦୁଃଖ ନାହିଁ ?

ସେ କାଳରେ ମଣିଷମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ କଠିନ କାମ କରିବା ଦରକାର ନଥିଲା । ପିଲାମାନେ ହସି ଖେଳି ଦିନ କଟାଇ ଦେଉଥିଲେ ।

ଏବେ ଏତେ ଦୁଃଖ କାହୁଁ ଆସିଲା, ଲୋକେ ଏତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲେ କାହିଁକି—ସେ କଥା ଶୁଣ ।

ଏପିମିଥସ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଘୃଅ ଥିଲା । ସେ ଅନ୍ୟ ଘୃଅ ଝିଅଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଖେଳି ବୁଲି ଦିନ କାଟୁଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆରେ ରହୁଥାଏ । ଦିନେ ପାଣ୍ଡୋର ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଆସି କହିଲା, “ଏପିମିଥସ, ମୁଁ ତମ ଘରେ ରହିବି । ଦୁହେଁଯାକ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖେଳିବା, ବୁଲିବା ।”

ଏପିମିଥସ ମନା କରିବା କାହିଁକି ? ଦୁହେଁଯାକ ଏକାଠି ରହିଲେ । ହସ ଖେଳରେ ଦିନଗୁଡ଼ାକ ପାଣିପରି ବୋହି ଯାଉଥାଏ । ଦିନେ ପାଣ୍ଡୋର ଦେଖିଲା, କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ବାକ୍ସ ରହିଛି । ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା, “ଏପିମିଥସ, ଏ ବାକ୍ସରେ କଅଣ ଅଛି ? ଏହାକୁ କିଏ ଆଣି ରଖିଲା ?” ମାତ୍ର ଏପିମିଥସ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ।

ପାଣ୍ଡୋର ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ସାଥରେ ଖେଳେ, ବୁଲେ ଓ ଗଛରୁ ଫଳ ତୋଳି ଖାଏ । ମାତ୍ର ସେ ଅଭିଭୂତ ବାକ୍ସଟା କଥା ଭୁଲିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ଏପିମିଥସକୁ କେତେ ଥର ପଚାରିଲା—ବାକ୍ସ କାହୁଁ ଆସିଲା, ସେଥିରେ କଅଣ ଅଛି । ମାତ୍ର କିଛି ଉତ୍ତର ପାଏ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ପାଣ୍ଡୋରର ମନ ଥୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅନେକ ଥର ପଚାରିବାରୁ ଦିନେ ଏପିମିଥସ କହିଲା, “ଜଣେ ସେ ବାକ୍ସଟା ଏଠାରେ ରଖି ମୋତେ ଜଗି ରଖିବାକୁ କହିଯାଇଛି । ତା ଭିତରେ

କଅଣ ଅଛି, ମୁଁ ଜାଣେନି । କଅଣ ଗୁପ୍ତ ଜନିଷ ହୋଇଥିବ । ତୁ ସେ କଥା ମୋତେ ଆଉ ପଚାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଢ଼ି ଚାଲିଲା । ପାଣ୍ଡୋରା ଖେଳି ବୁଲୁଥାଏ, ମାସ ତା ମନଟା ଥାଏ ସେହି ବାକ୍ସରେ । ପୁଣି ଥରେ ସେ ଏପିମିଥସକୁ ପଚାରିଲା, “କହ, ସେ ବାକ୍ସ କିଏ ଆଣି ରଖିଲା ? ସେଥିରେ କି ଗୁପ୍ତ ଜନିଷ ଅଛି ?” ଏପିମିଥସ କେତେ ଚୁପ୍ ହୋଇ ରହିବ ? ଶେଷକୁ ସେ କହିଲା, “ସେ ବାକ୍ସ ଭିତରେ କଅଣ ଅଛି, ମୁଁ ତ ନିଜେ ଜାଣେନି, ତୋତେ କିପରି କହିବି ? ଯିଏ ତାକୁ ଏଠି ରଖି ଯାଇଛି, ସେ ଦେଖିବାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଲୋକ । ତା ମୁହଁରେ ହସ ଲାଗି ରହିଥାଏ । ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ଟୋପି । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ସେ ଟୋପିର ଦୁଇ ପାଖେ ଚଢ଼େଇର ଡେଣା ପରି ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଡେଣା ।”

ପାଣ୍ଡୋରା ପଚାରିଲା, “ସେ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ବାଡ଼ି ଧରିଥିଲା କି ?”

ଏପିମିଥସ କହିଲା, “ହଁ, ହଁ—ହାତରେ ସେ ଗୋଟାଏ ବାଡ଼ି ଧରିଥିଲା । ତା ବାଡ଼ିଟା ବି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଟା ସାପ ଗୁଡ଼େଇ ହେଲା ପରି ଦିଶୁଥାଏ । ମୁଁ ତ ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ଦୁଇଟା ଜୀବନ୍ତ ସାପ ବୋଲି ମନେକରିଥିଲି ।”

ପାଣ୍ଡୋରା କହିଲା, “ସେ କିଏ ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲି । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମର୍କୁରି । କେବଳ ତାଙ୍କରି ବାଡ଼ି ଦୁଇଟା ସାପ ଗୁଡ଼େଇ ହେଲା ପରି ହୋଇଥାଏ । ସେଇତ ମୋତେ ଏଠି ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ବୋଧହୁଏ, ସେ ଏହି ବାକ୍ସରେ ଆମ ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ପୋଷାକ, ଖେଳନା ପ୍ରଭୃତି ରଖିଛନ୍ତି, ନ ହେଲେ ଭଲ ଖାଇବା ଜନିଷ ହୋଇଥିବ । ଆ, ଦେଖିବା, ସେଥିର କଅଣ ଅଛି ?”

ମାତ୍ର ଏପିମିଥସ ସେଥିରେ ରାଜ ନ ହୋଇ କହିଲା,
 “ସେଥିରେ ଯାହା ଥାଉ, ଆମର ତାକୁ ଫିଟାଇବା ଅନ୍ୟାୟ
 ହେବ । ଏଥର ସେ ଆସିଲେ, ତାକୁ କହିବା । ସେ ଅନୁମତି
 ଦେଲେ ଫିଟାଇ ଦେଖିବା । ହୁଏତ ସେ ନିଜେ ବାକ୍ସ ଖୋଲି
 ଆମକୁ ଖେଳନା ଦେବେ ।” ଏହା କହି ଏପିମିଥସ ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ
 ସାଥରେ ଖେଳିବାକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ସେ ଯିବା ପରେ ପାଣ୍ଡୋର କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ବସି ମନେ
 ମନେ ଭାବିଲା, “ଏଇଟା ଗୋଟାଏ କମିତି ପିଲା ? ଯେତେ କହିଲେ
 ଶୁଣୁନାହିଁ । ବାକ୍ସ ଭିତରଟା ଦେଖିଲେ କିଏ କଅଣ ହୁଅନ୍ତା ?”

ସେ ବାକ୍ସଟିକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା । କି ସୁନ୍ଦର ଶିଶୁକାଠରେ
 ତିଆରି । ଖୁବ୍ ପାଲଟି ହୋଇଛି । ଚାହିଁଲେ ସେଥିରେ ଆପଣା ମୁହଁ
 ଦିଶୁଛି । ଚାହିଁଲେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ଓ ପତ୍ରର ଛବି ଖୋଲା
 ହୋଇଛି । ତାକୁଣୀ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାର ଛବି । ପାଣ୍ଡୋର
 ବାକ୍ସ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ସେ ଛବିକୁ ଚାହିଁଲା । ତାର ମନେ
 ହେଲା, ସତେ ଅବା ପିଲାଟି ହସି ହସି ତାକୁ କହୁଛି—ବାକ୍ସଟା
 ଫିଟାଇ ଦେଖୁନାହିଁ କାହିଁକି ? ଦେଖିଲେ କଅଣ ଦୋଷ ଲାଗିବ ?
 ବାକ୍ସ ଭିତରେ କେତେ କଉଡ଼ିକିଆ ଜମିଷ ଅଛି ।

ପାଣ୍ଡୋର ଯେତେକ ସେ ଛବିକି ଚାହିଁଲା, ତା ମନ ସେତେକ
 ଅଥୟ ହେଲା । ସେ ବାକ୍ସଟାକୁ ଟେକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା; ଟେକି
 ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେବେ ଏଥିରେ ନିଶ୍ଚୟ ବହୁତ ଖେଳନା ଅଛି
 ବୋଲି ସେ ଭାବିଲା । ସେ ବାକ୍ସ ଚାହିଁପାଖ ବୁଲି ଦେଖିଲା ।

ବାକ୍ସରେ ଚାହିଁ ପଡ଼ି ନଥିଲା; ଖାଲି ଗୋଟାଏ ସୁନେଲି
 ସୂତାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଛି । ଗଣ୍ଠିଟା ସହଜେ ଫିଟିଲି ଭଳି
 ମନେ ହେଲା ନାହିଁ । ଖୁବ୍ ନିରେଖି ଦେଖିଲା—ମାତ୍ର ସୂତାର ଅଗ

କି ମୂଳ କିଛି ପାଇଲା ନାହିଁ । ପାଣ୍ଡୋର ନରାଣ ହୋଇ ଝରକା ବାଟେ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲା । ପିଲାମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଖେଳରେ ମାଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ଧ୍ବନି ଶୁଣାଯାଉଛି । କଅଁଳିଆ ଖରା ପଡ଼ିଛି । ସମସ୍ତେ ମଉଜ କରୁଛନ୍ତି; ଖାଲି ପାଣ୍ଡୋର ଘର ଭିତରେ ଏକୁଟିଆ ରହି ବାକ୍ସ କଥା ଶୁଣୁଛି । ତା ମନ ଆଉ କାହିଁରେ ନାହିଁ ।

ସେ ବାକ୍ସ ଉପରେ ଥିବା ଛବଟିକୁ ଚାହିଁ ସୁନେଲି ସୂତାରେ ହାତ ମାରୁଛି । ତାକୁ ଜଣାଗଲା—ପିଲାଟି ଖୁବ୍ ହସୁଛି ।

ଠିକ୍ ଏତକବେଳକୁ ପାଣ୍ଡୋର ଦେଖିଲା, ସୂତାର ଗଣ୍ଠି ଫିଟିଯାଇଛି । ହଠାତ୍ ତା ମନରେ ଗୋଟାଏ ଭୟ ପଶିଗଲା । ଏପରିଥପ ତାକୁ କଅଣ କହିବ । ସେ ଭାବିବ, ମୁଁ ଜାଣିଶୁଣି ବାକ୍ସ ଫିଟାଇଛି । ସେ ସୂତାରେ ପୁଣି ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ଦେବାକୁ ବସିଲା ।

ସେ ନାନାପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କଲା; ମାତ୍ର ଆଉ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା, “ଆଉ ଟିକକ ପରେ ଏପରିଥପ ଆସିବ । ସେ ଦେଖିବ ଯେ ସୂତା ଗଣ୍ଠି ଫିଟିଛି । ମୁଁ ଯେ ବାକ୍ସ ଭିତର ଦେଖି ନାହିଁ, ଏ କଥା ସେ କଅଣ ସତ ମଣିବ ?” ସେ କଅଣ କରିବ କିଛି ଥପ୍ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ବାକ୍ସ ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ସେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲା । ଏଇ ସମୟରେ ତା କାନ ପାଖରେ ଶୁଣାଗଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ଆମକୁ କାଢ଼ିଦେ । ଆମେ ବାହାରକୁ ଗଲେ ତୁ ଆମ ସାଥରେ ଖେଳିବୁ । ଖାଲି ଆମକୁ ବାହାର କରିଦେଲେ ହେଲା ।”

କେ କେଉଁଠୁ ଆସୁଛି ? ପାଣ୍ଡୋର ପ୍ରଥମେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ପୁଣି ସେହି ନରମ ସ୍ବର ଶୁଣାଗଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ଆମକୁ ବାହାର

କରିଦେ ।” ପାଣ୍ଡୋର ଏଥର କାନ ଡେରି ଶୁଣିଲା । ସେ ଜାଣି ପାରିଲା, ଏ ଶବ୍ଦ ସେହି ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ବାହାରୁଛି । ସେ ଭବିଳ, “ତେବେ ମୋର ଭଲ ପିଲା ଏହା ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । ଟିକିଏ ଭିତରକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଦୋଷ କଅଣ ?” ସେ ତାକୁଣୀକୁ ଟେକିବାକୁ ହାତରେ ଧରିଲା ।

ଠିକ୍ ଏକକିବେଳକୁ ଏପିମିଥସ ଆସି ଦୁଆରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସେ ଯେବେ ପାଟି କରି ପାଣ୍ଡୋରକୁ ବାକ୍ସ ଫିଟାଇବାକୁ ମନା କରି ଦେଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ରକ୍ଷା ମିଳିଥାନ୍ତା; ବାକ୍ସରେ କଅଣ ଅଛି କେହି ଜାଣି ପାରି ନଥାନ୍ତେ । ସେ ଦୁଆରମୁହଁରୁ ଦେଖିଲା, ପାଣ୍ଡୋର ବାକ୍ସ ଖୋଲୁଛି; ମାତ୍ର ସେ ତାକୁ ମନା କଲା ନାହିଁ । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି; ବାକ୍ସ ଭିତରେ କଅଣ ଅଛି ଜାଣିବାକୁ ତାର ମଧ୍ୟ ମନ ଉଠିଲା ନେଉଥାଏ । ସେ ଚୁପ୍ କରି ଦୁଆରମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ।

ପାଣ୍ଡୋର ତାକୁଣୀଟା ଟେକିଲା ମାତ୍ର କୁଡ଼ିଆ ଭିତର ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ଆକାଶରୁ ଘଡ଼ଘଡ଼ିର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ସେ ବାକ୍ସ ଭିତରକୁ ଚାହିଁଲାଣି ସେଥିରୁ ବିରୁଡ଼ିପରି ଗୁଡ଼ାଏ ମାଛ ବାହାର ତା ଦେହ ମୁହଁ ବିନ୍ଦୁ ଦେଇ ଘରଯାକ ଉଡ଼ିଲେ । ବିରୁଡ଼ିକୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ସେ ବଡ଼ ପାଟି କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ।

ଏପିମିଥସ ଦୁଆରମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଗୋକରୁ ଗୁଡ଼ାଏ ଉଡ଼ିଆସି ତାକୁ ମଧ୍ୟ ନାଡ଼ୁଡ଼ ମାରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ବିକଳ ହୋଇ ପାଟିକଲା—“ଓଃ ମରିଗଲା । ପାଣ୍ଡୋର, ପାଣ୍ଡୋର, ତୁ କଅଣ କଲୁ ? କାହିଁକି ସେ ବାକ୍ସ ଫିଟାଇଲୁ ?”

ବିରୁଡ଼ି ଭଲ ଗ୍ରେଟ ଜାବ ହେଲେ କଅଣ ହେବ— ସେମାନଙ୍କର ଗଣଗଣ ଶବ୍ଦରେ କାନ ଅତଡ଼ା ପଡ଼ିଲା । ସେମାନଙ୍କ

ନାହୁଡ଼ର ବନ୍ଧରେ ପିଲା ଦୁଇଟା ମଲାପରି ହୋଇଗଲେ । ସେମାନେ ଛଟପଟ ହୋଇ ଡେଇଁଲେ ।

ଏ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସବୁ ମନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ରା, ଦୁଃଖ, ରୋଗ, ମୃତ୍ୟୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ପୃଥିବୀର ପିଲାମାନେ ଏସବୁ କଅଣ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଏବେ ପାଣ୍ଡୋରା ବାକ୍ସ ଫିଟାଇ ଦେବାରୁ ସେମାନେ ବାହାର ପଡ଼ି ପୃଥିବୀଯାକ ବ୍ୟାପିଗଲେ । ସେମାନେ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ତାକୁ ନାହୁଡ଼ରେ ବନ୍ଧ ଦେଲେ । ଏଣିକି ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । କାଳକଯାକ ପିଲା ନ ରହି ସେମାନେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରୋଗ ଦେଖାଗଲା । ଗଛରେ ଆଉ ସବୁ କାଳେ ଫୁଲ ଫଳ ରହିଲା ନାହିଁ । ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ସେ ସବୁ ଶୁଖି ଝଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ପିଲାଙ୍କର ସୁଖର ଦିନ ସରିଗଲା ।

ନାନା କଷ୍ଟ ସହି ସହି ପାଣ୍ଡୋରା ଓ ଏପିମିଥସ କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ କଷ୍ଟ କଣ ସେମାନେ ଜାଣି ନଥିଲେ । ନିଜ ଦୋଷରୁ ସେମାନଙ୍କର ଏପରି ଦଶା ହୋଇଛି; ଏହା ଭାବିଲାକ୍ଷଣି ସେମାନଙ୍କୁ କାନ୍ଦ ମାଡ଼େ । ଏବେ ଦୁହଁଙ୍କ ଭିତରେ ଆଗଭଳି ମନ ମିଳେ ନାହିଁ, କଲି କଲିଆ ଲାଗେ । ଏହିମରି କେତେ ଦିନ ଚଲା ।

ଦିନେ ପାଣ୍ଡୋରା ବାକ୍ସକୁ ଅଉଳି ମେଜିଆ ଉପରେ ବସିଥିଲା । କୁଡ଼ିଆର ଗୋଟିଏ କଣରେ ପାଣ୍ଡୋରା ଆଡ଼କୁ ପିଠି କରି ଏପିମିଥସ୍ ବସିଥାଏ । କେହି କାହାକୁ କିଛି କହୁ ନଥାନ୍ତି । ଏପିମିଥସ୍ ଶୁଣୁଥାଏ, ଖାଲି ପାଣ୍ଡୋରାଙ୍କ ଦୋଷ କଅଣ ? ସେ ବି ଦୋଷୀ ।

ଏଇ ସମୟରେ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଟକ୍ ଟକ୍ ଶବ୍ଦ ହେଲା । ପାଣ୍ଡୋର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଠିଆ ହେଲା । ପୁଣି ଶୁଣାଗଲା ଟକ୍ ଟକ୍ ଶବ୍ଦ । ଶବ୍ଦଟା ଯେ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଆସୁଛି, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା, ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଏତେ ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ବାହାର ଆସିଛନ୍ତି । ହୁଏତ ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ରହିଯାଇଛି । ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା, “ତୁ କିଏ ?”

କଅଁ ଲିଆ ସ୍ଵରରେ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ କିଏ କହିଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ତାଙ୍କୁଣୀଟା ଟେକିଦେଲେ ଦେଖିବ ମୁଁ କିଏ ?”

ପାଣ୍ଡୋର ଆହୁରି ଦୁଃଖର ଆଶଙ୍କା କରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା, “ନା, ନା, ତା ହବନି । ଥରେ ତାଙ୍କୁଣୀ ଫିଟାଇ ଯେଉଁ ଫଳ ପାଇଛି, ସେଇ ସଂଖ୍ୟା । ଆଉ ଫିଟାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ।”

ପୁଣି ସେହି କରୁଣ ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ଭଳି ନୁହେଁ । ମୋର ନାହୁଡ଼ ନାହିଁ କି ମୁଁ କାହାର ଅନିଷ୍ଟ କରେ ନାହିଁ । ମୋତେ ବାହାର କରିଦିଅ ଦେଖିବ, ତୁମର କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ବରଂ ଲାଭ ହେବ ।”

ପାଣ୍ଡୋର ମନ ନରମ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ସେ ଏପିମିଥସକୁ ପଚାରିଲା, “ଆଉ ଥରେ ବାକ୍ସ ଫିଟେଇବ ?”

ଏପିମିଥସ କହିଲା, “ଏତେ ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବ ତ ବାହାର ପାରିଲେଣି—ଆଉ ଗୋଟାଏ ଆସିଲେ କ୍ଷତି କଅଣ ?”

ପୁଣି ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଶବ୍ଦ ଆସିଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ଏତିକି ବୁଝିପାରୁନାହିଁ । ଏପିମିଥସର ମନ ମତେ ଦେଖିବାକୁ ଆକୁଳ ହେଲାଣି । ମତେ ବାକ୍ସରୁ ବାହାର କରିଦିଅ । ଦେଖିବ, ମୁଁ ତୁମର ଦୁଃଖରୁ କେତେ ହରିନେବି ।”

ପାଣ୍ଡୋର ବାକ୍ସର ତାକୁଣୀ ଟେକିବାକୁ ବସିଲା ।
ଏପିମିଥସ୍ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ଦୁହେଁ ମିଶି ବାକ୍ସଟିକୁ ଖୋଲି
ଦେଲେ ।

ବାକ୍ସ ଶୁଣିବା ବାହାରିଯିବା, ପରା ରାଜା ଟିକି ମାବଟିଏ ।
ତା ଦେହରୁ ଅଳୁଅ ବାହାରୁଛି । ସେ ଘର ଭିତରେ ଉଠିଲା
ବେଳକୁ ଚଳିଯାକ ଆଳୁଅ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ସେ ଉଠିଥାଏ
ପାଣ୍ଡୋରକୁ ରୁମ୍ଭନ ଦେଲା । ପାଣ୍ଡୋର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ କୁଆଡ଼େ
ଉଠେଇଗଲା । କାପରେ ସେ ଏପିମିଥସକୁ ସେହିପରି ରୁମ୍ଭନ
ଦେଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୁଲିଗଲା ।

ଏବେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ମନରେ ଆନନ୍ଦ । ଏ ଟିକି ପଣ୍ଡାଟିକୁ ବାହାର କରି ନଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ କିଏ ଦୂରଥାନ୍ତା ? ପାଣ୍ଡୋର ପରୁଗିଲ, “ତୁମେ କିଏ ?” ଉତ୍ତର ମିଳିଲା—ମୋ ନାଆଁଟି ହେଉଛି ‘ଆଶା’ । ମର୍ତ୍ତ୍ୟୁର ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୋଡେ ମଧ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର କାମ ହେଲା—ମଣିଷ ଜାତିକ କଷ୍ଟ ଦେବା । ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ଯେପରି ସେ କଷ୍ଟ ସହିପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଜାଗ୍ରତ ରହିଥାଏ ।

ପାଣ୍ଡୋର ଦେଖିଲା ଯେ ପକ୍ଷର ଡେଣାରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ସାତୋଟିଯାକ ରଙ୍ଗ ଅଛି । ସେ ଏଥିର କାରଣ ପଚାରିବାରୁ ପକ୍ଷ କହିଲା, “ହଁ, ସଂସାରଟାରେ ଭଲ ଆଉ ମନ୍ଦ ମିଶି ରହିଛି । ହସ ପାଶେ କାନ୍ଦ, ସୁଖ ପାଶେ ଦୁଃଖ ଲାଗିଥିବ । ଯେଥିପାଇଁ ମୋ ଡେଣାରେ କେତେକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରଙ୍ଗ ସାଥରେ ମଳିନ ରଙ୍ଗ ବି ରହିଛି ।”

“ତୁମେ କଅଣ ଆମ ସାଥରେ କାଳ କାଳକୁ ରହିଥିବ ?”
—ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା ।

ପରା ଉତ୍ତର କଲା, “ଯେତେ ଦିନ ଯାଏ ତୁମେ ମୋର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବ, ସେତେ ଦିନ ଯାଏ ଅବଶ୍ୟ ରହିବ । ମୁଁ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ଥିବି । ବେଳେବେଳେ ତୁମେ ମତେ ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ । ପୁଣି ବେଳେବେଳେ ତୁମେ ମତେ ନ ଖୋଜୁଣୁ ମୁଁ ଆସି ଦେଖାଦେବି ।”

ପରା କଥା ସତ ହେଲା । ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବଗୁଡ଼ାକ ପୃଥିବୀଯାକ ବୁଲି ଲୋକକୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଦେଲେ; କିନ୍ତୁ ଆଶା ପାଖେ ପାଖେ ରହି ସେ ସବୁ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ବଳ ଦେଲା ।

ଏବେ ବି ଦୁନିଆରେ ସେଇ କଥା ଚାଲିଛି । ଯେତେ କଷ୍ଟ ହେଉ ପଛକେ ଆଶା ତାର ଦୁଃଖର ଭାରକୁ ଉଠା କରି ଦେଉଛି । ଦୁଃଖମୟ ସଂସାରରେ ଆଶାହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳ ହୋଇ ରହିଛି । ଆଶା ଆମକୁ ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଉଛି ।

ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା ପେଗାସସ୍

ବହୁ ଦିନ ପୂର୍ବର କଥା । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦେଶରେ ଜଣେ ଯୁବକ ଥିଲେ । ସେ ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆସି ଗୋଟିଏ ଝରଣା କୂଳେ ବସିଲେ । ଝରଣାଟି କୁଳୁ କୁଳୁ ଶବ୍ଦ କରି ପାହାଡ଼ରୁ ବୋହି ଆସୁଥିଲା । ତାର ପାଣି ଅତି ନିର୍ମଳ, ଅତି ଥଣ୍ଡା । ଯୁବକ ସେହି ଝରଣାରୁ କିଛି ପାଣି ଆଣି ପିଇଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ମାଟିଆ ଧରି ଝରଣାରୁ ପାଣି ନେବା ପାଇଁ ଆସିଲେ । ଯୁବକ ତାକୁ ଏହି ଝରଣାର ନାମ ପଚାରିଲେ । ଯୁବକ ଉତ୍ତର କଲେ, “ଏହାର ନାମ ହେଉଛି ପିରିନ । ଲୋକେ କହନ୍ତି, ପିରିନ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ମାଆର ଆଖିର ଲୁହ ଝରଣା ହୋଇ ବହିଯାଉଛି । ତାର ପୁଅଟିଏ ଥିଲା । ସେ ତାକୁ ନିଜ ଜୀବନଠାରୁ ବେଶି ଭଲ ପାଉଥିଲା । ପିଲାଟି ମରଯିବାରୁ ସେ କାନ୍ଦୁଛି । ତାର କାନ୍ଦଣା ଆଜିଯାଏ ବନ୍ଦ ହୋଇନାହିଁ । ତାର ଲୁହ ହେଉଛି ଏଇ ଝରଣାର ପାଣି ।” ଯୁବକ କହିଲା, “ଓଃ, ତେବେ ଏଇ ହେଉଛି ପିରିନ ନଈ ! ମୁଁ ଏହାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।”

ଜଣେ ରୁଷୀ ତା ବଳଦକୁ ପାଣି ପିଆଇବା ପାଇଁ ସେଠାକୁ ଆସିଲା । ସେ ଯୁବକଙ୍କ ହାତରେ ଘୋଡ଼ାର ଲଗାମ୍ ଦେଖି ପଚାରିଲା,

“ତୁମେ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ଲଗାମ ଧରି ବୁଲୁଛ କାହିଁକି ? ତୁମ ଘୋଡ଼ାଟା କଅଣ ପଳାଇଗଲା ?”

ଏହି ଯୁବକଙ୍କର ନାମ ବେଲରଫୋନ୍ । ଚାଷୀର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ସେ କହିଲେ, “ନା, ନା, ମୋର ଘୋଡ଼ା ହଜି ନାହିଁ । ତୁମେ ପକ୍ଷି-ରାଜ ଘୋଡ଼ା ପେଗାସସ୍‌ର ନାଆଁ ଶୁଣିଥିବ । ତାର ଘୋଡ଼ାଏ ଡେଣା ଅଛି । ସେ ଉଡ଼ିପାରେ । ସେ ଏଇ ଝରଣାକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସେ ବୋଲି ଶୁଣି ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିଛି ।”

ଚାଷୀ କହିଲା, “ତେବେ ତୁମେ ଆସିଛ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଧରି ନେବା ପାଇଁ ? ତୁମେ ବି ସେଇ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା କଥା ସତ ମଣୁଛ ? ହେଲ, ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଧରିଲ; ତାକୁ ନେଇ କଅଣ ବରିକ ? କେ କଅଣ ହଜି କରିବ, ନା ଗାଡ଼ି ଟାଣିବ ?”

ବେଲରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ବୁଡ଼ା ଚାଷୀର ମୁହଁ ହସହସ । ସେ ପଚାରିଲେ, “ଅଜା, ତୁମକୁ ଷାଠିଏ କି ସତୁରି ବର୍ଷ ହେବଣି । ତମେ ପିଲାଦିନେ କେବେ ସେ ପେଗାସସ୍‌କୁ ଦେଖିଛ ?”

ବୁଡ଼ା ଉତ୍ତର କଲା, “ମୋର ବୟସ କେତେ ହେଲଣି ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ । ଏବେ କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ମୋର କିଛି ମନେ ରହୁନାହିଁ । ଗଲାଦିନ କଥା ସବୁ ଭୁଲିଯାଉଛି । ଆଗେ ପିଲାଦିନେ ମୁଁ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା କଥା ସତ ମଣୁଥିଲି । ମୁଁ ଏବେ ସେ ସବୁ କଥା ଭାବେ ନାହିଁ ।”

ସେତେବେଳକୁ ଯୁବକଟି ମାଠିଆରେ ପାଣି ପୂରାଇ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ବେଲରଫୋନ୍ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “ବୁଡ଼ାଙ୍କର

ଆଖିକ ଭଲ ଦିଶୁ ନଥିବ । ତୁମେ କେବେ ସେ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛ ?”

ଯୁବକଟି ଟିକିଏ ହସି ଦେଇ କହିଲେ, “ହଁ, ଥରେ ଦେଖିଥିଲି ପରି ମନେହେଉଛି । ତେବେ ସେ ପେଗାସସ୍ କି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଚଢ଼େଇ ଠିକ୍ କରି କହି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆକାଶରେ ଅନେକ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡ଼ୁଥିଲା । ଆଉ ଥରେ ଏଇ ଝରଣା କୂଳରେ ମୁଁ ତାର ବୋବାଇବା ଶୁଣିଛି; ହେଲେ ତାକୁ ଦେଖି ନାହିଁ ।”

ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପିଲା ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଏମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁଥିଲା । ବେଲାରଫୋର୍ଡ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ କଅଣ କେବେ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା ଦେଖିଛ ? ସେ କେଉଁଠି ପାଣି ପିଇବା ପାଇଁ ଏଇ ଝରଣା କୂଳକୁ ଆସେ ?”

ପିଲାଟି କହିଉଠିଲା, “ହଁ, ମୁଁ କେତେ ଥର ଦେଖିଛି । କାଲି ତ ପେଗାସସ୍ ଏଠିକି ଆସିଥିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖିଥିଲି ।”

ବେଲାରଫୋର୍ଡ ଏଇ ପିଲାଟିଠାରୁ ଖବର ଜାଣିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଏକୁଟିଆ ଡାକି ନେଇ ଘାସ ଉପରେ ବସିଲେ । ସେ ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ ନିଜ ଆଖିରେ ତାକୁ ଦେଖିଛ ବୋଲି କହୁଛ । ସେ ଦେଖିବାକୁ କିପରି, ସେ ଏଠାକୁ ଆସି କଅଣ କରେ ? ଯାହା ଜାଣିଛ, ସବୁ କହ ?”

ପିଲାଟି କହିଗଲା, “ମୁଁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଏଇ ଝରଣା ପାଖକୁ ଆସି ସେଥିରେ କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ଭସାଏ । ଡଙ୍ଗା ଛୁଡ଼ିଲାବେଳକୁ ମୁଁ ପାଣିକି ଚାହିଁ । ସେଥିରେ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାର ଛାଇ ଦିଶେ । ସେ ଆକାଶରେ ଚଢ଼େଇ ପରି ଉଡ଼ୁଥାଏ । ସେତେବେଳେ ମୋର ମନେହୁଏ, ସେ ମୋତେ ତା ପିଠିରେ ବସାଇ ନିଅନ୍ତା କି ମୁଁ

କେତେ ଦେଶ ଦେଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ଉପରକୁ ଚାହିଁଦେଲୁଣି ସେ ଉଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ପଳାଏ; ଆଉ ଦଶେ ନାହିଁ ।”

ବେଲରଫୋନ୍ ପିଲଟିର କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ । ସେ ଝରଣାରେ ପେଗାସସ୍‌ର ଗୁଲ ଦେଖିଛି । ଯୁବକର କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ସତ ବୋଲି ମନେ କଲେ । ଯୁବକ ତାର ବବ ଶୁଣିଛନ୍ତି । କେବେ ପେଗାସସ୍ ବିଷୟରେ ଯାହା ସବୁ ଶୁଣାଯାଏ, ସେ ସବୁ ମିଛ ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ବେଲରଫୋନ୍ ଅନେକ ଦିନଯାଏ ସେଇ ଝରଣା କୂଳେ ଜଗି ରହିଲେ । ହାତରେ ଲଗାମ ଧରି ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ଲଗାମରେ ମଣିମୁକ୍ତା ଖଞ୍ଜା ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥାଏ । କଳିଆରିଟା ସୁନ୍ଦାର । କେତେବେଳେ ପେଗାସସ୍‌ର ଦେଖା ମିଳିଲେ, ଲଗାମ ଲଗାଇ ତା ଉପରେ ବସିଯିବେ ।

ଏଇପରି କେତେ ଦିନ ଗଲା । ଆଖପାଖର ଲୋକେ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କର ଏପରି ଚାହିଁ ରହିବା ଦେଖି ଥିବା କରନ୍ତି । କେହି କେହି କହନ୍ତି—“ଘୋଡ଼ା କଣିବ ? ଆସ, ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ବିକିବି ।” ଆଉ କିଏ କହେ—“ଖାଲି ଲଗାମ ଧରି ବୁଲିଲେ କଅଣ ହେବ ? ମୋର ଘୋଡ଼ା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଲଗାମ ଦରକାର । ବିକିବ ତ ମୁଁ ତମ ଲଗାମଟା କଣିନେବି । ଭଲ ଦାମ୍ ପାଇବି ।” ମାତ୍ର ବେଲରଫୋନ୍ ଲୋକଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ନ ଶୁଣିଲା ପରି ରହନ୍ତି । ସେ ସବୁବେଳେ ଝରଣା କୂଳରେ ବସି ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ।

ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କର ପ୍ରତିଜ୍ଞା, ସେ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା ପେଗାସସ୍‌କୁ ନଦେଖିଲେ ଫେରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିର ଏକ କାରଣ ଥିଲା । ସେ ଶୁଣିଥିଲେ ଯେ ପାଖ ବାଇଜରେ ଗୋଟାଏ ଅସୁର ଅଛି ।

ସେ ସେଠାରେ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଭାରି ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଛି । ତାକୁ କେହି ମାରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ବେଲାରଫୋନ୍ ତାକୁ ମାରିବାକୁ ମନ କରିଥିଲେ । ତାକୁ ମାରିବାକୁ ହେଲେ ଏଇ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାର ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର । ତା ବିନା ଅସୁରର ପାଖ ପକ୍ଷିହେବ ନାହିଁ । ଏଇଥିପାଇଁ ବେଲାରଫୋନ୍ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ ।

ସେ କାଳରେ କେତେ ଯୁବକ ଦୁଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ବା ମେହିପରି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ମାରି ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର କରିବାକୁ ବଡ଼ କାମ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ । ଏଭଳି ଯୁବକଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ଚାଲିଆଡ଼େ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ।

ବେଲାରଫୋନ୍ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ଲିସିଆ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟ ଅସୁର ଅଛି । ଲିସିଆ ରାଜ୍ୟ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟକୁ ଲାଗିଛି । ଏଇ ଅସୁର ଯୋଗେ ରାଜ୍ୟ ଗୁରୁତାର ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଲୋକେ ତା ଉପରେ ଥରହର ହେଉଥିଲେ । ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ବଳ କଥା ଶୁଣିପାରି ଲିସିଆର ରାଜା ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏ ଅସୁରକୁ ମାରି ମୋର ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କର ।” ଏଇଥିପାଇଁ ବେଲାରଫୋନ୍ ପେଗାସସ୍‌କୁ ପାଇବା ସକାଶେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ ।

ଏଇ ଅସୁରଟିର ନାମ ସାଇମେର । ତା’ଭଳି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ କେଉଁଠି ନ ଥିବେ । ତାର ବିକଟାଳ ରୂପ ଦେଖିଲେ ଲୋକେ ଡରରେ ଅଚେତା ହୋଇଯିବେ । ସେ ଏଡ଼େ ବେଗରେ ଯାଇପାରେ ଯେ କେହି ତା ସାଥରେ ଘୋଡ଼ି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତା ଦେହ ଲୁହାରୁ ବଳି ଟାଣ । ସେଥିରେ କୌଣସି ହତୁଆର ଭେଦ ନପାରେ । ତାର ଲାଞ୍ଜଟି ଗୋଟିଏ ଅଜଗର ସାପ ଭଳି । କାହାର ସିନା ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ, ଏ ଅସୁରର ତିନିଟା ମୁଣ୍ଡ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସିଂହମୁଣ୍ଡ, ଗୋଟିଏ ଛେଳିମୁଣ୍ଡ ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ବିଷାକ୍ତ ସାପର

ମୁଣ୍ଡ । ସବୁ ମୁଣ୍ଡରୁ ସବୁବେଳେ ଦାଉଦାଉ ନଆଁ ବାହାରୁଥାଏ । ସାଇମେଣ୍ଟ ସିଂହ ପରି ବେଗରେ ଦଉଡ଼ି ପାରୁଥିଲା, ଛେଳି ପରି ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିପାରୁଥିଲା, ଘୁଣି ସାପ ପରି ଦୂଷୁର ପାରୁଥିଲା । ତେଣୁ ତାକୁ ମାରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସାହସ କରି ପାରୁ ନଥିଲେ ।

ତା ନିଃଶ୍ୱାସ ନଆଁ ଝୁଲି ପରି । ସେ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଗାଁ ପୋଡ଼ିଯାଏ । କେତେ ଦଣ ସେଥିରେ ପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇଯାଏ । ସେ ଜୀଅନ୍ତା ମଣିଷ, ଗୋରୁଗାଈ ଚିଳି ଖାଇବ । ତାର ପେଟ ଭିତରଟା ଅଶୁଣାଳ ରୁଲି ପରି । ସେ ଯାହା ଗିଲେ, ତାହା ତାର ପେଟରେ ସିଝି ହଜମ ହୋଇଯାଏ । ଏପରି ଅସୁର ପାଖକୁ ଯିବା ପାଇଁ କାହାର ସାହସ ହେବ ?

ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍ ଭାରି ଚାଲିଗଲା । ସାଇମେଣ୍ଟକୁ ମାରିବାକୁ ଗଲେ ଆଗ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ଦରକାର । ତେବେ ସେମିତି ଇଚ୍ଛା ସେମିତି ଘୋଡ଼ା ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ସେ ଖୁବ୍ ବେଗରେ ଦୌଡ଼ି ପାରିଲେ ହେବ । ପକ୍ଷିରାଜ ପେଗାସସ୍‌ଙ୍କୁ ଏ କାମ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ଅନେକେ ଭାବୁଥିଲେ, ପେଗାସସ୍ ବୋଲି କୌଣସି ଘୋଡ଼ା ନାହିଁ । ତା ବିଷୟରେ ଯେତେ କଥା ଶୁଣାଯାଏ, ସେ ସବୁ ଖାଲି ଗୁଲିଗଟି ଗପ । କିନ୍ତୁ ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌ଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ, ପ୍ରକୃତରେ ପେଗାସସ୍ ଅଛି । ତାକୁ ପାଇପାରିଲେ ସେ ସାଇମେଣ୍ଟକୁ ମାରିପାରିବେ ।

ପେଗାସସ୍‌କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଏତେ ବାଟ ଚାଲି ଲାଗିଥିଲା ଗ୍ରୀସକୁ ଆସିଥିଲେ । ପୃଣି ସେହି ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ଲାଗି ସୁନ୍ଦର ଲଗାମଟିଏ ଆଣିଥିଲେ । ଏ ଲଗାମର ଅଭୂତ ଶକ୍ତି ଥିଲା । ଥରେ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ ଲଗାମ ଲାଗିଲେ, ସେ ବଣ ହୋଇଯିବ ଓ କଥା ମାନି ଯୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ କହିବ ସେଆଡ଼େ ଯିବ ।

ବେଲରଫୋର୍ଡ୍ ଝରଣା କୂଳରେ ବହୁତ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କଲେ; କିନ୍ତୁ ପେଗାସସ୍ ର ଭେଟ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ବେଳେବେଳେ ସେ ଚାଲିଯିବେ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ସାନ ପିଲାଟି ତାଙ୍କୁ ମନା କରି କହେ, “ମୁଁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛି, ପେଗାସସ୍ ଏଠିକି ଆସି ପାଣି ପିଏ; ଘାସ ଉପରେ ଗଡ଼େ । ଦେଖିବ, ଯେଉଁଦିନ ହେଉ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏଠିକି ଆସିବ ।”

ଏଣେ ବେଲରଫୋର୍ଡ୍ ମନ ଅଛୁର । ଖବର ମିଳୁଥାଏ, ସାଇମେସ୍ ଲିସିଆରେ ଭାରି ଉତ୍ସାହ କରୁଛି । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଇ ଗଲଣି । ତା ଡରରେ କେତେ ଲୋକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଛୁଡ଼ି ଚାଲିଗଲେଣି । କେତେ ଦିନ ଆଉ ସେ ଚାହିଁ ରହିବେ ? କେବେ ପେଗାସସ୍ କୁ ଧରି ସେ ଅସୁରକୁ ମାରିବେ, ଲୋକଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବେ ? ଚାହିଁ ଚାହିଁ ତାଙ୍କ ବାଳ ପାଗିଯିବ । ବୁଢ଼ାଦିନେ କଣ ଅସୁର ସାଥରେ ଲଢ଼ିବାକୁ ତାଙ୍କର ବଳ ଥିବ ।”

ଦିନେ ପିଲାଟି କହିଲା, “ବେଲରଫୋର୍ଡ୍, ଆଜି ପେଗାସସ୍ ନିଶ୍ଚୟ ଏଣିକି ଆସିବ । ମୋ ମନ ଉତ୍ତରେ କିଏ କହୁଛି ସେ ଆଜି ଆସିବ ।”

ସେ ଦିନଯାକ ପିଲାଟି ବେଲରଫୋର୍ଡ୍ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ଦୁହେଁଯାକ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ରୁଟି ଖାଇ ଝରଣାରୁ ପାଣି ପିଇଲେ; ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ଝରଣା କୂଳର ଗଛଛାଇ ତଳେ ବସିରହିଲେ ।

ହଠାତ୍ ପିଲାଟି ବେଲରଫୋର୍ଡ୍ ଦେହରେ ହାତ ମାରି ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ କରି କହିଲା, “ଏଇ ଝରଣାର ପାଣିକି ଚାହିଁ ।”

ବେଲରଫୋର୍ଡ୍ ଝରଣା ପାଣିକି ଚାହିଁଲେ । ପାଣି ଦର୍ପଣ ପରି ନିର୍ମଳ । ବେଲରଫୋର୍ଡ୍ ପାଣିରେ ଗୋଟାଏ ଛାଇ ଦେଖି ପାରିଲେ ।

ସେ ଭାବିଲେ, ଏହା ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷୀର ପୁଅ ହେବ । ପକ୍ଷୀଟା ଆକାଶରେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡ଼ୁଛି ଓ ତାର ଡେଣା ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଛି ।

ପିଲାଟି ପୁଣି କହିଲା, “ଭଲ କର ଦେଖ । ମୁଁ ଦେଖି ସାରିଲିଣି । ଏ ଚଢ଼େଇର ପୁଅ ନୁହେଁ; ପେଗାସସ୍ ପୁଅ ।”

ବେଲରଫୋର୍ନଙ୍କ ଗୁଡ଼ି ଦମ୍ ଦମ୍ ପଡ଼ିଲା । ସତେ କଅଣ ସେ ମାସ ମାସ ଧରି ଯେଉଁ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଚାହିଁ ବସିଥିଲେ, ସେଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଉଡ଼ି ଆସୁଛି ? ସେ ପିଲାଟିକୁ କୋଳରେ ଟେକି ନେଇ ଚଢ଼ି ଉଡ଼ାଡ଼ରେ ଲୁଚିଗଲେ । ପେଗାସସ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଯେଠାରେ ନ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଯିବ—ଏହି ଭୟରେ ସେମାନେ ଲୁଚିରହି ପକ୍ଷିରାଜକୁ ଅନାଇଁଲେ । ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଲା ବେଳେ ତାର ଧଳା ଡେଣା ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡ଼ିବାରୁ ତାହା ଚକ୍ ଚକ୍ ବଢ଼ୁଥିଲା । ଘୋଡ଼ାଟିର ସବାଙ୍କ ଧଳା ଓ ଅତି ସୁନ୍ଦର ।

ପେଗାସସ୍ ଝମେ ତଳକୁ ତଳକୁ ଖସିଲା । ତାର ଡେଣା ଦୁଇଟି ପ୍ରସାରିତ ରହିଥାଏ । ଶେଷରେ ତାର ପାଦ ଘାସକୁ ଛୁଇଁଲା । ସେତେବେଳେ ତାର ଡେଣା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ଝରଣା କୁଳକୁ ଯାଇ ସେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ପାଣି ପିଇଲା । ଥରେ ପିଇ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥାଏ; ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ପିଉଥାଏ । ଏହିପରି କେତେଥର ପିଇବା ପରେ ତାର ମନରେ ସନ୍ତୋଷ ଆସିଲା ପରି ବୋଧହେଲା ।

ପାଣି ପିଇବା ପରେ ସେ ଝରଣା କୁଳରେ ଥିବା ଘାସ ଓ ଲତାରୁ କିଛି ଖାଇ ଟିକିଏ ଏପାଖ ସେପାଖ ଦୌଡ଼ିଲା । ସେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିପାରୁଥିଲେ ହେଁ ଭୂମି ଉପରେ ଦୌଡ଼ିବାରେ ମଧ୍ୟ ତାର ଆନନ୍ଦ ଆସୁଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ସେ ଭୂମିଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର

ଉପରକୁ ଯାଇ ପୁଣି ଫେରି ଆସୁଥିଲା । ବେଲାରଫୋନ୍ ଓ ପିଲା ଦୁହେଁ ଯାକ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାର ଖେଳ କୌତୁକ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବେଲାରଫୋନ୍ ମନେ କରୁଥାନ୍ତି, ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଲଗାମ ଲଗାଇ ତାର ସ୍ଵାଧୀନତାରେ ବାଧାଦେବା ଏକ ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ପେଗାସସ୍ ଡେଣା ଦୁଇଟିକୁ ଯାକଦେଇ ଘାସ ଉପରେ କେତେ ଥର ଗଡ଼ିଲା । ବେଳେବେଳେ ସେ ଗୋଡ଼ା ଚାରିଟା ଉପରକୁ ଟେକି ଦେଉଥାଏ । ବେଲାରଫୋନ୍ ଚୁପ୍ ହୋଇ ଘୋଡ଼ାର ଏହି କୌତୁକ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ।

ଘୋଡ଼ା ଆଗ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ତଳକୁ ଆଣି ପୁଣି ଠିଆ ହେବାର ଉଦ୍ୟମ କଲା । ବେଲାରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ପେଗାସସ୍ ଫେରିଯିବାକୁ ବସିଲାଣି, ଆଉ ଡେରି କଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ସେ ହଠାତ୍ ଗଛମୂଳ ଦଉଡ଼ି ଆସି ପକ୍ଷିରାଜର ପିଠି ଉପରେ ବସିଗଲେ । ପେଗାସସ୍ କେବେ କାହାରିକୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ନ ଥିଲା; ତେଣୁ ସେ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଡିଆଁକରେ ସେ ପାଞ୍ଜିଶହ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଗଲା । ଘୋଡ଼ା ଭୂଇଁରେ ଖସି ପଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସେ ମଧ୍ୟ ଖସିପଡ଼ିଲେ; ମାତ୍ର ସେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ଆଦୌ ଓହ୍ଲାଇଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବା ପାଇଁ ଘୋଡ଼ା ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସୁଦ୍ଧା ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପେଗାସସ୍ ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ିବାକୁ ବସିଲା; ପଛ ଗୋଡ଼ରେ ନାଚ ମାରିଲା; କିନ୍ତୁ କାହିଁରେ କିଛି ହେଲାନାହିଁ । ଲାଙ୍କ ଭଳି ଘୋଡ଼ାସବାରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବା କଅଣ ସମ୍ଭବ ? ବେଳ ଉଣି ବେଲାରଫୋନ୍ ତା ଦେହରେ ଲଗାମ ଲଗାଇଦେଲେ । ଏବେ ପକ୍ଷିରାଜ ଯାଏ କୁଆଡ଼େ ? ସେ ବହୁଦିନର ପୋଷା ଦେଉ ପରି

ଚୁପ୍ ହୋଇ ରହିଲା । ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଜନ୍ତୁର ସ୍ୱଭାବ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ବଦଳିଗଲା । ସେ ଧୀର ହୋଇ ବେଲରଫୋନ୍‌କୁ ଅନାଇଲା । ତା ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ି ଯାଉଥାଏ । ତାର ଏହି ବାଧ୍ୟତା ଦେଖି ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ମନରେ ଟିକିଏ କଷ୍ଟ ହେଲା । ସେ ଘୋଡ଼ାଟିକୁ ଆଉଁସି ଆଦର କଲେ । ମନେହେଲା, ପକ୍ଷିରାଜର ମନରେ ଆନନ୍ଦ । ତାର କେହି ପ୍ରଭୁ ନ ଥିଲେ, ସେ କାହାର କାମରେ ଆସୁ ନ ଥିଲା କି ତାକୁ କେହି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ନ ଥିଲା । ଏବେ ସେ ଜଣେ ପ୍ରଭୁ ପାଇଛି; ପୁଣି ସେ ପ୍ରଭୁ ନିଜ ଯୁ ନୁହନ୍ତି । ସେ ତାକୁ ଆପଣାର ସାଥୀ ଭଳି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇବେ ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଅନେକ ଦୂର ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ହେଲିକପ୍ଟର ପଟ୍ଟ ଉପରେ ହେଲିକପ୍ଟର ପେଗାସସ୍ ତା ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଏଇ ପଟ୍ଟ ହେଉଛି ତାର ରହିବା ଜାଗା । ବେଲରଫୋନ୍ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ପେଗାସସ୍ ଆଜିଯାକେ ତା ମନଇଚ୍ଛା ବୁଲୁଥିଲା, କେହି ତାକୁ କିଛି କହିବାକୁ ନ ଥିଲା । ଏବେ ତା ଇଚ୍ଛା ବରୁଦରେ କିଛି କରାଇବା ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି ବେଲରଫୋନ୍ ସ୍ଥିର କଲେ । ସେ ଘୋଡ଼ାର ଲଗାମ କାଢ଼ି ନେଇ କହିଲେ, “ପେଗାସସ୍, ମୁଁ ତୋତେ ଲଗାମ ଦେଇ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛି । ସ୍ୱାଧୀନ ରହିବାକୁ କିଏ ନ ଚାହେଁ ? ନିଜ କାମ ପାଇଁ ମୁଁ ତୋର ସ୍ୱାଧୀନତା ହରଣ କରିବି କାହିଁକି ? ତୁ ମୋତେ ଭୁଡ଼ି ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ଯାଆ । ମାତ୍ର ଯେତେ ମୋ ପ୍ରତି ତୋର ସ୍ନେହ ଥାଏ, ଆଦର ଥାଏ, ତୁ ମୋ ପାଖେ ପାଖେ ରହ । ମୁଁ ତୋର ପ୍ରଭୁ ହେବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ତୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଆମେ ପରସ୍ପର ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ରହିବା ।”

ପେଗାସସ୍ ତା ମୁହଁକୁ ନେଇ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ମୁହଁ ପାଖରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ମଧ୍ୟ ତା ଗଳାର କେଶରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଦରରେ ଆଉଁସି ଦେଲେ । ଜଣାଗଲା, ସେ କହିବାକୁ ଚାହେଁ—ମୁଁ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ରହିବି । ଆମେ ବନ୍ଧୁ ଭଳି ରହିବା । ବିପଦ ବେଳେ ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ତୁମେ ଯାହା କହିବ, ମୁଁ ପ୍ରାଣପଣି ତା କରିବି ।

ଟିକକ ପରେ ପେଗାସସ୍ ତାର ଡେଣା ମେଲାଇ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସୁନେଲି କରଣରେ ତାର ଡେଣା ବରଷ ଦିଶୁଥାଏ । ସେ ଏତେ ଉପରକୁ ଉଡ଼ିଗଲା ଯେ କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋଟେ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ବେଲରଫୋନ୍ ଭାବିଲେ, ‘ପେଗାସସ୍ ତାକୁ ଭଲ ପାଏ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଆଉ ଫେରି ଆସିବ ନାହିଁ ।’ ଏହା ଭାବିଲେ ଡେଣା ମନରେ କଷ୍ଟ ହେଲା । ପେଗାସସ୍ ସାହାଯ୍ୟ ନ କଲେ ସେ ରାକ୍ଷସକୁ ମାରିବେ କିପରି ?

କିଛି ସମୟ ଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ି ଗଲେଣି । ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଜଳୁ ଆଲୁଅ ପଡ଼ିଛି । ଏହି ସମୟରେ ପେଗାସସ୍ ଡେଣାର ଶବ୍ଦ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଶୁଣାଗଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ, ପଶି ଶୁଣି ଫେରି ଆସୁଛି । ତାଙ୍କ ମନରେ ଭାରି ଆନନ୍ଦ । ତେବେ ପେଗାସସ୍ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ ନାହିଁ । ସେ ତଳକୁ ଆସିଲା ମାତ୍ର ବେଲରଫୋନ୍ ତା ଦେହ ଆଉଁସି ଦେଲେ, ତା ବେକକୁ କୁଣ୍ଡାଇ କେତେବେଳ ଯାଏ ଆଦର କଲେ । ପେଗାସସ୍ ଧୀର ସ୍ଵରରେ ବୋବାଇ ଜଣାଇ ଦେଲା, “ମୁଁ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ତୁମର ସେବା କରିବି ।”

ରାତିରେ ଦୁହେଁ ଯାକ ସେହି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ରହିଲେ ।
ବେଲାରଫୋନ୍ ପକ୍ଷିରାଜର ଗଳାରେ ଦୁଇ ହାତକୁ ବେଢ଼ାଇ ତା
ପାଖରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ସକାଳ ହେଲା । ଦୁହେଁ ଉଠିଲେ । ପେଗାସସ୍ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ
ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ଦେହରେ ଦସି ହେଲା । ସେ ବୁଝିପାରିଲେ,
ପକ୍ଷିରାଜ ତାଙ୍କୁ ବୁଲିଯିବାକୁ ଡାକୁଛି । ସେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରେ ବସି
ଆକାଶକୁ ଉଠିଲେ । କେତେ ଆଡ଼ ବୁଲି କେତେ ଗାଆଁ, ସହର,
ବଣ, ନଦୀ, ପବ୍‌ତ ଦେଖିଲେ । ପାଞ୍ଚ ସାତ ହଜାର ମାଇଲ ଉଡ଼ିଲା
ପରେ ପେଗାସସ୍ ପୁଣି ହେଲିକନ ପବ୍‌ତ ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଲା ।

ଏହିପରି ପ୍ରତିଦିନ ପେଗାସସ୍ ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ପିଠିରେ
ବସାଇ ନାନା ଆଡ଼ ବୁଲାଇଆଣେ । ଏତେ ବାଟ ଉଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ
ସେ କେବେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏବେ ଦୁହେଁ ଦୁହେଁଙ୍କ ମନକଥା
ବୁଝିପାରିଲେ । ବେଳେବେଳେ ପେଗାସସ୍ ଏତେ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଡ଼ିଯାଏ
ଯେ ପୃଥିବୀର ଗଛ ଲତା ବାରି ହୁଏ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀଟା ଗୋଟାଏ
ରୁପା ଥାଳି ପରି ଦିଶେ । ବେଲାରଫୋନ୍ ମନେକରନ୍ତି, ଏ କଅଣ
ଆଉ ଗୋଟାଏ ଚନ୍ଦ୍ର ! ଆଉ କେତେବେଳେ ମେଘୁଆ ପାଗ
ହେଲେ ଆକାଶରେ ମେଘ ଖଣ୍ଡି ଭାସୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।
ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ପେଗାସସ୍ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଡ଼ିଯାଏ ।
ସେଠାରେ ଚକ୍ ଚକ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପଡ଼ିଥାଏ । ତଳକୁ ବୁଝିଲେ
ମେଘଗୁଡ଼ାକ ବରଫଶ୍ରେ ଭଳି ଦେଖାଯାଉଥାନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଆନନ୍ଦରେ କେତେଦିନ କଟିଗଲା । ବେଲାର-
ଫୋନ୍‌ଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଲା ସାଇମେର କଥା । ତାକୁ ମାରିବାକୁ ସେ
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ବାହାରିଥିଲେ । ଆଉ ବିଳମ୍ବ କଲେ ଚଳିବ
ନାହିଁ ।

ଏବେ ଆକାଶର ଯେତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ବେଲର-
ଫୋନ୍‌କୁ ଡର ଲାଗେ ନାହିଁ । ଘୋଡ଼ାକୁ ନିଜ ମନ କଥା
ଜଣାଇବାର ଉପାୟ ବି ସେ ଶିଖିଗଲେଣି । କେଉଁଠି ହାତ କି
ଗୋଡ଼ ମାରିଲେ କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ, ତାହା ପେଗାସସ୍ ବୁଝି
ସାରିଲଣି । ଅସୁରକୁ ମାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ ।

ଦିନେ ରାତିରେ ଦୁହେଁଯାକ ହିପୋକ୍ରିନ ବୋଲି ଗୋଟିଏ
ଝରଣା କୂଳରେ ଶୋଇଲେ । ରାତିରେ ବେଶ୍ ନିଦ ହେଲା ।
ସକାଳ ହେବାରୁ ଦୁହେଁ ଉଠି ଝରଣାର ମଧୁର ଜଳରୁ ପେଟ
ପୂର କରି ପିଇଲେ । ପେଗାସସ ଅନ୍ୟ ଦିନ ପରି ବେକଟି ଲମ୍ବାଇ
ଦେବାରୁ ବେଲରଫୋନ୍ ତା ଦେହରେ ଲଗାନ୍ ଲଗାଇ ଦେଲେ ।
ଟିକିଏ ଏପାଖ ସେପାଖ ଦୌଡ଼ିବାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ପକ୍ଷି ରାଜର
ମନ ଖୁସି ଅଛି—ମେ ଉଡ଼ିଯିବାକୁ ଚାହେଁ ।

ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କର ଛକ୍କା, ଆଉ ବସି ରହିଲେ ଚଳିବ
ନାହିଁ । ଅସୁରଟାକୁ ଜବତ କରିବା ଦରକାର । ସେ ବେକରେ
ତାଲ ଓହଳାଇ ଦେଇ ଖଣ୍ଡା ଧରି ପକ୍ଷିରାଜ ଉପରେ ବସିଲେ ।
ବୁହ୍ ବୁହ୍ ପୃଥ୍ବୀ ଉପରୁ ପାଞ୍ଚ ମାଇଲ ଉଚ୍ଚକୁ ପକ୍ଷିରାଜ
ଉଠିଗଲା । ସେଠାରୁ ପୃଥ୍ବୀ ଉପର ସମ୍ପା ଦଶୁଥାଏ ।
ବେଲରଫୋନ୍ ଘୋଡ଼ାକୁ ଫୁଟ ଦିଗକୁ ଚଳାଇଲେ । କିଛି ସମୟ
ପରେ ଲିପିଆ ରାଜ୍ୟର ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ, ନଦୀ ଉପତ୍ୟକା ସବୁ
ପରିଷ୍କାରରୂପେ ଦେଖାଗଲା ।

ଦୁହେଁଯାକ ମେଘ ଆଡ଼ୁଆଳରେ ରହି ସାଇମେରର ସନ୍ତାନ
ନେଲେ । ଟିକିଏ ଦୂରରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଘରର କାନ୍ଥ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି,
ଗୁଳ ନାହିଁ, ପାଖରେ ପାଉଁଶ ଜମା ହୋଇଛି । କେତେ ଗଦା ହାଡ଼
ଦଶୁଛି । ଜନ ପ୍ରାଣୀର ଦେଶାନାହିଁ । ବେଲରଫୋନ୍ ଅନୁମାନ କରି

ନେଲେ, ଏ ସବୁ ସାଇମେରର କାମ । ସେ ଯେଉଁ ମଣିଷ, ଗୋରୁ, ମଇଁଷି ଆଦି ଖାଇଛି, ଏଗୁଡ଼ାକ ସେଇମାନଙ୍କ ହାଡ଼ । ତାର ମୁହଁରୁ ନିଆଁ ବାହାର ଗାଆଁ ଗଣ୍ଡା ସବୁ ପୋଡ଼ି ଦେଇଛି । ତେବେ ସାଇମେର ରହିବାର ଗୁଡ଼ା ଏହାର ପାଖରେ କେଉଁଠି ହୋଇଥିବ ।

ବେଲାରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ, ଉପତ୍ୟକା ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରୁଛି । ଇସାରା ପାଇ ପେଗାସସ୍ ତଳକୁ ଖସି ଆସି ଭୂଇଁଠାରୁ ଅଳ୍ପ କେତେ ଗଜ ଛଡ଼ାରେ ରହିଲା । ପାହାଡ଼ ଧାରରେ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ା ଭିତରୁ ଏହି ଧୂଆଁ ଆସୁଥିଲା । ଭଲକରି ଗୁହଁବାରୁ ବେଲାରଫୋନ୍ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ଗୁଡ଼ା ଭିତରୁ ତିନି ଦମକା ନିଆଁ ବାହାରୁଛି । ସାଇମେରର ତିନି ମୁଣ୍ଡରୁ ଏ ନିଆଁ ବାହାରୁଛି ବୋଲି ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ସେ ଗୁଡ଼ା ଭିତରକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କ ଅନୁମାନ ସତ୍ୟ । ସିଂହ, ଛେଳି ଓ ସାପ ଏ ତିନି ମୁଣ୍ଡରୁ ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଲବେଳେ ଦମକାଏ ଲେଖାଏଁ ନିଆଁ ବାହାରୁଛି । ପେଗାସସ୍ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଦେଖିପାରିଲା । ସେ ଯୁଦ୍ଧପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି ରହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଘୋଡ଼ାର ଶର ଶୁଣି ତିନିଟାଯାକ ମୁଣ୍ଡ ଆହୁରି ଜୋର୍ରେ ନିଆଁ ବାହାର କଲେ । ଅଧୁରଣା ଗୁଡ଼ା ଭିତରୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲା । ତାର ନଖ, ତାର ମୁଣ୍ଡ ଓ ତାର ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥିବା ନିଆଁ ଏସବୁ ଦେଖିଲେ ରକ୍ତ ପାଣି ଫାଟିଯିବ । ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ମଡ଼ି ବସିବ ବୋଲି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା; କିନ୍ତୁ ପେଗାସସ୍ ଯେମିତି ଚାଲିଲା, ସେମିତି ସାହସୀ । ସେ ହଠାତ୍ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ଅସୁର କାହାକୁ ଧରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ବେଲାରଫୋନ୍ ଶୁଣି ବାହାର କଲେ; ରୁପ୍ ରୁପ୍ କରି ପେଗାସସ୍‌ର କାନରେ କହିଲେ, “ତୁ ମୋର ବନ୍ଧୁ । ମୁଁ ଏ

ଅସୁରକୁ ମାରିବାକୁ ଆସିଛି । ତୁ ମତେ ସାହାଯ୍ୟ କର । ମୁଁ ଯଦି ଅସୁରକୁ ମାରି ନ ପାରେ, ତେବେ ମୁଁ ମରିଯିବି ପଚେ, ପଛଦୁଆ ଦେଇ ଫେରିବି ନାହିଁ । ତୁ ଯଦି ସାହାଯ୍ୟ ନ କରିବୁ, ତେବେ ତୁ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ଫେରିଯିବୁ । ଅସୁର ହାତରେ ମୋର ପ୍ରାଣ ଯିବ ।”

ପେଗାସସ୍ ସତେ ଅବା ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କ କଥା ବୁଝି-ପାରିଲା । ସେ ଧୀର ଭାବରେ ନିଜର ନାକଟିକୁ ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ମୁହଁପାଖେ ଦକ୍ଷିଣେ ଜଣାଇ ଦେଲା—ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ, ମୁଁ ପାଖେ ପାଖେ ରହୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ତୁମେ ଯାହା କରିବାକୁ କହିବ, ତା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ହଠାତ୍ ପେଗାସସ୍ ଡାର ବେଗରେ ଚଳି ଖସିପଡ଼ି ଅସୁରକୁ ଆକ୍ରମଣ କଲା । ବେଲାରଫୋନ୍ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଗଣ୍ଡା ଚଳାଇ ଅସୁରର ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ପକାଇଲେ । ପେଗାସସ୍ ପଛକୁ ଦୁଇଆସିଲାକ୍ଷଣି ବେଲାରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ଅସୁରର ଛେଳି ମୁଣ୍ଡଟା କଟିଯାଇଛି । ଆଉ ଦୁଇଟା ମୁଣ୍ଡ ଅଛି । ଆଜି ଅପେକ୍ଷା ଆହୁର ଜୋରରେ ସେ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରୁ ହାବୁକା ହାବୁକା ନିଆଁ ବାହାରିଲା । ସିଂହର ଗର୍ଜନ ଓ ସାପର ସୁଉ ସୁଉ ଶବ୍ଦରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳଟାଯାକ କମ୍ପିଗଲା ।

ବେଲାରଫୋନ୍ ଚୁପ୍ କରି ପକ୍ଷିରାଜ ଦୋଡ଼ାର କାନ ପାଖେ କହିଲେ, “ସାବାସ୍ ପେଗାସସ୍ ! ଅଉଥରେ ଚାଲ । ଯେପରି ଆଉ ଗୋଟାଏ ଚୋଟରେ ଦୁଇଟାଯାକ ମୁଣ୍ଡ ଛୁଡ଼ିଯିବ ।”

ବେଲାରଫୋନ୍ ଲଗାମକୁ ଧରି ହଲାଇ ଦେଲା ମାତେ ପେଗାସସ୍ ଆଗଭଳି ଆଉଥରେ ତଳକୁ ଝାମ୍ପି ଦେଲା । ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡକୁ ଲଖକରି ବେଲାରଫୋନ୍ ଖଣ୍ଡରେ ଚୋଟେ ବସାଇଲେ । ଏଥର ପେଗାସସ୍ ବସଦ ଦଟିଲା । ଚୋଟ ବାଜିବା ଯଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପେଗାସସ୍

ଫେରିପଡ଼ିଲା; ମାତ୍ର ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଗୁପ୍ତ ପକ୍ଷିରାଜର ବାଆଁ ଡେଣାରେ ତା ନଖ ବସାଇଦେଲା । ଏହା ଫଳରେ ତାର ସେପାଖ ଡେଣାଟି ଜଖମ ହୋଇଗଲା । ବେଲାଋଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ଏଥର ସେ ସିଂହ ମୁଣ୍ଡଟି କାଟି ଦେଇଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ସାପ ମୁଣ୍ଡଟି ଆଗପରି ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ହେଲେ କଅଣ ହେବ, ସେଥିରୁ ଚିନ୍ତାଗଣ କୋରରେ ନିଆଁ ଝଲକ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । ପାଞ୍ଚଶ ଗଜ ଭିତରେ ସେ ନିଆଁ ତାତରେ ପଶି ହେଉନାହିଁ । ସେଇ ମୁଣ୍ଡର ଗର୍ଜନରେ ପୃଥିବୀ କମ୍ପି ଯାଉଛି; ସେ ଶବ୍ଦ ଘଡ଼ଘଡ଼ିକୁ ବଳି ଯାଉଛି ।

ଲମ୍ବିଆର ଗଜାଙ୍କ ନଅର ସେଠାରୁ ପରୁଣ ମାଇଲ ଦୂର । ରାଜା ନିଜ ପ୍ରାସାଦରେ ବସି ଗୋଟାଏ ଉପୁଙ୍କର ସୁ ସୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ; ମଝିରେ ମଝିରେ ଘଡ଼ଘଡ଼ ଭଳି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଭୁଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଏହାକୁ ଘଡ଼ଘଡ଼ର ଶବ୍ଦ ବୋଲି ମନେ କରିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଆକାଶରେ ଅଦୌ ମେଘ ନ ଥିଲା; ତେବେ ଘଡ଼ଘଡ଼ ଆସିବ କାହିଁ ? ପରେ ସେ ଜାଣିପାରିଲେ ଅସୁରର ଗର୍ଜନ ହେତୁ ଏପରି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଛି । ସେ ଉପୁରେ ଥରଉଠିଲେ ।

ଏଣେ ପେଟାସପ୍ ବାଆଁ ଡେଣାରେ ଅଦାତ ଲାଗିଥିବାରୁ ସେ ଆକାଶରେ ଟିକିଏ ରହିଗଲା । ରାଗରେ ସେ ରାବିଲା । ଯେପରି ହେଉ, ଅସୁରକୁ ମାରିବ ବୋଲି ସେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା । ବେଲାଋଫୋନ୍ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାର କଣ୍ଠ ବୁଝିପାରି କହିଲେ, “ତୋର କଣ୍ଠ ଦେଖି ମୋ ମନରେ ଦୁଃଖ ହେଉଛି । ପ୍ରତିଶୋଧ ନ ନେଇ ମୁଁ ଛାଡ଼ିବି ନାହିଁ । ଆଜି ଯେଉଁ ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ ଅଛି, ସେଇଟାକୁ କାଟି ଅସୁରକୁ ମାରିଲେ ମୋ ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସିବ । ସାଇମେର ନିଶ୍ଚୟ ତା କମ୍ପର ଫଳ ଭୋଗିବ ।”

ବେଲାରଫୋନ୍ ପୁଣି ଥରେ ଲଗାମକୁ ଟିକିଏ ଟାଣି ଦେଇ ଚକ୍ରାର କଲେ । ପେଗାସସ୍ ସିଧା ଲମ୍ବ ଦେଇ ଅସୁର ମୁହଁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଏଥର ରାକ୍ଷସର ମୁହଁରେ ନିଆଁ ଏତେ ପ୍ରବଳ ଥିଲା ଯେ ସେଥିରେ ଦୁଇଟି ପୋଡ଼ିଯିବାର ଭୟ ଥିଲା । ଭାଗ୍ୟକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରହିଗଲା, ମାତ୍ର ନିଆଁର ତାତିରେ ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରୁ ଫାଳେ ତାତିଗଲା; ପେଗାସସ୍‌ର ଗୋଟାଏ ଡେଶାରୁ କେତେକ ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ପୋଡ଼ିଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ସେମାନେ ଅସୁରଠାରୁ ଶହେଗଜ ଦୂରରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଏତେ କ୍ଷତି ହେଲା; ତା ପାଖରେ ଥିଲେ କ'ଣ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ?

ସାଇମେନ୍ସ ନିଜ ଜୀବନ ରଖିବା ପାଇଁ ଶେଷ ଉଦ୍ୟମ କଲା । ସେ ଡେଇଁପଡ଼ି ପେଗାସସ୍ ଦେହରେ ଲାଗି ରହିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ଲଞ୍ଜିର ତାକୁ ଛିଦିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ବେଲାରଫୋନ୍ ତାଲ ଟେକି ଧରିବାରୁ ସାପମୁଣ୍ଡର ନିଆଁ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜି ପାରିଲା ନାହିଁ । ପେଗାସସ୍ ଅତି ବେଗରେ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ତାର ପିଠି ଉପରେ ବେଲାରଫୋନ୍; ଦେହକୁ ଧରି ଓହ୍ଲିଲା ଏ ସାଇମେନ୍ସ । ପେଗାସସ୍ ଶୂନ୍ୟରେ, ତଳେ ରହିଥାଏ ପାହାଡ଼, ବନ, ପର୍ବତ ।

ରାକ୍ଷସର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡ କଟିବା ପରେ ତାକୁ ଭାସି କଣ୍ଠ ହେଉଥିଲା । ସେ ଭାଗରେ ଫ ଫ ହୋଇ କଣ କରିବ ସ୍ଥର କରି ପାରୁ ନ ଥାଏ । ବେଲାରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ, ଅସୁରର ଛୁତିରେ କିଛି ଆବରଣ ନାହିଁ । ସେ ବେଳ ଉଣି ଖଣ୍ଡାଟିକୁ ସେହି ଛୁତିରେ ଭୁଷି ଦେଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଅସୁରର ପ୍ରାଣ ଛୁଡ଼ିଗଲା । ସେ ଆକାଶରୁ ଭୂର୍ମି ଉପରେ ଖସିପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ

ପ୍ରତ୍ନ ଶବ୍ଦ ବହୁ ଦୂରକୁ ଶୁଣାଗଲା । ଭୂଇଁରେ ପଡ଼ିଲା ପରେ ତା ପେଟର ନିଆଁରେ ସେ ନିଜେ ପୋଡ଼ିହୋଇ ପାଉଁଶ ହୋଇଗଲା ।

ଅସୁର ଶୂନ୍ୟରୁ ଖସିଲାବେଳେ ତାକୁ ଦୂରରୁ ଦେଖି ଲୋକେ ମନେ କରିଥିଲେ ଯେ ଆକାଶରୁ ଗୋଟାଏ ନକ୍ଷତ୍ର ଖସିପଡ଼ିଲା । ଆଉ କେହି କେହି ମନେ କରିଥିଲେ ଯେ ଚିତ୍ତଳି ମାରିଲା; କିନ୍ତୁ ପରଦିନ ସକାଳେ ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରମ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେମାନେ ସେଠାକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ, ଗୋଟାଏ ଅଞ୍ଚଳ କଳା ପାଉଁଶରେ ପୂରି ଯାଇଛି, ଆଉ ତା ଭିତରେ ଜମା ହୋଇଛି ଗଦାଏ ହାତ ।

ସାଇମେରକୁ ମାରି ବେଲାରଫୋନ୍ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାର ବେକକୁ ଆଉଁଶି ଦେଲେ । ତାକୁ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ନିଜର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲେ । ପେଗାସସ୍ ମଧ୍ୟ ଧୀର ଶବ୍ଦ କରି ନିଜର ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲା । ଏବେ ନିଜ ଦେଶକୁ ଫେରିବାର କଥା । ବେଲାରଫୋନ୍ ଘୋଡ଼ା କାନ ପାଖରେ କହିଲେ, “ଗୁଲ, ଆଗେ ପିରିନ ଝରଣା ପାଖକୁ ଯିବା ।”

ପେଗାସସ୍ ବେଲାରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ପିରିନ ନଦୀ କୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ପିରିନର ମଧୁର ଜଳ ପିଇ ସେ ଦୁହେଁ ଡୁପ୍ତି ଲାଭ କଲେ । ବେଲାରଫୋନ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ, ସେଦିନର ସେହି ବୃଦ୍ଧ ଲୋକଟି ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ । ସେ ମଧ୍ୟ ପେଗାସସ୍‌କୁ ଦେଖିପାରି କହିଲା, “ଏବେ ମୋର ଠିକ୍ ମନେପଡ଼ିଲା । ପିଲା-ଦିନେ ଏଇ ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଥରେ ଦେଖିଥିଲି; କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା, ଏବେ ସେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁନାହିଁ ।”

ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଦଉଡ଼ି ଆସି ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌କୁ କହିଲା, “ତୁମେ ସାଇମେନ୍‌ଙ୍କୁ ମାରି ଆସିଲ ! ମୁଁ ଜାଣେ ପରା ତୁମେ ତାକୁ ନିମାରି ଫେରିବ ନାହିଁ ।”

ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌ ପିଲାଟିକୁ ଆଦରରେ କୋଳକୁ ନେଇ କହିଲେ, “ହଁ ବାପ, ତୋର ଯୋଗେ ମୁଁ ସାଇମେନ୍‌ଙ୍କୁ ମାରି-ପାରିଛି । ତୋର କଥାରେ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଏତେ ଦିନ ଚାହିଁ ବସିବାରୁ ସିନା ପକ୍ଷିଗଣ ଘୋଡ଼ାକୁ ପାଇଲ—ପୃଥ୍ବୀ ଉପରେ ଉଡ଼ି କେତେ ଗଜ୍ୟ ଦେଖିଲ—ଶେଷରେ ସାଇମେନ୍‌ଙ୍କୁ ମାରିଲ । ତା ନୋହୁଥିଲେ ମୁଁ କିଏ, ସାଇମେନ୍‌ କିଏ ? ତୋର ଏ ସାହାଯ୍ୟ ଜୀବନରେ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ ।”

ପେଗାସସ୍ ପାଣି ପିଇ ଝରଣା କୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲା । ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ତାର ଲଗାମ ଫିଟାଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ପେଗାସସ୍, ଏଣିକି ତୁ ତୋର ହେଲିକନ ପବ୍‌ଡକୁ ଫେରିଯାଇ ଆନନ୍ଦରେ ରହ । ମୁଁ ତୋତେ ରଖି ମୋ କାମରେ ଲଗାଇଥିଲି ବୋଲି ମନରେ ଦୁଃଖ କରିବୁ ନାହିଁ । ଏଣିକି ତୁ ସ୍ୱାଧୀନ । ଜୀବନ ଥିବାଯାଏ ମୁଁ ତୋ କଥା ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ ।”

କିନ୍ତୁ ପେଗାସସ୍ ପଲାଇଗଲା ନାହିଁ । ସେ ତାର ମୁହଁଟି ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌ଙ୍କ କାନ୍ଧ ଉପରେ ରଖିଦେଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣାଇଦେଲା ।

ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌ ପେଗାସସ୍‌ର ମନକଥା ବୁଝିପାରି କହିଲେ, “ହେଉ, ଯେତେଦିନ ଇଚ୍ଛା ସେତେଦିନ ତୁ ମୋ ପାଖରେ ଥିବୁ । ବୁଲ, ଆଗେ ଲିପିଆକୁ । ଗଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବା ସାଇମେନ୍‌ ମରିଛି ।” ପିଲାଟିଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇବେଳେ ବେଲ୍‌ରଫୋର୍ଡ୍‌ଙ୍କ

ମନରେ ଭାବ କଷ୍ଟ ହେଲା । ସେ ତାକୁ କହିଲେ, “ମୁଁ ଲାସିଆକୁ
ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପୁଣି ଏଇଠାରେ ଡୋକେ ଦେଖିବାକୁ ଫେରି
ଆସିବି ।”

ଏଇ ପିଲାଟି ଦିନେ ଗ୍ରୀସ୍ମ ଜଣେ ବଡ଼ କବି ରୂପେ
ପରିଣତ ହେଲା । ସେ କଳ୍ପନାଶାଳୀରେ ଯେତେ ବୁଲିଲା, ଯେତେ
ଅଭିଜ୍ଞ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା, ତାହା ଭୁଲନାରେ ବେଲାରଫୋର୍ସ କୃତଜ୍ଞ
ବଡ଼ ହୁଏ ।

ସାମ୍ବାର୍ଦ୍ଧଙ୍କ ନଅର

ଇଆକା ହେଉଛି ଗ୍ରୀସର ଏକ ରାଜ୍ୟ । ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଅଲିସେସ ଥରେ ଟ୍ରୟକୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଅନେକ ଦିନ ଯାଏ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଲା । ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷରେ ସେ ଆପଣା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଘେନି ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଲେ । କିନ୍ତୁ ବାଟରେ ତାଙ୍କୁ ନାନା ବିପଦ ପଡ଼ିଥିଲା । ସମୁଦ୍ରରେ ଆସିବାବେଳେ ଝଡ଼ ଯୋଗେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଜାହାଜ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଓ ତାଙ୍କର ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ବାଟରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ଏହି ସବୁ ବିପଦବେଳେ ଅଲିସେସ ଅପୂର୍ବ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସ ଦେଖାଇଥିଲେ ।

ଏହିପରି କେତେ ବିପଦ କଟାଇବା ପରେ ଥରେ ତାଙ୍କ ଜାହାଜ ଗୋଟିଏ ଅଜଣା ଦ୍ଵୀପର କୂଳରେ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଜାହାଜରୁ ପିଇବା ପାଣି ଓ ଖାଇବା ଜିନିଷ ସରି ଆସିଥିଲା । ଦ୍ଵୀପରୁ ମଧୁର ପାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିବା ସକାଶେ ଅଲିସେସ କେତେଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ଦ୍ଵୀପରେ କେତେକ ବଣଜଙ୍ଗଲ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ସେଠାରେ ନଦୀ ଥିବା ଅନୁମାନ କରି ଲୋକମାନେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଗଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହିନ ସେମାନେ ଟ୍ରୋ ଆସିଲେ ନାହିଁ ।

ଏଣେ ଜାହାଜରେ ଅଳ୍ପସେଷ ଓ ତାଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି । ଏହିପରି ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଅନେକ ଦିନ ଗଲା । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଦ୍ଵୀପରେ ଓହ୍ଲାଇ ପାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଦେଖା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଅଳ୍ପସେଷ ଛାଡ଼ି କଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ ଦ୍ଵୀପକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ନେବେ । ଜାହାଜରେ ରହିଥିବା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ କହିଲେ, “ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି ଆମମାନଙ୍କର ରାଜା । ଯଦି ଦେବାକୁ କିଛି ବିପଦ ଘଟେ, ଆପଣ ଫେରି ଆସି ନ ପାରନ୍ତି, ତେବେ ହେବ କ’ଣ ? ଆପଣଙ୍କୁ ନ ନେଇ ଆମେ ଇଥାକାକୁ ଫେରିଯିବା ଅସମ୍ଭବ । ପୁଣି ଆପଣଙ୍କ ସାହସ ଓ ବୁଦ୍ଧି କୌଣସିରେ ଆମେ ଏତେ ବିପଦ ଏଡ଼ି ଆସିଛୁ । ଆପଣ ଆମମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଗଲେ ଆମେ କିପରି ରହିବୁ ? କିଏ ଆମର ନେତା ହୋଇ ବୁଦ୍ଧି ବଢେଇବ ? ଆପଣ ନିଜେ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କେହି ଯାଉ ।” ଏହିପରି କହି ସେମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇବାକୁ ବସିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ଜିଦ୍ଦିର ବସିଲେ, ସେ ନିଜେ ଯାଇ ଲୋକଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ନେବେ । ସେ କହିଲେ, “ତୁମେ କହୁଛ, ମୁଁ ତୁମର ରାଜା, ତୁମର ନେତା, ତୁମର ବୁଦ୍ଧିଦାତା । ତେଣୁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି, ନିଜେ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବା । ସେମାନେ ଆମର ସାଙ୍ଗସାଥୀ । ଆମ ସାଥୀରେ ସେମାନେ ଏତେ ଦିନ ଯୁଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି; ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ଭାଗୀ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ । ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ନ କଲେ ମୁଁ ରାଜା ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ମୁଁ ଦ୍ଵୀପକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଥୀରେ ଆଣି ଆସିବି; ନ ହେଲେ ପ୍ରାଣ ହରାଇବି । ଯାହା ମୁଁ

ନଜେ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ, ସେ କାମର ଭାର ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି ।”

ଏହା କହି ରଜା ଖଣ୍ଡା ଓ ବଜ୍ରା ଧରି ଦ୍ଵୀପରେ ଓଲଟିଲେ । ସେହି ବଣ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲେ । କିଛି ଦୂର ଚାଲି ଯିବା ପରେ ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କର ଦେଖା ଦେଲା । ସେ ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ହାଲୁକା ଜାମା ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଟୋପି ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ଟୋପିର ଦୁଇପାଖେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଡେଣା ଲାଗିଥାଏ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ଥିଲା । ବାଡ଼ିଟି ଏପରି କଞ୍ଚା ଯେ ଠିକ୍ ଦୁଇଟି ସାପ ଗୁଡ଼େଇ ହୋଇଥିଲା ପରି ଦିଶୁଥିଲା । ସେ ଏପରି ବେଗରେ ଚାଲୁଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଭୂମିରେ ଲାଗିଲା ପରି ଜଣାପଡ଼ୁ ନଥିଲା । ସେ କେହି ବିଚାରିବ, ତାଙ୍କ ପାଦରେ ଡେଣା ଲାଗିଛି କି ? ଅଳସେସ ଏହାକୁ ଭଲ ରୂପେ ଚିହ୍ନିଥିଲେ; ଏହାଙ୍କଠାରୁ ସେ ଅନେକ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜିଥିଲେ । ଏ ହେଉଛନ୍ତି ମର୍କ୍ଯ୍ୟର ।

ଅଳସେସଙ୍କୁ ଏ ଦ୍ଵୀପରେ ଯାଉଥିବାର ଦେଖି ମର୍କ୍ଯ୍ୟର ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ ତରତର ହୋଇ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଛ ? ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଆସିବା କେଡ଼େ ବିପଦର କଥା କଣ ଜାଣିନାହିଁ ? ଏଠାରେ ସାୟାସ୍ଵ ବୋଲି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛି । ସେ ଗୁଣି ବିଦ୍ୟା ଜାଣେ । ଯିଏ ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଆସେ, ତାକୁ ସେ ଗୁଣି ବିଦ୍ୟା ବଳରେ ଗୋଟାଏ ପଶୁ, ନୋହୁଲେ ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷୀ କରିଦିଏ । ସେ ଯାହାଠାରେ ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁର ଗୁଣ ଦେଖେ, ତାକୁ ସେଇ ଜନ୍ତୁ କରିଦିଏ । ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ ଏ ଦ୍ଵୀପରେ ଗୋଟାଏ ହେଲେ ମଣିଷ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ ନାହିଁ । ଦେଖିବ ଖାଲି କାଦ, ସିଂହ, ଘୁଷୁରି, ପାଘ, କାଉ, ପେଢ଼ି ଆଦି । ସେମାନେ ସବୁ ମଣିଷ ଥିଲେ । ମନ୍ଦ୍ର କରି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଖାବଜନ୍ତୁ କରି ଦେଇଛି । ଏଇ ବଣ ମଝିରେ ତାର ନଅର ଦିଶୁଛି । ଏହା ସୁନ୍ଦର

ମାବଲ ପଥରରେ ଡିଆର । ସେଇ ନଅର ଭିତରେ ସେ ରହେ । ତାକୁ ସାବଧାନ ରହୁଥିବ ।”

ଅଳିସେସ୍ କହିଲେ, “ମୁଁ ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଅସିଲବେଳୁ ଗୋଟାଏ ହଳଦାବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀ ମୋ ପଛେ ପଛେ ଉଡ଼ି ଆସୁଛି । ତାର ବବନ୍ଧି ଅତି କରୁଣ । ତା ରାବ ଶୁଣି ମୁଁ ମନେକଲି, ସତେ ଅବା କିଛି କହିବ ବୋଲି ସେ ମୋତେ ଡାକୁଛି । ସେ କଅଣ ପ୍ରକୃତରେ ହଳଦାବସନ୍ତ ଚଢ଼େଇଟିଏ, କି ସାପ୍ତାର୍ଥ କୌଣସି ଲୋକକୁ ଚଢ଼େଇ କରିଦେଇଛି ?”

ମର୍ଜ୍ୟୁର ଉତ୍ତର କଲେ, “ସେ ପ୍ରକୃତରେ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜା ପିଙ୍ଗା । ସେ ରାଜା ନିଜର ଚକଚକିଆ ପୋଷାକ, ସୁନାର ମୁକୁଟ ଓ ବେଳର ଦ୍ଵାର ଘେନି ରାଜା କରୁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସାପ୍ତାର୍ଥ ତାଙ୍କୁ ଚୋଟିଏ ହଳଦାବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀ କରିଦେଇଛି । ତାର ସ୍ଵର ସେ କାର୍ତ୍ତିକ ଏତେ କରୁଣ ବୁଝି ପାରୁଥିବ । ତୁମେ ନଅର ପାଖକୁ ଗଲେ ଅନେକ ସିଂହ, ବାଘ, ଗୟା ଓ ଶୁଭ୍ର ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । ସେମାନେ ତୁମ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିବେ । ମୋନେ ସବୁ ଆଗେ ତୁମର ପରି ମଣିଷ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵଭାବ ଥିଲା ହିଂସ୍ର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୟ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସାପ୍ତାର୍ଥ ଏପରି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁରେ ପରିଣତ କରିଛି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ସାହାର ସ୍ଵଭାବ ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁ ପରି, ସେ ତାକୁ ସେହିପରି ଜନ୍ତୁ କରିଦେଇଛି ।”

ଅଳିସେସ୍ ଏହି କଥା ଶୁଣି ବଡ଼ ଚିନ୍ତିତ ହେଲେ । ସେ ମର୍ଜ୍ୟୁରୁ ପଚାରିଲେ, “ମୋ ଜାତୀୟ କେତେକ ଲୋକ ପାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ନେବା ପାଇଁ ଏଇ ଦ୍ଵୀପରେ ଓହ୍ଲାଇଥିଲେ । ଅନେକ ଦିନ ଗଲଣି । ସେମାନେ ଯେଉଁ ନଅସିବାରୁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ

ଯାଉଛି । ସାପ୍ତାର୍ଥ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି କୌଣସି କନ୍ତୁ କରି ଦେଇଛି ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛ କି ?”

ମର୍କ୍ସର ହସି ହସି କହିଲେ, “ନିଶ୍ଚୟ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମୁଁ ଠିକ୍ ଜାଣେ, ସାପ୍ତାର୍ଥ ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କୁ ନଅରକୁ ନେଇ ଅନେକ ଭଲ ଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ସେମାନେ ଏଡ଼େ ପେଟୁ ଯେ ଘୁଷୁର ଭଳି ଗୁଡ଼ାଏ ଖାଇଲେ । ସେମାନେ ଖାଇବା ବିଷୟରେ ଘୁଷୁର ପରି । ତେଣୁ ସାପ୍ତାର୍ଥ ସେମାନଙ୍କୁ ଘୁଷୁର କରିଦେଇଛି ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ଅଲସେସଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରଗଲା । ତାଙ୍କ ଜାହାଜରୁ ବାଇଗି ଜଣ ଲୋକ ଦ୍ଵୀପରେ ଓହ୍ଲାଇ ଥିଲେ । ଏବେ ସେ କଅଣ ବାଇଗିଟି ଘୁଷୁର ଦେଇ ଫେରିବେ ? ସେ ବିଚାର କଲେ, “ଏହି ଗୀରମାନେ ମୋ ପାଇଁ ଏତେ କଷ୍ଟ ସହି ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଘୁଷୁର ଜୀବନରୁ ଉଦ୍ଧାର ନ କରି ଫେରିବି ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଯେତେ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସହିବି ।”

ମର୍କ୍ସର କହିଲେ, “ହଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ; କନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଦରକାର ଅସୀମ ଶକ୍ତି ଓ ବୁଦ୍ଧି । ଯଦି ସାପ୍ତାର୍ଥର ଟିକିଏ ସୁବିଧା ହୁଏ ଓ ତୁମେ ସାବଧାନ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କର, ତେବେ ତୁମକୁ ସେ ଗୋଟିଏ କୋକଣିଆଳ କରିଦେବ ।” କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ପରାମର୍ଶ ମାଗିବାରୁ ମର୍କ୍ସର କହିଲେ, “ମୁଁ ଯେଉଁ ଉପାୟ କହୁଛି, ଠିକ୍ ତାହା କଲେ, ତୁମେ ନିଜକୁ ସାପ୍ତାର୍ଥ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରି ତୁମର ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିପାରିବ ।” ଏହା କହି ସେ ତଳୁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଧଳା ଫୁଲ ତୋଳି ଆଣିଲେ । ସେ ଫୁଲଟିକୁ ଅଲସେସଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏଇ ଫୁଲଟି ନିଅ । ଏହାକୁ ପ୍ରାଣପଣ ସାଇତି ଜଗି

ରଖିଥିବ । ଏଇଟିର କେତେକ ବଶେଷ ଶକ୍ତି ଅଛି । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଏହା ଭଲ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ମିଳିବ ନାହିଁ । ମାବଲର ନଅର ଭିତରେ ପଶିଲବେଳେ ଫୁଲଟିକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଥିବ । ସାଧାରଣ ଖାଇବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ଭଲ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପିଇବାକୁ ମଦ ଆଣି ଦେବ । ସେତେବେଳେ ବରବର ଏଇ ଫୁଲକୁ ଶୁଦ୍ଧିଲେ ସାଧାରଣର ମନ୍ଦ ତୁମ ଉପରେ କାଟୁ କରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ରକ୍ଷା ପାଇଯିବ ।”

ଅଲିସେସ୍ ଏହି ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ମର୍ଜ୍ୟୁରକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ । ସେ ଆଉ କିଛି ଧୂଳି ପରୁରବେ ବୋଲି ବୁଲୁଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଦେଖିଲବେଳକୁ ମର୍ଜ୍ୟୁର ସେଠାରୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ଅଲିସେସ୍ ଫୁଲଟି ଧରି ଚାଲିଲେ । ସାଧାରଣର ନଅରସାମନା ପଡ଼ିଆରେ ପଡ଼ିଥିଲା ମାତ୍ର କେତେ ସିଂହ, ବାଘ, ଗଧୂଆ ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ । ସେମାନେ ତାକୁ ଆଦରରେ ଡାକିଲା ପରି ଶବ୍ଦ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଲିସେସ୍ ଶର ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ । ସେ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ ଏଗୁଡ଼ାକ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଲୋକ ହୋଇଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ଏମାନଙ୍କୁ ଏପରି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ କରିଦେଇଅଛି । ଟିକିଏ ସୁବଧା ପାଇଲେ ସେମାନେ ଅଲିସେସକୁ ମଧ୍ୟ ଟିକି ଟିକି କରିଦେବେ । ସେ ନିଜର ବଚ୍ଚା ଧରି ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ଧାଇଁଲେ । ଜନ୍ତୁଗୁଡ଼ାକ ଉଧ୍ମ ପାଇ ପଳାଇଗଲେ ।

ନଅର ଭିତର ପ୍ରବେଶ କରି ଅଲିସେସ୍ ଗୋଟିଏ ବରଷ କଥା ଦେଖିଲେ । ସେଠାରେ ମାବଲର ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡ ଥିଲା । ତା ମଝିରୁ ଗୋଟିଏ ପାଣିର ଫୁଆରା ଗୁଡ଼ି ଯାଏ ଉଠୁଥିଲା । ସେଠାରୁ ସେ ପାଣି ବଢ଼େଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ବେଳକୁ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ସେ ମଣିଷ ଗୋଟାଏ ସିଂହ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ପୁଣି ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ସିଂହଟା ଗୋଟାଏ ଗଧୂଆ ପାଲଟି

ସିଂହାସନରେ ଯେଉଁ ନନ୍ଦ ଥିଲା, ତାହା ଗୋଲପଫୁଲ ପରି କଅଁଳ ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ସିଂହାସନ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚାନ୍ଦୁଆ ଟଙ୍କା ଢୋଇଥିଲା । ଏହି ଚାନ୍ଦୁଆର କାରିଗର ଦେଖିଲେ ଆଖି ଲାଗି ରହିଥିବ ।

ସାୟାସିଂହାର ଆଦର ଦେଖାଇ ଅଳସେସଙ୍କ ହାତ ଧରି ତାଙ୍କୁ ସିଂହାସନ ଉପରେ ବସାଇଲା ଓ ଜଣେ ଚାନ୍ଦୁଆକୁ ଡାକି କହିଲା, “ସାଆ, ରାଜାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ ମଦ ଅଲଗା ରଖା ଯାଇଛି, ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ବୋତଲ ଆଣିବୁ ।”

ଏଇ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକର ଏସବୁ ଆଦର ଯତ୍ନରେ ଅଳସେସ ଭୁଲିବାର ପାଟି ନ ଥିଲା । ମକୁଟରୁ ଠାରୁ ସେ ତାର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପାଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ସବୁବେଳେ ସେହି ଧଳା ପୁଲଟିକୁ ଶୁଦ୍ଧି ବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଚାନ୍ଦୁଆ ମଦ ବୋତଲ ଆଣି ପହଞ୍ଚିଲା । ଅଳସେସ ପଚାରିଲେ, “ଏହା ଭଲ ବିଶୁଦ୍ଧ ମଦ ନା ?” ସାୟାସିଂହ ଉତ୍ତର କଲା, “ଜଗତରେ ଏଭଳି ବିଶୁଦ୍ଧ ମଦ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠାରେ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଅସଲ ଅଙ୍ଗୁରରୁ ତିଆରି ହୋଇଛି । କେତେକ ମଦ ଅଛି ତାକୁ ପିଇଲେ ମଣିଷର ପ୍ରକୃତ ବଦଳି ଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ପିଇଲେ ତାର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ବାହାରିପଡ଼େ । ସେ ଯାହା ହେବାର କଥା ତାହା ହୋଇଯିବ ।”

ଚାନ୍ଦୁଆ ଗୋଟିଏ ଗିଲାସରେ ମଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଲା । ପ୍ରକୃତରେ ତାର ରଙ୍ଗ ଓ ସୁବାସରେ ଯେ କେହି ଭୁଲିଯିବେ । ଦୁଷ୍ଟ ଚାନ୍ଦୁଆ ଏହିପରି କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ମଦ ଦେଇ ହିଂସ୍ର ପଶୁପକ୍ଷୀ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବ । ଏପରି କରିବାରେ ତାର ଆନନ୍ଦ । ସେ ଅଳସେସଙ୍କ ହାତକୁ ଗିଲାସଟି ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ଏ ମଦକୁ ସାପ୍ତାହକ ମନ୍ଦ କରୁଥିଲା । ଏହା ପିଇବାକୁ ଯେତେକ ମଧୁର ଏହାର ଗୁଣ ସେତେକ ମାରାତ୍ମକ । ଏହାର ଫେଣର ଗନ୍ଧ ନାକରେ ବାଜୁଥିବା ମନୁଷ୍ୟର ନିଶ ଦାଡ଼ି ଦୁଷ୍ଟର ଲେମ ହୋଇଯାଏ, କିମ୍ବା ତାର ଆଙ୍ଗୁଠି ଓ ନଖ ସିଂହର ଆବା ହୋଇଯାଏ, କିମ୍ବା ତାର ମୁହଁ କୋକଣିଆଳର ମୁହଁ ହୋଇଯାଏ । ଏହାକୁ ପିଇଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ । ଯେ ପିଇଲା, ସେ, ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ କିଛି ପଶୁ ବା ପକ୍ଷୀ ହୋଇଯିବ ।

ସାପ୍ତାହକ ହସି ହସି କହିଲା, “ମହାରାଜ, ଶୀଘ୍ର ପିଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଦେଖିବେ ଆପଣଙ୍କର ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ରା କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼େଇଯିବ । ଏହା ମଦର ବିରାଟଗୁଣ ।”

ଅଳିକେସର ଡାହାଣ ହାତରେ ଗିଲ୍‌ସଟି ଧରିଥାନ୍ତି; ଏଣେ ବାଆଁ ହାତର ଧଳା ଫୁଲଟିକୁ ନାକ ପାଖରେ ଧରି ଶୁଦ୍ଧୁଥାନ୍ତି । ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ଛୁତି ପରି ଯାଉଥାଏ । ସେ ହଠାତ୍ ଗିଲ୍‌ସର ମଦତକ ପିଇଦେଲେ । ସାପ୍ତାହକ ଭାବୁଥିଲା ଯେ ମଦତକ ପିଇଦେଲେକ୍ଷଣି ରାଜା ଗୋଟାଏ କୋକଣିଆଳ ହୋଇଯିବେ; କିନ୍ତୁ ତାର ମନ୍ଦ କାଟୁ କରୁ ନ ଥିବା ଦେଖି ସେ ରାଗି ଉଠିଲା । ଏତେବେଳେଯାଏ ସେ ରାଜାଙ୍କୁ ଆଦର ଦେଖାଇ ମଧୁର କଥା କହୁଥିଲା । ଏବେ ତା’ର ନିଜ ରୂପ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ।

ସେ ଚିତ୍କାର କରି କହି ଉଠିଲା, “ଆରେ ହତଭାଗ୍ୟ ! ତୁ ଏତେବେଳେଯାକେ ମଣିଷ ଦେହ ଧରି ରହିଛୁ କିପରି ? ଆଜ୍ଞା ଦେଖ ।” ଏହା କହି ସେ ତାର ମନ୍ଦ ବାଡ଼ିରେ ଅଳିକେସକୁ ଏକ ପାତ୍ରାର ଦେଲା । ପୁଣି କହିଲା, “ତୋର ପ୍ରକୃତି ଯେଉଁ ପଶୁର ପ୍ରକୃତି ପରି ସେହି ପଶୁ ହୋଇଯାଆ । ତୁ ଯେବେ ଦୁଷ୍ଟର ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ ଦୁଷ୍ଟର ହୋଇ ତୋ ସାଥୀଙ୍କ ପାଖେ ରହ । ସିଂହ

ହେବାର ଥିଲେ ସିଂହ ହୁଅ ; ନ ହେଲେ କୋକିଣିଆଳ ହୋଇ
କୁକୁଡ଼ା ବୋରଇ ଖାଆ । ମୋ ମଦ ତୋ ପେଟରେ ପଡ଼ିଛି । ତୁ
କେବେ ଆଉ ମଣିଷ ହୋଇ ରହିପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ମାସ ଅଳିସେମଙ୍କର କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାନାହିଁ । ମକୁଂସର
ଦେଇଥିବା ଫୁଲର ଗୁଣ କମ୍ ନୁହେଁ । ସେ ସେତକ ଫୁଲଟି
ଶୁଦ୍ଧଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କର ବଳ ବସୁ ସେତିକି ବଢ଼ୁଥାଏ । ଶଙ୍ଖା ଗିଲାସଟା
ତଳେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଖୋଲରୁ ଖଣ୍ଡା ବାହାର କଲେ । ସାପ୍ତାର୍ଯ୍ୟର
ମୁଣ୍ଡର ବାଳ ପେଣ୍ଡାଟା ଧରି ତାକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇ କହିଲେ,
“ଦୁଷ୍ଟା, ପାପୀୟସୀ । ଦେଖ, ଏଇ ଖଣ୍ଡାରେ ତୋର ପ୍ରାଣ ନେବ ।
ତୁ ଖୁବ୍ ଅନିଷ୍ଟ କରି ସାରିଛୁ । ଆଉ ଯେପରି ଅନିଷ୍ଟ କରି ନ ପାରୁ
ସେଥିପାଇଁ ତୋତେ ଜୀବନ ଦେବାକୁ ହେବ । ତୁ ଆଉ ଲୋକଙ୍କୁ
ଭୁଲାଇ ଆଣି ସେମାନଙ୍କୁ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ଅଳିସେମଙ୍କର ଚକଚକିଆ ଖଣ୍ଡାକୁ ଦେଖି, ତାଙ୍କର ଏଭଳି
କଥା ଶୁଣି ସାପ୍ତାର୍ଯ୍ୟର ମନରେ ଭୟ ପଶିଗଲା । ରୁନରଟା ଡରରେ
କୁଆଡ଼େ ପଳାଇଲା । ରୁରଜଣିଆକ ଯୁବଜ୍ଞ ଅଳିସେମଙ୍କ ଡରରେ
ପାଦତଳେ ପଡ଼ି କ୍ଷମା ମାଗି କହିଲେ, “ଆମ ଦୋଷ ମାର୍ଜନା କର ।
ଆମର ଜୀବନ ରଖ ।”

ସାପ୍ତାର୍ଯ୍ୟ ବିକଳ ହୋଇ କହିଲା, “ମହାରାଜ ଅଳିସେମ, ମୁଁ
ଏବେ ଆପଣଙ୍କୁ ଚଢ଼ି ଲାଗି । ଆପଣ ମୋର ପ୍ରାଣ ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
ମୋତେ କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତୁ । ମକୁଂସର ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ
ଛଡ଼ା ମୋତେ ଆଉ କେହି ଜଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କଥା
ସତ ହେଲା । ଆପଣ ମୋତେ ଜଣିଛନ୍ତି । ଏବେ ମୋତେ କ୍ଷମା
କରନ୍ତୁ । ଏଣିକି ଏ ନଅର ଆପଣଙ୍କର । ଆପଣ ଯାହା ଇଚ୍ଛା

ତାହା କରିପାରିବେ । ମୋର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା, ମୋର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।”

ସାପ୍ତାର୍ଯ୍ୟକ ସଙ୍ଗେ ସେ ଯୁବଜ୍ଞମାନେ ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଭକ୍ଷା କଲେ; କିନ୍ତୁ ଅଳିକେଶ୍ କହିଲେ, “ତୁ ମୋର ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ କିଛି ଶୁଣିବି ନାହିଁ । ଆଗ ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ କରି ମୋତେ ଫେରାଇ ଦେ । ତାପରେ ତୋ ଜୀବନ ରଖିବା କଥା ବିଚାର କରିବି ।”

ସାପ୍ତାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ରାଜାଙ୍କୁ ନଅର ପଛପଟକୁ ନେଇଗଲା । ସେଠାରେ ଗୁହାଳ ଘରେ ମୋଟ ପରୁଷଟି ଦୁଷ୍ଟର ଥିଲେ । ସବୁ ଦୁଷ୍ଟର ଦେଖିବାକୁ ଏକାପରି ହୋଇଥିବାରୁ କେଉଁ-ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତ ଦୁଷ୍ଟର, ଆଉ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଜାହାଜର ସାଙ୍ଗ-ସାଥୀ ତାହା ସେ ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅଳିକେଶ୍ ଗୁହାଳ ଘର କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ବାଇଶିଟି ବାହାର ଆସି କୁଉଁ କୁଉଁ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଗଲେ । ରାଜା ଅନୁମାନ କରି-ନେଲେ ଯେ ଏଇ ବାଇଶିଟି ତାଙ୍କର ସାଙ୍ଗସାଥୀ ହେବେ ।

ଦୁଷ୍ଟରଗୁଡ଼ିକ କଅଣ ଚାହୁଁଥିଲେ ତାହା ଜଣା ପଡ଼ୁ ନଥିଲା । ସେମାନେ କାଦୁଅରେ ମୁହଁ ପୋତି ଆହାର ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ କିଛି ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଫିଙ୍ଗିଦେବାରୁ ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ କଳି କରି ଛଡ଼ାଛଡ଼ି ହୋଇ ଶାଇଗଲେ—ସତେ ଅବା କେତେ କାଳରୁ ସେମାନଙ୍କ ପେଟରେ କିଛି ଆହାର ପଡ଼ି ନ ଥିଲା । ଦୁଷ୍ଟରମାନଙ୍କର ଏଭଳି ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ରାଜାଙ୍କ ମନ ବିକଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ସେ ଧମକ ଦେଇ ସାପ୍ତାର୍ଯ୍ୟକୁ କହିଲେ, “ଶୀଘ୍ର ଏମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ମଣିଷ କରିଦେ, ନ ହେଲେ ତୋର ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଶାସ୍ତି ଦେବି ।”

ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ କିଛି ମନ୍ତ୍ର ବୋଲି ତାର ବାଡ଼ିଟି ଦୁଷ୍ଟରମାନଙ୍କ ଉପରେ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ଅଭୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦର୍ଶିଲା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ରୂପ ବଦଳିଗଲା । ସେମାନେ ପୁଣି ମଣିଷ ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ଅଲିସେନ୍ସ ନିଜର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ମାତ୍ର ରାଜାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ସନ୍ଦେହ ଦେଲା । ମନୁଷ୍ୟ ହେଲେହେଁ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରକୃତି ଛାଡ଼ି ନ ଥିଲା । ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପୁଣି କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଢ଼ିଜଣଯାକ ନଇଁପଡ଼ି ତାକୁ ଖାଇବାପାଇଁ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ଜଳି ଲାଗାଇଲେ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିତ ହୋଇ ପରସ୍ପର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ରାଜା ବୁଝି ପାରିଲେ, “ଏମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟର ରୂପ ସିନା ଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରକୃତି ଛାଡ଼ିବାକୁ କିଛି ଦିନ ଲାଗିବ ।”

ସେମାନେ ଅଲିସେନ୍ସଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ । ରାଜା କହିଲେ, “ତୁମେମାନେ ଆଉ ଥରେ ଦୁଷ୍ଟରଶାଳରେ ପଶିବାକୁ ଯିବନାହିଁ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।”

ଏହି ସମୟରେ ଗଛ ଉପରୁ ଗୋଟିଏ ଚକଳ ସ୍ବର ଶୁଣାଗଲା । ରାଜା ଦେଖିଲେ, ଯେଉଁ ଚଢ଼େଇଟି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଘୁରି ଆସୁଥିଲା, ଏଇଟି ସେଇ ଚଢ଼େଇ । ଚଢ଼େଇଟି ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି ମନୁଷ୍ୟ, ଏହା ଜାଣିପାରି ରାଜା ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧକୁ ହୃଦୟ ଦେଲେ, “ତୋତେ ଏ ପକ୍ଷୀଟିକୁ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ଦେବାକୁ ହେବ ।” ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ବାଡ଼ିଟିକୁ ଗଛ ପାଖେ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ପକ୍ଷୀଟି ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଚକଚକିଆ ମାଲ ପୋଷାକ, ଗୋଡ଼ରେ ହଳଦିଆ ମୋଟା, ମୁଣ୍ଡରେ ନାନା ରଙ୍ଗ ଲାଗିଥିବା ସୁନା ମୁକୁଟ ଓ ଗଳାରେ

ସୁନାର ହାର । ସେ ଗଛରୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ଅଳସେସଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ।
କହିଲେ, “ମୁଁ ହେଉଛି ରଜା ପିକସ । ଭଲ ପୋଷାକ, ଭଲ
ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧି ମୁଁ ଭାରି ଗର୍ବ କରୁଥିଲି । ଏ ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ମୋତେ
ପକ୍ଷୀଟିଏ କରି ରଖିଥିଲା ।”

ରଜା ପିକସ ଅଳସେସଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ
ବୁଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ତେଣିକି ତାଙ୍କର ସୁଭାବ ଏକବାରେ ବଦଳିଗଲା ।
ସେ ପୋଷାକ ଅଳଙ୍କାରର ଗର୍ବ ଛାଡ଼ି ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର
ଉପକାର କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସୁଖରେ ସୁଖୀ
ଓ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ସେ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲେ । ତାଙ୍କର
ଗର୍ବ ଉଭେଇ ଗଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ନଅରରେ ଆହୁରି ଅନେକ ସିଂହ, ବାଘ
ଓ ଚରାଆ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ମଣିଷ କରିବାକୁ
ଅଳସେସଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲା । ନିଜ ନିଜ ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତର ଫଳ
ଭୋଗିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଦୀପରେ ଛୁଡ଼ିଦେଇ ଗଲେ ।

ରଜା ଜାହାଜରୁ ତାଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କୁ ସେହି ନଅରକୁ
ଓକାଇ ଆଣିଲେ । ନଅରରେ କୌଣସି ଜନସର ଅଭାବ
ନଥିଲା । ସେମାନେ କେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଅରରେ ସୁଖରେ
ରହିଲେ । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ଅନେକ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହି କ୍ଳାନ୍ତ
ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ଏବେ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଳାନ୍ତ ଦୂର ହୋଇଗଲା;
ମନ ପୁଣି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହେଲା ।

ଦିନେ ଅଳସେସ ନିଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ପୁଣି
ଜାହାଜରେ ବସି ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ସାପ୍ତାହ କିଛି ମନ୍ତ୍ର ବୋଲି ତାର ବାଡ଼ିଟି ଦୁଷ୍ଟରମାନଙ୍କ ଉପରେ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦି ଅଭିଷେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖିଲା । ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ରୂପ ବଦଳିଗଲା । ସେମାନେ ପୁଣି ମଣିଷ ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ଅଲିସେପ୍ ନିଜର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ମାତ୍ର ରାଜାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ମନୁଷ୍ୟ ହେଲେହେଁ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରକୃତି ଛାଡ଼ି ନ ଥିଲା । ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପୁଣି କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଟିଙ୍ଗି ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଈଶିଜଣଯାକ ନଇଁପଡ଼ି ତାକୁ ଖାଇବାପାଇଁ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ କଳି ଲଗାଇଲେ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଜିତ ହୋଇ ପରସ୍ପର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ରାଜା ବୁଝି ପାରିଲେ, “ଏମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟର ରୂପ ସିନା ଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରକୃତି ଛାଡ଼ିବାକୁ କିଛି ଦିନ ଲାଗିବ ।”

ସେମାନେ ଅଲିସେପ୍‌ଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ । ରାଜା କହିଲେ, “ତୁମେମାନେ ଆଉ ଥରେ ଦୁଷ୍ଟରଶାଳରେ ପଶିବାକୁ ଯିବନାହିଁ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।”

ଏହି ସମୟରେ ଗଛ ଉପରୁ ଗୋଟିଏ ଦିକଳ ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା । ରାଜା ଦେଖିଲେ, ଯେଉଁ ଚଢ଼େଇଟି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ରାବି ଆସୁଥିଲା, ଏଇଟି ସେଇ ଚଢ଼େଇ । ଚଢ଼େଇଟି ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି ମନୁଷ୍ୟ, ଏହା ଜାଣିପାରି ରାଜା ସାପ୍ତାହକୁ ଡ଼କ୍କମ ଦେଲେ, “ତୋତେ ଏ ପକ୍ଷୀଟିକୁ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ଦେବାକୁ ହେବ ।” ସାପ୍ତାହ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ବାଡ଼ିଟିକୁ ଗଛ ପାଖେ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦି ପକ୍ଷୀଟି ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଚକଚକିଆ ମାଲ ପୋଷାକ, ଗୋଡ଼ରେ ଦଳଦଳା ମୋଜା, ମୁଣ୍ଡରେ ନାନା ରଙ୍ଗ ଲଗିଥିବା ସୁନା ମୁକୁଟ ଓ ଗଳାରେ

ସୁନାର ହାର । ସେ ଗଛରୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ଅଳସେସକୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ।
କହିଲେ, “ମୁଁ ହେଉଛି ରଜା ପିକସ । ଭଲ ପୋଷାକ, ଭଲ
ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧି ମୁଁ ଭାରି ଗର୍ବ କରୁଥିଲି । ଏ ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ମୋତେ
ପକ୍ଷୀଟିଏ କରି ରଖିଥିଲା ।”

ରଜା ପିକସ ଅଳସେସଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ
ବୁଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଚେଣିକ ତାଙ୍କର ସୁଭାବ ଏକବାରେ ବଦଳିଗଲା ।
ସେ ପୋଷାକ ଅଳଙ୍କାରର ଗର୍ବ ଛାଡ଼ି ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର
ଉପକାର କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସୁଖରେ ସୁଖୀ
ଓ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ସେ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲେ । ତାଙ୍କର
ଗର୍ବ ଉଭେଇ ଗଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ନଅରରେ ଆହୁରି ଅନେକ ସିଂହ, ବାଘ
ଓ ଚଧିଆ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ମଣିଷ କରିବାକୁ
ଅଳସେସଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲା । ନିଜ ନିଜ ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତର ଫଳ
ଭୋଗିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଦ୍ଵୀପରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଗଲେ ।

ରଜା ଜାହାଜରୁ ତାଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କୁ ସେହି ନଅରକୁ
ଢଳାଇ ଆଣିଲେ । ନଅରରେ କୌଣସି ଜନସର ଅଭାବ
ନଥିଲା । ସେମାନେ କେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଅରରେ ସୁଖରେ
ରହିଲେ । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ଅନେକ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହି କ୍ଳାନ୍ତ
ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ଏବେ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଳାନ୍ତି ଦୂର ହୋଇଗଲା;
ମନ ପୁଣି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହେଲା ।

ଦିନେ ଅଳସେସ ନିଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ପୁଣି
ଜାହାଜରେ ବସି ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ଜାସନ ଓ ସୁନାର ଲୋମ

ଅତି ପ୍ରକାଶକାଳରେ ଜଣେ ଗୁରୁ ଥିଲେ । ସେ ନାନା ବିଦ୍ୟାରେ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଅନେକ ଲୋକ ନିଜ ନିଜ ପିଲାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ପଠାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭଳି ମହା-ପଣ୍ଡିତ ସେ କାଳରେ ଆଉ କେହି ନଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ରୂପଟି ଥିଲା ଅଭୂତ । ତାଙ୍କର ବେକଠାରୁ ଉପର ଅଂଶ ଥିଲା ମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ ପରି, ମାତ୍ର ଦେହଟି ଥିଲା ଠିକ୍ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ାର ଦେହ ପରି । ଘୋଡ଼ା ପରି ତାଙ୍କର ଗୁରୁଟି ଗୋଡ଼ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ଚରନ ।

ଏହି ଚରନଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଜାସନ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପିଲା ଥିଲା । ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖେ ରହି ତାଙ୍କର ସେବା କରି ନାନା ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କଲା । ଚରନ ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ସାଥରେ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦ, ଧନୁର୍ବେଦ, ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା, ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଭୃତି ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ । ଖଣ୍ଡା ଓ ତାଲ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଜାସନ ଅନ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବଳିଗଲା । ଗୁରୁ ତା ଉପରେ ଖୁବ୍ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ । ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ପରି ନାନା ବିଦ୍ୟାରେ ଜ୍ଞାନ ହୋଇଉଠିଲା ।

ଜାସନ ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ରାଜାଙ୍କର ପୁଅ । ସେହି ରାଜାଙ୍କର ନାମ ଥିଲା ଏକସନ । ଅନେକ ଦିନ ପୂର୍ବେ ପେଲିଅସ ବୋଲି

ଜଣେ ଲୋକ ଏଇସନକୁ ରାଜଗାଦରୁ ଚଢ଼ିଦେଇ ନିଜେ ରାଜା ହୋଇ ବସିଥିଲା । ରାଜ୍ୟରୁ ତଡ଼ା ଖାଇ ଏଇସନ ଅନେକ ଦିନ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲି ଶେଷରେ ମଲେ । ପେଲିଅସ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ସିଂହାସନରେ ବସି ରାଜ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଲା । ଏଣେ ଜାସନ ଚରନଙ୍କ ପାତଶ ପାଠ ପଢ଼ୁଥାନ୍ତି ।

ହମେ ଜାସନ ସୁବକ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ ହେଲା । ସେ ଜାଣିପାରିଲେ, ପେଲିଅସ ତାଙ୍କ ବାପାକୁ ତଡ଼ି ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାର କରି ବସିଛି । ବାପାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସେ ରାଜା ହେବାର କଥା । ମାତ୍ର କିପରି ସେ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ଫେରିପାଇବେ ? ପେଲିଅସ କଅଣ ତାଙ୍କୁ ସହଜରେ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ିଦେବ ?

କିପରି ପେଲିଅସକୁ ସିଂହାସନରୁ ତଡ଼ିବେ ଓ ନିଜେ ରାଜା ହେବେ ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଚିନ୍ତା ହେଲା । ଯାହାହେଉ, ବୟସ ହେଲାଣି, ପାଠ ପଢ଼ା ମଧ୍ୟ ଶେଷ । ତେବେ ସେ ଏଣିକି ନିଜ ଭାଗ୍ୟ ସମ୍ଭାଳ ନକରିବେ କାହିଁକି ?

ଏହିପରି ଭାବି ଦିନେ ଜାସନ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଶ୍ରମରୁ ବାହାରି-ଗଲେ । ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ବାଘ ଛୁଲ ଓ ଦୁଇ ହାତରେ ଦୁଇଟି ବକ୍ସା ଥିଲା । ବାଘ ଛୁଲରେ ସେ ନିଜକୁ ଖରା ବର୍ଷାରୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବେ ଓ ବକ୍ସାରେ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ମାରି ପାରିବେ । ଆଉ କଅଣ ଦରକାର ? ଏହାଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜନଶ ଥିଲା ପାଦରେ ଥିଲା ହଳେ ଜୋତା । ଏ ଯୋଡ଼କ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କର ଥିଲା । ଜୋତା ଉପରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଜୋତାର ଫିତା ଥିଲା ସୁନାରେ ତିଆରି । ଜାସନ ଏହି ଜୋତା ପିନ୍ଧି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଚେହେରା ଆଉ ଏ ଜୋତା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ଭାବୁଥିଲେ ଏ ଖର ଜଣକ କିଏ ?

ଜାସନ କାହାକୁ ଖାତର ନ କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । କେତେ କୋଣ ବାଟ ଯିବା ପରେ ଗୋଟାଏ ନଈ ପଡ଼ିଲା । ସେଥିରେ ପ୍ରବଳ ସୁଅ ଚାଲିଥାଏ । କେତେ ଗଛ, ଜୀବନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଯାଉଥାନ୍ତି । ଗଣ୍ଡର ପାଣି । ନଦୀକୁ ପାର ହୋଇ ଯିବେ କିପରି ? ପାଖରେ ଡଙ୍ଗାର ଦେଖା ନାହିଁ । ପୁଣି ଏ ଭଳି ସୁଅରେ ଡଙ୍ଗା ଯାଆନ୍ତା ବା କିପରି ? ପହଞ୍ଚି ଯିବାକୁ ଜାସନଙ୍କର ସାହସ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

ସେ ନଈ କୂଳରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ କଅଣ କରବେ ଭାବୁନନ୍ତି ଏଇ ସମୟରେ ପଛଆଡ଼ୁ କିଏ କଣେ କହିଲା, “ଟୋକାଟା କିପରି ନଈ ପାରହେବ ବୋଲି ଭାବ ନେଉଛୁ । ଜୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ାକ ଓଡ଼ା ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଡରୁଛୁ ପର ! ତାର ଚାରିଗୋଡ଼ିଆ ଗୁରୁ କଅଣ ଏଠି ଅଛି ଯେ, ତାକୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ଆଉ କୂଳକୁ ନେଇଯିବ ?”

ଜାସନ ଅଶ୍ବର୍ଯ୍ୟରେ ପଛକୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଦେଖନ୍ତି, ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି । ସେଇ ବୁଢ଼ୀ ଯେ ଏହା କହୁଥିଲା, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ଉପରେ ଭାରି ଦେଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ବାଡ଼ି ଅଗରେ ଗୋଟିଏ କୋଇଲିର ଛବି । ବୁଢ଼ୀର ଚମଲୋରୁକୋରୁ; କିନ୍ତୁ ଆଖି ଦୁଇଟା ଖୁବ୍ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । ବୁଢ଼ୀ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ପାଟିଲା ଡାଳିମ୍ବ ଧରିଥିଲା । ସେ ଦିନେ ଡାଳିମ୍ବ ପଳେ ନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀ ଏହାକୁ ପାଇଲା କାହୁଁ ? ବୁଢ଼ୀ ମାଙ୍କୁ ଲାଗି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମୟୂର ଥିଲା । ଏ ବଚସ ବୁଢ଼ୀକୁ ଦେଖି ଓ ତାର କଥା ଶୁଣି ଜାସନଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା ।

ବୁଢ଼ୀ ପୁଣି ପଚାରିଲା, “ଜାସନ, ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?”

ଏହା ଶୁଣିଲା ମାତ୍ରେ ଜାସନର ସନ୍ଦେହ ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲା । ବୁଢ଼ୀ ତାକୁ ଚିହ୍ନିଲା କିପରି ? ତା ନାଁ ଜାସନ, ସେ ଚାରିଗୋଡ଼ିଆ ଚରନ ପାଖେ ମଡ଼ୁଥିଲା, ଏସବୁ ବୁଢ଼ୀ ଜାଣିଲା କିପରି ?

ସେ ବୁଢ଼ୀର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଖି ଯୋଡ଼ାକୁ ପୁଣି ଭଲକରି ଦେଖିଲା । ମାତ୍ର ଚିହ୍ନିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଶ୍ରବଣ—“ବୁଢ଼ୀ ଯିଏ ହେଉ ପଛରେ ତାକୁ ଅଗତ ଭବିଷ୍ୟ ଜଣା ।”

ଜୀବନ ଉଠିବ କଲା, “ମୁଁ ଆୟୁଳକ୍ଷ୍ୟ ଗୁଣକୁ ଯାଉଛି । ସେଠି ପେଲିଅସ ଗୁଣା ହୋଇ ବସିଛି । ସେ ଗୁଣା ଥିଲା ମୋ ବାପାଙ୍କର । ମୁଁ ଯାଉଛି, ତାକୁ ତଡ଼ି ବାପାଙ୍କ ଗୁଣରେ ପୁଣି ଗୁଣା ହେବ ।”

ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ଏଥିପାଇଁ ଏତେ ତରତର ହେଉଛୁ କାହିଁକି ? ମତେ ତୋ ପିଠିରେ ବସାଇ ନଈ ଆଉ ପାରିକି ନେଇଯାଆ । ତୋର ନଈ ପାରି ହେବା ସେମିତି ଦରକାର ମୁଁ ଆଉ ଏ ମଧୁର ମଧ୍ୟ ନଈ ପାରି ହେବା ସେମିତି ଦରକାର । ମତେ ନେଇଯା, ବାପ !”

ଜୀବନ ଉଠିବ କଲା, “ମୁଁ ତୁମକୁ ନେଇ ନଈ ପାରି ହୋଇ ପାରିଲେ ଆନନ୍ଦରେ ତାହା କରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଦେଖ, ନଈର ସୁଅ କେତେ ପ୍ରବଳ । ଏଥିରେ ପଶି ଯିବାକୁ କିଏ ସାହସ କରିବ ? ତୁମକୁ ନେଇ ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଡ଼ ଖସିଗଲେ ଦୁହେଁଯାକ ମରିବ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା, ତୁମକୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ନେବାପାଇଁ ମୋର ବଳ ନାହିଁ ।”

ବୁଢ଼ୀ କହିଉଠିଲା, “ଏଇ ସାମାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ତ ତୋର ବଳ ନାହିଁ, ତୁ କିପରି ପେଲିଅସକୁ ସିଂହାସନରୁ ତଡ଼ିବୁ ବୋଲି ସାହସ କରିଛୁ ? ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା—ମୋ ଭଳି ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ୀକୁ ଯେ ଟିକିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରୁ ନାହିଁ, ସେ କଅଣ ଗୁଣା ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ? ଗୁଣାମାନଙ୍କର କାମ ହେଲା, ବିପଦରେ ପଡ଼ିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ତୁ ଯେବେ ମୋତେ ଟିକିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ, ତୁ କି ଗୁଣା ହେବୁ ?”

ବୁଢ଼ୀର କଥାଗୁଡ଼ାକ ଜାସନକୁ ବାଧୁ । ବୁଢ଼ୀ ସାହା କହିଲା, ତା ମିଛ ନୁହେଁ । ଚରନ ତାକୁ କେତେ ଥର ଶିଖାଇଛନ୍ତି — ଦୁବଳକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ହେଉଛି ସବଳର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆହୁର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି — ଯୁବକ ସ୍ତ୍ରୀ ମାତ୍ରେ ତୁମର ଭଉଣୀ ବୋଲି ମନେକରିବ; ବୁଢ଼ୀ ମାତ୍ରେ ତୁମର ମାଆ ବୋଲି ବିଚାରିବ । ସେ ବୁଢ଼ୀ କଥାରେ ଲଜିତ ହୋଇ କହିଲା, “ମାଆ, ତୁମ କଥା ସତ । ଆସ, ମୋ ପିଠିରେ ଲାଜ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ । ମୁଁ ତୁମକୁ ନେଇ ନଦୀ-ପାରି ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।” ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ସୁଅ, ଶିଶୁର ତୋର ମଙ୍ଗଳ କରିବେ । ତୁ କିଛି ଭୟ କରନା । ଆମେ ନଈ ପାର ହୋଇଯିବା ।”

ବୁଢ଼ୀ ଜାସନଙ୍କର ବେଜକୁ ଧରି ତାଙ୍କ ପିଠିରେ ଲାଜ ହେଲା । ମଧୁର ଉଡ଼ିଯାଇ ବୁଢ଼ୀ କାନ୍ଧରେ ବସିଲା । ଜାସନ ଦୁଇ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବସ୍ତ୍ର ଧରି ନଈରେ ପଶି ଚାଲିଲେ । ନଈ ତଳଟା ପଥୁରିଆ । ତା ଉପରେ ଜାସନ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ସୁଅରେ ପାଦ ଟଳମଳ ହେଉଥାଏ । ହମେ ପାଣି ବେଶୀ ହେଲା । ବସ୍ତ୍ର ଦୁଇଟି ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ଯିବାକୁ ହେଉଥାଏ । ନଈ ମଝିରେ ହେଲାବେଳକୁ ଦେଖାଗଲା, କେତେ ଗଛ ସୁଅରେ ଉଠୁଡ଼ି ଶୁଣି ଯାଉଛି । ଗୋଟାଏ ଗଛ ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଜାସନ ଶ୍ରବିଲେ, ଗଛ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଲେ ସେ ତା ସାଥରେ ଶୁଣିଯିବେ । ମାତ୍ର ଦୈବଯୋଗକୁ ତାହା ହେଲାନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ପଥର ସନ୍ଧରେ ଲାଗିଗଲା । ସେ ଗୋଡ଼ ବାହାର କରି ଆଣିବାକୁ ଟାଣି ଓଟାରି ହେଲେ । ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ବାହାରିଆସିଲା; କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼ର ଜୋଡା ପଟକ କୁଆଡ଼େ ଶୁଣିଗଲା । ସେ ପାଟିକଲେ, “ଓଃ, ଗଲା, ଗଲା!”

ବୁଢ଼ୀ ପଚାରିଲା, “ବାପ, ଏମିତି କାହିଁକି ହେଉଛି?”

ଜାସନ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୋର ପଟେ ଜୋତା କୁଆଡ଼େ ଘସିଗଲା । ଏବେ ପଟେ ଜୋତା ପିନ୍ଧି ପେଲିଅସ ପାଖକୁ ଗଲେ ଲୋକେ ଦେଖି କଅଣ କହିବେ ?”

ଏହା ଶୁଣି ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ କାହିଁକି ? ଜୋତା ପଟେ ହଜିଯିବା ତୋର ଭାଗ୍ୟର କଥା । ଏବେ ମୁଁ ତୋତେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନିଲି । ତୋର କଥା ମତେ ଶାଗୁଆନ ଗଛ କହୁଥିଲା ।”

ବୁଢ଼ୀ ଯାହା କହିଲା ସେ କଥା ଭାବିବା ପାଇଁ ଜାସନଙ୍କର ବେଳ ନଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ମଧୁରୀଆ ଆବଡ଼ାଶାବଡ଼ା ନଈରେ ଯିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ । ଏଣେ ନଈର ଆର କୂଳ ପାଖ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଏଡ଼ିକବେଳକୁ ତାଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା, ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କର ବଳ ଦଶରୁଣ ବଢ଼ିଯାଇଛି । ଏହା କଅଣ ବୁଢ଼ୀକୁ ପିଠିରେ ପକାଇ ଆଣିବାର ଫଳ ?

ଆର କୂଳରେ ପହଞ୍ଚି ଜାସନ ଅତି ଧୀରେ ବୁଢ଼ୀକୁ ଦାସ ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଦେଲେ । ବୁଢ଼ୀ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କହିଲା, “ତୁ ଏତେ କଷ୍ଟ କରି ମତେ ଆଣିଲୁ । ଈଶ୍ଵର ତୋର ମଙ୍ଗଳ କରିବେ । ପଟେ ଜୋତା ହଜିଗଲା ବୋଲି ମନ ଦୁଃଖ କରିବୁ ନାହିଁ । ତୋର ଖାଲି ଗୋଡ଼ଟା ଦେଖି ପେଲିଅସ ଭୟରେ କମ୍ପି ଉଠିବ । ଏହାଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ଜୋତା ପିନ୍ଧିବାକୁ ତୋ ଭାଗ୍ୟରେ ଲେଖାଅଛି । ଏବେ ତୋ ବାଟରେ ଯାଆ । ମୁଁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି । ତୁ ଯେତେବେଳେ ରଜା ହୋଇ ସିଂହାସନରେ ବସିବୁ ସେତେବେଳେ ଏ ବୁଢ଼ୀଟା କଥା ଟିକିଏ ମନେପକାଉଥିବୁ ।”

ବୁଢ଼ୀ ହସି ହସି ଏତିକି କହି ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ ଚାଲିଗଲା ।
ବୁଢ଼ୀ ପଛେ ପଛେ ତା ମଧୁରଟି ପୁଛ ମେଲାଇ ଚାଲିଥାଏ । ବୁଢ଼ୀର
ଆଖିର ଜ୍ୟୋତି, କଥା କହିବାର ଡଙ୍ଗା, ତାର ହସ, ଏ ସବୁ
ଜାସନକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା ।

କେତେଦିନ ଚାଲି ଚାଲି ଜାସନ ଆସୁଲକସ ରଙ୍ଗରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ସହରରେ ପଶିଲା କ୍ଷଣି ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି
କୁହାକୋହି ହେଲେ, “ଦେଖିଲା, ଏତେ ଦିନ ପରେ ସେଇ ଲୋକ
ଆସିଛି । ତା ପାଦରେ ପଟେ ଜୋତା ଅଛି ପର ! ରଜା ତାକୁ
ଦେଖିଲେ କ’ଣ କହିବେ ?”

ଜାସନ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏତିକି କଥାବାଣୀ ଶୁଣିଲେ, ମାତ୍ର
ଏଥୁରୁ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଜାସନ ସହରର ଲୋକ ଗହଳି ପାର ହୋଇ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ବି ଅନେକ ଲୋକ ଜମିଥିଲେ । ସେତେ-
ବେଳକୁ ରଜା ପେଲିଅସ ବେଢ଼ା ଉପରେ ଗୋଟାଏ କାଳିଆ ଷଣ୍ଢକୁ
ବଳି ଦେବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ପୁରୋହିତ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବା ପରେ ରଜା
ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ଧରି ଷଣ୍ଢକୁ ମାରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ସେତିକିବେଳେ
ତାଙ୍କର ଆଖି ପଡ଼ିଲା ଜାସନଙ୍କ ଉପରେ । ସେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡଠାରୁ ପାଦ
ଯାଏ ଚାହିଁଗଲେ । ଗୋଟାଏ ପାଦରେ ଜୋତା ନ ଥିବାର ଦେଖି
ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ସେ ପଚାରିଲେ, “ଯୁବକ, ତୁମେ
କ’ଣ ? କାହିଁକି ଆସିଛ ?” ପାଖ ଲୋକମାନେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ,
“ଏବେ ସେଇ ଲୋକ ଆସିଛି । ଦେଖନ୍ତୁ, ତା ପାଦରେ ପଟେ
ଜୋତା । ଯେଉଁ ଭବିଷ୍ୟଦ୍‌ବାଣୀ ଶୁଣିଥିଲେ, ତାହା ନଷ୍ଟ
ହେବ ।”

ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭବିଷ୍ୟଦ୍‌ବାଣୀ କହିଥିଲେ ଯେ, ପେଲିଅସ ଦିନେ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ପାଦର ପଟେ ଜୋତା ପିନ୍ଧିଥିବା ଜଣେ ଯୁବକ ତାଙ୍କୁ ସିଂହାସନରୁ ତଡ଼ି ରଜା ହେବ । ସେହିଦିନଠାରୁ ରଜା ପେଲିଅସ ରାଜ୍ୟରେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ, ଯାହାର ଦୁଇ ପାଦରେ ଜୋତା ନ ଥିବ, ସେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ଏବେ ସେ ଜାସନଙ୍କୁ ପଟେ ଜୋତା ପିନ୍ଧି ଥିବାର ଦେଖି ତାଙ୍କ ମନରେ ଭୟ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ବାହାରେ ଉତ୍ସବ କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନ ଦେଖାଇ ସେ ଜାସନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତୁମେ ମୋ ରାଜ୍ୟକୁ ଆସିଥିବାରୁ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ । ତୁମକୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଉଛି । ମୋର ମନେହୁଏ, ତୁମେ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଲୋକ । ତୁମର ନାଆଁ କଅଣ ? କେଉଁଠାରୁ ଆସିଲ ?”

ଯୁବକ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୋର ନାମ ଜାସନ । ମୁଁ ଗୁରୁ ଚରନ୍‌ଙ୍କ ପାଖେ ରହି ପଡ଼ୁଥିଲି । ପଡ଼ା ସାରି ଆସିଛି ।”

ରଜା ମନ କଥା ମନରେ ରଖି କହିଲେ, “ଚରନ୍‌ଙ୍କ ଶ୍ରବମାନେ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍, ଅନେକ କଥା ଜାଣନ୍ତି । ତୁମକୁ ମୁଁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଉଛି । ଆଜ୍ଞା, ଚରନ୍‌ଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ତୁମର ବୁଦ୍ଧି ବଢ଼ିଛି କି ?”

ଜାସନ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୁଁ ଖୁବ୍ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜିଛି ବୋଲି କହି ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ତାର ଯଥାସାଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେବି ।”

ରଜା ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ତୁମର ଯଦି କୌଣସି ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ଶତ୍ରୁ ତୁମ ଘରକୁ ଆସିବ, ତେବେ ତୁମେ କଅଣ କରିବ ? ଯେବେ ସେ ଲୋକକୁ ତୁମେ ହାତରେ ପାଆ, ତେବେ କଅଣ କରିବ ?”

ଜାସନ ବୁଝିପାରିଲେ ସେ ରାଜାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭଲ ନୁହେଁ । ତଥାପି ସେ ଭୟ ନ କରି ଉଠିବ କଲେ, “ଶତ୍ରୁ ମୋ ଆୟତ୍ତରେ ପଡ଼ିଲେ, ମୁଁ ତାକୁ ବିପଦରେ ପକାଇବାକୁ କୃଷ୍ଣିତ ହେବି ନାହିଁ । ମୁଁ ତାକୁ ସୁନାର ଲୋମ ଆଣିବାପାଇଁ ପଠାଇଦେବି ।”

ଜାସନ ‘ସୁନାର ଲୋମ ଆଣିବା’ କଥା କହିବାର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଥିଲା । ଏଭଳି କଠିନ କାମ ଆଉ କିଛି ଥିବାର ଜଣା ନଥିଲା । ଏହାକୁ ଆଣିବାକୁ ହେଲେ ଶ୍ଵାସଣ ସମୁଦ୍ର ପାର ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ସୁନାର ଲୋମ ଆଣିବାକୁ ଯେତେ ବୀର ଯାଇଥିଲେ, କେହି ଜଣେ ହେଲେ ପ୍ରାଣ ହେନି ଫେରି ନଥିଲେ ।

ରାଜା ପେଲିଅସ୍ ଜାସନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଚିରନଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ତୁମେ ଖୁବ୍ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜିଛ । ଏବେ ମୋର ହୃଦୟ—ତୁମେ ଯାଇ ମୋ ପାଇଁ ସୁନାର ଲୋମ ନେଇ ଆସିବ ।”

ଏଥିରେ ଜାସନ ଦବି ନଯାଇ କହିଲେ, “ମହାରାଜା, ମୁଁ ଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି; କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେବେ ସୁନାର ଲୋମ ନେଇ ଫେରିଆସିବି, ତେବେ ଆପଣଙ୍କର ଏ ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜସିଂହାସନ ଅଧିକାର କରିବି ।”

ରାଜା ଭାବିଲେ, ସୁନାର ଲୋମ ଆଣିବାକୁ ଯାଇ କେହି ଜଣେ ସୁଦ୍ଧା ଫେରି ନାହାନ୍ତି । ଜାସନ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଭଳି ମରିବ । ତେବେ ଚିନ୍ତା କ’ଣ ? ଏହିପରି ବିଘ୍ନ ସେ କହିଲେ, “ବେଶ୍, ଭଲ କଥା । ତୁମେ ଯେବେ ଫେରିଆସିବ, ମୁଁ ରାଜଗାଦି ଗ୍ରହଣଦେବି, ତୁମ ସିଂହାସନରେ ବସିବି । ସେତେବେଳେ ଯାଏ ତୁମର ସିଂହାସନ ମୁଁ ଜଗିରଖିଥିବି ।”

ଜାସନ ରାଜାଙ୍କ ମନର ଭାବ ଜାଣିପାରିଲେ । ସେ ସୁନାର ଲୋମ ଆଣିବ ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ବାହାରିଲେ । ତାଙ୍କର

ମନେ ପଡ଼ଗଲା, ଆସିଲାବେଳେ ବୃତ୍ତୀ କହୁଥିଲା, ଶାଗୁଆନ ଗଛଠାରୁ ଯେ ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଥିଲା । ତେବେ ଆଗ ସେଇ ଶାଗୁଆନ ଗଛକୁ ମରୁଗିବେ । ସେଉଁ ଗଛ ମଣିଷ ପରି କଥା କହିପାରେ, ତାର ନିଶ୍ଚୟ ଅଭୁତ ଗୁଣ ଥିବ । ତା'ଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବ ।

ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳ ବୁଲି ବୁଲି ଜାସନ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷୀ ବଣରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେଇ ବଣ ମଝିରେ ଏକ ବିଶାଳ ଶାଗୁଆନ ଗଛ । ତାର ଡାଳ ଗୁଡ଼ାକ ବହୁ ଦୂର ଯାଏ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି । ତାର ଗଡ଼ଳ ପରି ଯୋଗୁଁ ଶହ ଶହ ଏକର ଜମି ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡ଼ି ପାରୁ ନାହିଁ ।

ଜାସନ ଗଛ ମୂଳେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି କହିଲେ, “ହେ ବୃକ୍ଷଦେବତା, ମୁଁ ସୁନାର ଲୋମ ଆଣିବାକୁ ବାହାରିଛି । ମୋତେ କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ କହିଦିଅନ୍ତୁ ।”

କିଛି ସମୟ ପରେ ପରି ମଧ୍ୟରେ ଖସ୍ ଖସ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଜାସନ ମନେକଲେ ପରିଗୁଡ଼ାକ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ହୋଇ କଅଣ ବିରୁଦ୍ଧ କରୁଛନ୍ତି । କେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବଢ଼ିଲା । ଶେଷରେ ଗଛର ଗଣ୍ଡି ପାଖରୁ ଶୁଣାଗଲା, “ଜାସନ, ଆଗେ ତୁମେ ଆର୍ଗସ ପାଖକୁ ଯାଅ । ତାକୁ କହିବ, ସେ ତୁମପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜାହାଜ ତିଆରି କରିଦେବ । ସେଥିରେ ପରୁଣଟି ଆସୁଲା ଥିବ । ତାପରେ ସାହା କରିବାର କଥା, ମୁଁ ପରେ କହିବି ।”

ଜାସନ ସହରକୁ ଫେରିଯାଇ ଆର୍ଗସକୁ ଚାଲିଲେ । ଆର୍ଗସ ଭଲ ଜାହାଜ ତିଆରି କରି ଜାଣନ୍ତି । ଜାସନ ତାକୁ ଜାହାଜର ବନ୍ଦୀ ଦେଲେ । ସେ ଏଥିପୂର୍ବରୁ ଏତେ ବଡ଼ ଜାହାଜ ତିଆରି କରି ନ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଆର୍ଗସ ଓ ତାଙ୍କ କାରିଗରମାନେ ଜାସନଙ୍କ

ବରଦ ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ଜାହାଜ ତିଆରି କରିଦେଲେ । ସେଥିରେ ପରୁରଟି ଆସୁଲା ଥିଲା । ଏହାକୁ ଆରମ୍ଭ ତିଆରି କରିଥିବାରୁ ଜାହାଜର ନାମ ହେଲା ‘ଆରୋ’ ।

ଜାହାଜ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବାରୁ ଜାସନ ପୁଣି ଶାରୁଆନ ଗଛ ପାଖକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲେ, “ଜାହାଜ ହୋଇଗଲା । ଏବେ ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ?”

ଏଥର ପକ୍ଷ ଗହଳରୁ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ହେ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ଗଛର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଡାଳ କହିଲା, “ମୋତେ କାଟି ନେଇ, ମୋ କାଠରେ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରାଅ । ତାକୁ ଜାହାଜର ଆଗ ମୁଣ୍ଡରେ ଖଞ୍ଜିଦେବ ।”

ସେ କାଳରେ ଜାହାଜର ଆଗ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ କାଠର ମୂର୍ତ୍ତି ଖଞ୍ଜା ଯାଉଥିଲା । ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା, ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଦେବତା ରହି ଜାହାଜକୁ ଚଳାନ୍ତି ଓ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ।

ଗଛର ପରମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଜାସନ ଗଛର ଡାଳଟିକୁ କଟାଇ ଜଣେ କାରିଗରକୁ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏଥିରେ ମୋ ଜାହାଜ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି କରିଦିଅ ।” କାରିଗର କାମରେ ଲାଗିଲା । ତାକୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା, ସତେଅବା ସେ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢୁନାହିଁ; କିଏ ଜଣେ ତା ହାତକୁ ଚଳାଇ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ୁଛି । କାମ ସରିବାରୁ ଦେଖାଗଲା, ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇଛି । ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଏକ ଟୋପି, ମୁଣ୍ଡର ବାଳ କାନ୍ଦ ଉପରକୁ ଓହଳି ପଡ଼ିଛି । ତା ହାତରେ ଏକ ଡାଲ । ତାର ଉପରେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡର ଛବି । ମୁଣ୍ଡର ସାମଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଛବିରେ ଦେଖାଯାଉଛି । ମୂର୍ତ୍ତିର ଡାହାଣ ହାତଟି ଆଗକୁ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଜାସନ ଏହି ସୁନ୍ଦର ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଦେଖି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ଏଥିରେ ଦେଖାଙ୍କର

ମୂର୍ତ୍ତି ଠିକ୍ ଏଇପରି । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଏଥିନ ଦେବୀ ବିଜେ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ନେଇ ଜାହାଜ ଆଗ ମୁଣ୍ଡରେ ଖଞ୍ଜିଦେଲେ ।

ଜାହାଜର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା । ଏବେ ଜାସନ କଅଣ କରିବେ ? ଶାଗୁଆନ ଗଛର ପରମର୍ଶ ମାଗିବାକୁ ସେ ବାହାରିଛନ୍ତି, ଏହି ସମୟରେ ଜାହାଜର ସେହି ମୂର୍ତ୍ତି କହିଲେ, “ଆଉ ଗଛପାଖକୁ ଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ତୁମର ଯାହା ଜାଣିବାର କଥା ଏଣିକି ମୋତେ ପଚାରିବ ।”

ମୂର୍ତ୍ତି କଥା କହିବାର ଶୁଣି ଜାସନ ଆତ୍ମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଗଛ କଥା କହୁଥିଲା, ଏବେ ସେ ଗଛର କାଠରେ ଢିଆରି ହୋଇଥିବା ମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟ କଥା କହୁଛି । ଏଥିରେ କିଏ ଅବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ? ଜାସନ ସେହି ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପଚାରିଲେ, “ଜାହାଜରେ ପରୁଣଟି ଆତ୍ମକୁ ଲାଗିଛି । ଏହାକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ପରୁଣଜଣ ନାଉସା ଦରକାର । ପୁଣି ନାଉସାମାନେ ଖୁବ୍ ବଳୁଆ ଓ ସାହସୀ ନ ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ବାଟରେ କେତେ ବିପଦ ପଡ଼ିପାରେ । ନାଉସାମାନେ ସେ ସବୁ ବିପଦ ସହିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ନାଉସା ମୁଁ କାହୁଁ ପାଇବି ?”

ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଉତ୍ତର କଲା, “ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବାର କାରଣ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯାଇ ଗ୍ରୀସ୍‌ର ଶରମାନଙ୍କୁ ଡାକ । ନାଉସାର ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ ।”

ଜାସନ ଗ୍ରୀସର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରକୁ ଲୋକ ପଠାଇ ଜଣାଇ ଦେଲେ, ସେ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ସେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଶରୁଣ ଜଣ ସାହସୀ ଶର ରୁହାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଜାହାଜ ଚଳାଇ ଦୂର ଦେଶକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜାସନ ନିଜେ

ଗୋଟିଏ ଆହୁଲ ଚଳାଇବେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ପରୁଣ ଜଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଣରୁଣ ଜଣ ଲୋକ ଖୋଜୁଥିଲେ ।

କାସନ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯିବେ ଶୁଣି ଗ୍ରୀସ୍ମର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରରୁ ବାରମାନେ ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖେ ପହଞ୍ଚି ଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ଏଥିପ୍ରସ୍ତରୁ ଗନ୍ଧସମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ସୁନାମ ଅର୍ଜିଥିଲେ; କେତେକ ଚରନଙ୍କ ପାଖରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା ଶିଖିଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ । ଜାମନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯିବା କଥା କମ୍ ଭାଗ୍ୟର କଥା ! ଏହି ବାରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିଲେ ଦରକିଉଲସ, ଯାଆଁଲା ଭାଲ କାସ୍ମର ଓ ଗୋଲକ୍ସ, ଥୁମିଅସ୍, ଅର୍ଫିଅସ ପ୍ରଭୃତି । ଥୁମିଅସ ଏଥିପ୍ରସ୍ତରୁ ଗୋଟିଏ ଗନ୍ଧସ ମାରିଥିଲେ । ଅର୍ଫିଅସଙ୍କର ବାରଭୁ ଜଡ଼ା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗୁଣ ଥିଲା । ସେ ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ପାରୁଥିଲେ ଯେ ତାହା ଶୁଣିବାକୁ ବାଦ୍ୟ ଭାଲୁ ମଧ୍ୟ କାନ ଡେରି ରହୁଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ବାଣୀତିକୁ କେବେ ହାତଛୁଟାଇ କହୁ ନ ଥିଲେ ।

ଏମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା ଜଣେ ବାହାରମଣି ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନାମ ହେଉଛି ଆଟଲଣ୍ଡା । ପିଲାଦିନୁ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ନେଇଯାଇ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ଭିତରେ ଲୁଚାଇ ପାଳିଥିଲା । ସେ ସେତେ ବେଗରେ ଦଉଡ଼ି ପାରୁଥିଲେ, ଆଉ କେହି ସେପରି ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଦଉଡ଼ିଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ଭଳି ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ । ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ବଢ଼ିଥିବାରୁ ସେ ବଣର ପଶୁମାନଙ୍କ ଭଳି ଚଞ୍ଚଳ ଥିଲେ । ସେ କି ଘରେ ରହି ରହିବତା କରନ୍ତେ ନାଁ ଛୁଆଁ ସୂତା ଧରି ରୁମାଲ ସିଲେଇ କରନ୍ତେ ? ସେ କହୁଥିଲେ, “ହୁଅମାନେ କ’ଣ ପୁଅକଠାରୁ ସ୍ତାନ ? ତାଙ୍କର

ସେମିତି ହାତ ଗୋଡ଼ ଅଛି, ଆମର ସେମିତି ହାତ ଗୋଡ଼ ଅଛି । ସେମାନେ ଯେବେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ ଆମେ ନ କରିବା କାହିଁକି ?”

ପବନ ଦେବତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ପୁଅ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦଳରେ ଥିଲେ । ସେ ଦୁହେଁଙ୍କର କାନ୍ଧ ପାଖରେ ଯୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ ଡେଣା ଥିଲା । ସେମାନେ ଫୁଙ୍କିଦେଲେ ପବନରେ ଗଲେପସ ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ଏଇଥିରୁ ତାଙ୍କର ବଳ ଜଣାପଡ଼ିବ । ମୋଟଉପରେ କୁହାଯାଇପାରେ, ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଗରପଣ ଓ ସାହସରେ କେହି କାହାକୁ ଉଣା ନ ଥିଲେ ।

ଏବେ ଗରମାନେ ଆହୁଲା ଧରି ଜାହାଜ ଚଳାଇବାକୁ ବସିଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ଜାହାଜ । ଯେତେ ତେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଜାହାଜ ଚଳିଲା ନାହିଁ । ଜାହାଜ ଆଗରେ ଥିବା ମୂର୍ତ୍ତିଟି କହିଲା, “ଅର୍ଘ୍ୟଅସ୍ ବାଣା ବଜାଇଲେ ଜାହାଜ ଚାଲିବ ।” ସତକୁ ସତ ଅର୍ଘ୍ୟଅସ୍ ବାଣା ବଜାଇବାରୁ ଜାହାଜ ଚାଲିଲା । ପରୁଣ ଜଣି ଯାକ ଆହୁଲା ପକାଉଥାନ୍ତି । ଜାହାଜ ଧମୁଘ ଉପରେ ଉଡ଼ିଗଲା ପରି ଚାଲିଥାଏ । ସେମାନେ କୂଳ ଛୁଡ଼ିଲା ବେଳେ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ; ସେମାନଙ୍କର ଜୟଧ୍ବନି କଲେ । କେବଳ ରାଜା ପେଲିଆସଙ୍କ ମନ ଖରାପ । ତାଙ୍କ ମନ ରାଗରେ ଜଳିଉଠୁଥାଏ । ସେ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଜାହାଜ କୂଳ ଛୁଡ଼ିବାର ଦେଖିଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୟଧ୍ବନି ଶୁଣି ସେ ବିରକ୍ତ ହେଉଥାନ୍ତି; ଭାବୁଥାନ୍ତି, ଜାହାଜଟା ଝଡ଼ ତୋପାନରେ ଖଣ୍ଡି ଖଣ୍ଡି ହୋଇଗଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଜାହାଜ ଚଳାଉଥିବାବେଳେ ଜାସନଙ୍କ ସଙ୍ଗୀମାନେ କେବଳ ସୁନାର ଲେମ ବିଷୟରେ ଗପ କରୁଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏହି କଥା ଶୁଣିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କେହି ଏହାକୁ ସ୍ମୃତକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ନଥିଲେ । ଲେମ ସିନା ମେଣ୍ଟା ଦେହରେ ଥାଏ—ସୁନାର ଲେମ କଅଣ ?

ଏଠାରେ ଏହି ସୁନାର ଲୋମ କଅଣ, କହି ରଖିବା ଦରକାର । ଅତି ପୂର୍ବ କାଳରେ ଗୋଟିଏ ମେଣ୍ଟା ଥିଲା । ଥରେ ସେ ଦୁଇଟି ପିଲାଙ୍କୁ ଉପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଣପଣ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ପିଲା ଦିଓଟି ହେଉଛନ୍ତି ଭାଇ ଭଉଣୀ । ସେ ଏହି ପିଲା ଦିଓଟିଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ କେତେ ସନ୍ଧ୍ୟା, କେତେ ସମୁଦ୍ର ବୁଲିଲା । ଖେତର କଲ୍‌ଚସ୍ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦଗରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଏହିଠାରେ ଭଉଣୀଟି ମେଣ୍ଟା ପିଠିରୁ ଗସ୍ତିପଡ଼ି ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ି ମଲା । ଝିଅଟିର ନାଆଁ ଥିଲା ହେଲି । ତେଣୁ ସେ ଯେଉଁଠାରେ ବୁଡ଼ି ମଲା ସେ ସ୍ଥାନର ନାମ ହେଲା ହେଲିସପଟ୍ଟ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏସିଆ ଓ ଇଉରୋପର ମିଳନ ସ୍ଥଳରେ ହେଲିସପଟ୍ଟ ରହିଛି । ପୁଅଟିର ନାମ ଥିଲା ପ୍ରିକ୍‌ସସ୍ । ସେ ମେଣ୍ଟା ପିଠିର ଲୋମକୁ ଧରି ବସି ରହିଲା । ଶେଷରେ ସେ ନିରାପଦରେ ଓହ୍ଲାଇଲା ।

ଏତେ ବାଟ ପିଲା ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ବୁଲି ବୁଲି ମେଣ୍ଟାଟିର ଦେହରେ ଆଉ ବଳ ନଥିଲା । ପୁଅଟି ତା ପିଠିରୁ ଯେମିତି ବାଲି ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଛି, ସେମିତି ମେଣ୍ଟାଟିର ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ିଗଲା । ସାମାନ୍ୟ ମେଣ୍ଟାଟିର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେବତାମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାର ଚମଡ଼ାକୁ ସୁନା କରିଦେଲେ । ତା ଦେହରୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତି ବାହାରିଲା । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଏହା ଭଲ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଉ କିଛି ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଗଛ ଡାଳରେ ଏହି ବରଷ ଚମଡ଼ାଟି ଓହ୍ଲଇଥାଏ । ତାର ଲୋମର ଜ୍ୟୋତିରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳଯାକ ଆଲୁଅ ହୋଇଯାଉଥାଏ । ଏହାକୁ କାଳେ କିଏ ନେଇଯିବ ବୋଲି ଗୋଟାଏ ଦୈତ୍ୟ ଗଛମୂଳେ ଏହାକୁ ଜଗି ରହିଥାଏ । କେତେ ଖର, କେତେ ସଜାଜର ଏହି ସୁନା ଲୋମ ଉପରେ ଲୋଭ ।

କେତେ ଲୋକ ଏହାକୁ ନେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ପ୍ରାଣ ହରାଇ ଥିଲେ, ତାର ସଙ୍ଗୀ ନାହିଁ । ଏବେ ଜାସନ ଓ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀ-ମ ନେ ଏହି ସୁନାର ଲୋମ ନେବେ ବୋଲି ବାହାରିଥିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ବାଟରେ ଅନେକ ଚପଡ଼ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, କେତେ ଅସୁର ମାରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ ସେମାନେ ଏ ସବୁ ଚପଡ଼ ପାରହୋଇ ଗଲେ ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରିକ୍ସସଙ୍କୁ ମେଣ୍ଟା ରକ୍ଷା କରିଥିଲା, ସେ ରକ୍ଷା ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ । ଜାସନଙ୍କର ଏହି ରଜପୁଷ୍ପ ଦୁଇଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହେଲା । ସେ ଦୁଇଟି ଜାସନଙ୍କୁ କହିଲେ, “କଲ୍ଲବରେ ଯେଉଁଠାରେ ସୁନାର ଲୋମ ରହିଛି, ତାହା ଆମମାନଙ୍କୁ ଜଣା । ଆମେ ବାଟ ଦେଖାଇଦେବୁ ।”

କଲ୍ଲବ ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ, ତାର ରକ୍ଷା ଥିଲେ ଏଇଟିସ । ଯେଉଁ ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧର କଥା ଭୂମେ ଆଗରୁ ଶୁଣିଛି, ସେ ହେଉଛି ଏହି ଏଇଟିସଙ୍କର ଭଉଣୀ । ଭଉଣୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ବଳରେ କେତେ ମଣିଷଙ୍କୁ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କରିଦେଇ କଷ୍ଟ ଦେଇଥିଲା । ଏ ରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଥିଲେ । ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେଖିଲେ ସେ ଆନନ୍ଦ ପାଇଥିଲେ । ପୁଣି ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା, ସୁନାର ଲୋମ ସେ ନିଜେ ରଖିବେ ।

ଜାସନଙ୍କୁ ଦେଖି ରକ୍ଷା ଏଇଟିସ କହିଲେ, “ଭୂମେ ସୁନା ଲୋମ ନେବେ ବୋଲି ଆସିଛ ସତ; କିନ୍ତୁ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ତୁମକୁ କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ଜାଣ ?”

ଜାସନ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୁଁ ଶୁଣିଛି ଯେ ଯେଉଁ ଗଛରେ ସୁନା ଲୋମ ଝୁଲୁଛି ତା’ ମୂଳରେ ଗୋଟାଏ ସୁଷ୍ପ ଜଗିରହିଥାଏ । ସେ କୁଆଡ଼େ ଏଡ଼େ ଭୟଙ୍କର ଯେ ମଣିଷ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ଏକା-ଥରକେ ଶିଳିଦିଏ ।”

ରଜା କହିଲେ, “ଯାହା ଶୁଣିଛୁ ସେ କଥା ସତ । ମାତ୍ର ସେଠାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମକୁ ଆହୁର ଅନେକ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋର ଯୋଡ଼ିଏ ଷଣ୍ଢ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଯୋଡ଼ିକୁ ସ୍ୱର୍ଗର କାରିଗର ଭଲ୍‌କାନ ତିଆରି କରି ମୋତେ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦେହ ପିତ୍ତଳର ଓ ପେଟ ଭିତରେ ତୁଳା ପରି ସବୁବେଳେ ନିଆଁ ଜଳୁଥାଏ । ନିଶ୍ୱାସ ନେଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ନାକ ଓ ପାଟିରୁ ନିଆଁ ବାହାରୁଥାଏ ଓ କେହି ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲାମାତ୍ରେ ସେ ସେହି ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇଯାଏ । ଆଗେ ସେ ଷଣ୍ଢ ଦୁହିଙ୍କୁ ଆୟତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ଏହା କରିପାରିବତ ?”

ଜାସନ କହିଲେ, “ମୁଁ ଯେକୌଣସି ବିପଦ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଷଣ୍ଢମାନଙ୍କୁ ଜବତ କରିପାରିବି ।”

ରଜା ପୁଣି କହିଲେ, “ଖାଲି ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟାକୁ ଆୟତ କଲେ ହେବ ନାହିଁ, ସେ ଦୁହିଙ୍କୁ ଲଙ୍ଗଳରେ ଯୋଗ ସହର ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ପଡ଼ିଆକୁ ହଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ହଲ କରି ସାରି ସେଥିରେ ଅସୁରର ଦାନ୍ତ ବୁଣିବ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ମନେ ସେହି ଦାନ୍ତରୁ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଶ ସୈନ୍ୟ ଦଳ ଭୂଇଁ ଭେଦି ବାହାରିବେ । କାତ୍‌ମନ୍ ବୋଲି ଜଣେ ବୀର ଅସୁରର ସେହି ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଓପାଡ଼ି ଦେଇ ରଖିଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଦାନ୍ତର ଅଭ୍ୟୁତ ଗୁଣ । ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ସୈନ୍ୟ ବାହାରିବ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ମାରିବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ମୋଟେ ପରୁଣ ଜଣ ଆସିଛ । ଏତେ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ମାରିବ କିପରି ?”

ଜାସନ ଉତ୍ତର କଲେ, ଚରନଙ୍କ ପାଖେ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ତାଙ୍କଠାରୁ ସେ ଅସୁର ଓ କାତ୍‌ମନ୍‌ଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଛି । ଦାନ୍ତରୁ ଯେଉଁ ସୈନ୍ୟମାନେ ବାହାରିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜବତ କରିପାରିବି ବୋଲି ମୋର ସାହସ ହେଉଛି ।”

ଏଇଟିସ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ପିଲା ମନେ ମନେ ଶୁଣି ହେଉଛି । ଆଗ ମୋ ଷଣ୍ଢଙ୍କ ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ିଯାଉ । ସେତେବେଳେ ମଜା:ବାହାର ଯିବ ।” ତାହାପରେ ଜାସନଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ସେ କହିଲେ, “ବେଶ୍, କାଲି ସକାଳେ ଦେଖିବା, ତୁମେ କିପରି ହଲ କରି ସାରିଥିବ ।”

ରାଜା ଓ ଜାସନଙ୍କ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଥିଲା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ରାଜାଙ୍କ ସିଂହାସନ ପଛରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା । ଜାସନ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରୁ ଚାଲିଗଲା ପରେ ସେ ଘରୁ ବାହାରିଆସି ତାଙ୍କୁ ଭେଟି କହିଲା, “ଜାସନ, ମୁଁ ହେଉଛି ରାଜା-ଙ୍କର ଝିଅ । ମୋର ନାଆଁ ମିଡ଼ିଆ । ମୋଠାରେ ତୁମର ବଶ୍ମାସ ଥିଲା, ତୁମେ ମୋ କଥା ଅନୁସାରେ କାମ କର । ରାଜାଙ୍କ ଷଣ୍ଢଙ୍କୁ କିପରି ଆୟତ୍ତ କରିଦେବ, ସେ ଉପାୟ ମୁଁ ବତାଇଦେବି ।”

ଜାସନ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆନନ୍ଦରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ରାଜ-କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ, “ତୁମର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜାସନଯାକ ଋଣୀ ରହିବ । ତୁମେ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ । ତୁମେ କିଛି ଗୁଣିବଦ୍ୟା ଜାଣ କ’?”

ରାଜକନ୍ୟା ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ହଁ, ଜାଣେ । ମୋର ପିଉସୀ ପାୟାର୍ସ ସେ ବିଦ୍ୟାରେ ଧୁରନ୍ଧର । ତାଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ କିଛି ଶିଖିଛି । ତୁମର ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ସାହସୀ ଥାଏ, ତେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ମୋ ବାପାଙ୍କ ଷଣ୍ଢର ନିଶ୍ଚାସରେ ଯେ କେହି ପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ ତୈଳ ଦେବି । ତାହାକୁ ମୁଁ ମନ୍ତ୍ର କରୁଛି । ଦେହରେ ତାହା ଲଗାଇଲେ ତୁମ ଦେହ ଷଣ୍ଢର ନିଶ୍ଚାସ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ଯିବ ନାହିଁ । ଏହା କହି ସେ ଜାସନଙ୍କ ଦେହରେ କିଛି ତେଲ ବୋଳି ଦେଲେ । ତାପରେ

ଜାସନଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ସୁନାର ଫରୁଆ ଦେଇ କହିଲେ,
 “ଏଥିରେ ଗୋଟାଏ ଔଷଧ ଅଛି । ଏହି ଫରୁଆକୁ ଧରି ରାତିଅଧରେ
 ନଅର ଆଗରେ ମୋ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିବ । ତେଣିକି କଅଣ
 କରିବାକୁ ହେବ ମୁଁ କହିଦେବି । ତୁମେ ଉପୁ ନ କରି କାମ କଲେ,
 ପାହାନ୍ତିଆ ବେଳକୁ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟି ତୁମର ବଣ ହୋଇଯାଇଥିବ ।”

ରାଜକନ୍ୟା ଚାଲିଗଲେ । ଏଣେ ଜାସନ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କ
 ପାଖକୁ ଯାଇ ସବୁ କଥା ଜଣାଇ ଦେଲେ ଓ ସମସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ରହିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

ରାତି ଅଧରେ ଜାସନ ନଅର ଆଗରେ ମିଡ଼ିଆକୁ ଦେଖିଲେ ।
 ମିଡ଼ିଆ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ଗୋଟିଏ ଟୋକେଇ ବଡ଼ ଇ ଦେଇ କହିଲେ
 ଯେ ମେଥିରେ ଅସୁରର ଦାନ୍ତ ଅଛି । ସହରର ଲୋକେ ସେତେ-
 ବେଳକୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଜାସନ ମିଡ଼ିଆଙ୍କ ପଛେ ପଛେ
 ଚାଲିଲେ । ଦୁହେଁ ଯାକ ସହର ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଏକ ବଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ
 ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏହି ପଡ଼ିଆକୁ ହଲ କରି ସେଥିରେ ଅସୁରର ଦାନ୍ତ
 ବୁଣିବାକୁ ହେବ । ସେତେବେଳକୁ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟି ପଡ଼ିଆର ଗୋଟାଏ
 ମୁଣ୍ଡରେ ଥାଆନ୍ତି । ମିଡ଼ିଆ ରୁପ୍ପଙ୍କର ଜାସନଙ୍କ କାନ ପାଖରେ
 କହିଲେ, “ଏଇ, ସେ ପଟେ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟି ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
 ତୁମକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ପବନ ପରି ମାଡ଼ି ଆସିବେ । ତାଙ୍କର ନାକ ଓ
 ପାଟିରୁ ନିଆଁ ବାହାରିବା ଦେଖି ଡରି ଯିବ ନାହିଁ ।”

ଜାସନଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସୁଥାଏ । ସେ ପଚାରିଲେ,
 “ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ କରି ଜାଣ ଯେ, ଏ ତେଲ ଯୋଗେ ମୋ ଦେହ
 ପୋଡ଼ି ଯିବ ନାହିଁ ?”

ମିଡ଼ିଆ ଉଠିବ କଲେ, “ତୁମର ଯେବେ ମନରେ ଟିକିଏ ହେଲେ ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି, ତେବେ ଏଇଠାରୁ ଫେରିଯାଅ । ସାହାର ମନ ଦୁବଳ, ସେ ଏଭଳି କାମରେ ହାତ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

ଜାସନ ମନ ଦୃଢ଼ କରି ଏବେ ବାଟ ଆସିଛନ୍ତି । ସେ କଅଣ ଏଡ଼େ ଭାରୀ ଯେ ପକାଇ ଯାଆନ୍ତେ ! ସେ ଖୁବ୍ ସାହସରେ କିଛିଦୂର ଆଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ, ଗୋଟାଏ ଆଲୁଅ ବସୁଛି । ଡାହାଣୀ ଆଲୁଅ ପରି ଜଳ ଉଠୁଛି, ପୁଣି ଲଭି ଯାଉଛି । ଏହି ଆଲୁଅ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟାଙ୍କର ନାକରୁ ବାହାରୁଥିଲା । ଜାସନ ଯେତିକି ଆଗକୁ ଗଲେ ନିଆଁ ସେତିକି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଗଲା । ସେ ଗୋଟାଏ ଗଛ ମୂଳରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ରହିଲେ ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟାର ନିଦ ଭଙ୍ଗିଗଲା । ଦୁହେଁଙ୍କର ମୁହଁରୁ ଏବେ ନିଆଁ ବାହାରିଲା ଯେ ଗଛଟା ଜଳିଉଠିଲା; ପଡ଼ିଆ-ଯାକଦିନ ଭଳି ଆଲୁଅ ହୋଇଗଲା । ଜାସନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରି ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟା ଜାସନଙ୍କ ପାଖକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲେ । ମାସ ତେଲ ଗୁଣରୁ ସେମାନଙ୍କ ନିଆଁରେ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଫୋଟକାଟାଏ ସୁଆ ହେଲାଣି ।

ଜାସନ ଜିଣିରହିଲେ । ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଶିଫ ଉଠାଇ ମାଡ଼ି ଆସିଲା ଷଣ୍ଢ ସେ ଗୋଟାଙ୍କର ଶିଫ ଓ ଆଉ ଗୋଟାଙ୍କର ଲଞ୍ଜି ଧରି ପକାଇଲେ । ଜାମନଙ୍କର ଏ ସାହସ ଦେଖି ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟାଙ୍କର ଭୟ ହୋଇଗଲା । ସେମାନେ ଆଉ ଜାସନଙ୍କୁ ମାରବାକୁ ସାହସ କଲେ ନାହିଁ । ଜାସନ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟିକୁ ନେଇ ଲଙ୍ଗଳରେ ଯୋଡ଼ି ଦେଲେ । ଏଣିକି ସେମାନଙ୍କ ନାକରୁ କିମ୍ବା ମୁହଁରୁ ନିଆଁ ବାହାରିଲା ନାହିଁ ଓ ପୋଷା ବଳଦ ପରି ଜାସନଙ୍କ କଥା ମାନି ଚାଲିଲେ ।

ଜାସନ ଚିରନଙ୍କ ପାଖରୁ କପରି ଡଳ କରିବାକୁ ହୁଏ ଶିଶି-
ଥିଲେ । ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦି ପଡ଼ିଆଟାଯାକ ଚାନ୍ଦି ହୋଇଗଲା । ସେତେ-
ବେଳକୁ ରାତି ତିନି ପହର ହେବ । ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ିଆନ୍ତି ।

ମିଡ଼ିଆ ଦେଇଥିବା ଟୋକେଇରୁ ଅସୁର ଦାନ୍ତ ବାହାର କରି
ଜାସନ ପଡ଼ିଆଯାକ ବୁଣିଦେଲେ । ରଜକନ୍ୟା ଜାସନଙ୍କର ସାହସ
ଦେଖି ମନେ ମନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା,
ଜାସନ ସୁନାର ଲେମ୍ବ ନେଇପାରିବେ ।

ମିଡ଼ିଆ ଜାସନଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ
ଦେଉଥାନ୍ତି । ଅସୁର ଦାନ୍ତ ବୁଣା ହେଲା ପରେ କଅଣ ହେବ ବୋଲି
ଜାସନ ପଚାରିବାରୁ ମିଡ଼ିଆ କହିଲେ, “କିଛି ସମୟ ପରେ ଦାନ୍ତ-
ଗୁଡ଼ିକରୁ ସୈନ୍ୟମାନେ ବାହାରିବେ । ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ
ମାରିବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହ ।”

ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣ ପଡ଼ିଆଏ । ଡଳ ହୋଇଥିବା ପଡ଼ିଆ ଶୁଷ୍କ
ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଜାସନ ପଡ଼ିଆକୁ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । କିଛି ସମୟ
ପରେ ପଡ଼ିଆ ଯାକରେ ବଜ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗ ଦେଖାଗଲା । ସମେ
ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ଟୋପି, ତାପରେ ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖାଗଲା । ଆଉ କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଦେହର ସାଙ୍ଗି
ଦେଖାଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଡାହାଣ ହାତରେ ଖଣ୍ଡ ଓ ବାଁ ହାତରେ
ତାଳ । ଜାସନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ସମଗ୍ର ପଡ଼ିଆଟି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସୈନ୍ୟରେ ପୂରିଗଲା । ପ୍ରତି ଦାନ୍ତ
ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସୈନ୍ୟ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ବାହାରିପଡ଼ିଲେ ।

ଏହି ସୈନ୍ୟମାନେ ଚଢ଼ାଇ କରି ଉଠିଲେ, “ଶତ୍ରୁ
କାହିଁ ? ଆମେ ତାକୁ ମାରି ଶେଷ କରିଦେବୁ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁକୁ
ମାରିବୁ ବା ନିଜେ ମରିବୁ, ଏଇ ଆମର ପ୍ରତିଜ୍ଞା । ଆସ ଶତ୍ରୁ-

ମାନେ ! ଶସ୍ତ୍ର ଉପରେ ମାଡ଼ିଯିବା । ଯୁଦ୍ଧରେ ଜଣିବା ବା ମରବା ।”
ଏହିପରି କହି ସେମାନେ ପଡ଼ିଆଯାକ ଦୌଡ଼ିଲେ ।

ଜାସନ ଦୂରରେ ରହି କିପରି ଏହି ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ
କରିବ ତାହା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା-
କ୍ଷଣି ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ଶସ୍ତ୍ର ମନେକରି ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ମାଡ଼ି
ଆସିଲେ । ମିଡ଼ିଆ ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଜାସନଙ୍କ ହାତକୁ ଖଣ୍ଡେ
ପଥର ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ଶୀଘ୍ର ଏ ପଥର ଖଣ୍ଡିକ ସୈନ୍ୟଦଳ
ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦିଅ ।” ଜାସନ ପଥରଟି ଫିଙ୍ଗି ଦେବାରୁ ତାହା
ଜଣକର ଟୋପିରେ, ତାପରେ ଜଣକର ଡାଲରେ ଓ ଶେଷରେ
ଅନ୍ୟ ଜଣକର ନାକରେ ବାଜି ତଳେ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୈନ୍ୟ
ମନେକଲା ଯେ ତା ପାଖ ସୈନ୍ୟ ତା’ ଉପରକୁ ପଥର ଫିଙ୍ଗିଛି ।
ଏଥିରୁ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରେ କଳି ଲାଗିଲା । ଶେଷରେ ସବୁ ସୈନ୍ୟ
ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏପରି ଶ୍ଵାସଣ
ଯୁଦ୍ଧ କେବେ ଦେଖା ନଥିଲା । ସାମାନ୍ୟ ପଥର ଖଣ୍ଡେ କାହୁଁ
ପଡ଼ିଲା, ସେ କଥା ନ ବୁଝି ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରି
ମରବା ଘୋର ମୂର୍ଖତା; କିନ୍ତୁ ସୈନ୍ୟମାନେ ତାହା ନଭାବି ଯୁଦ୍ଧରେ
ମାଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଏଣେ ଜାସନ ସେମାନଙ୍କର ନିବୋଧତା ଦେଖି
ମନେ ମନେ ହସୁଥାନ୍ତି ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ସୈନ୍ୟ ସେହି ପଡ଼ିଆରେ ମରି
ପଡ଼ିଲେ । କେବଳ ଜଣେ ସୈନ୍ୟ ମଲ୍ଲପରି ପଡ଼ିଥିଲେହେଁ ମରି
ନ ଥିଲା । ସେ ପାଟିକଲା, “ଆମର ଜୟ ହୋଇଛି । କାଳକାଳକୁ
ଆମର ନାଆଁ ରହିଯିବ ।” କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ସେ ମଧ୍ୟ ମରି
ଶୋଇଲା । ମିଡ଼ିଆ ଜାସନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଦେଖିଲା, ସୈନ୍ୟଗୁଡ଼ାକ
କି ନିବୋଧ । କିନ୍ତୁ କାରଣ ନ ଥାଇ ଅନେକ ଲୋକ ଏହିପରି ଯୁଦ୍ଧ

କରି ଆପଣାର ସବୁନାଶ କରନ୍ତି ।” ଏହା ଶୁଣି ଜାସନ କହିଲେ,
 “ଲେକରୁଡ଼ାକ ଆପଣା ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ଦେଖି ମୋ
 ମନରେ ଦୁଃଖ ହେଲା । ଏତେ ଲେକକୁ ମରଣ ମୁହଁକୁ ଠେଲି
 ଦେଇ ସୁନାର ଲୋମ ନେବାରେ କିଛି ଲାଭ ଥିଲାପରି ମୋର
 ମନେହେଉନାହିଁ ।”

ମିଡ଼ିଆ କହିଲେ, “ହୁଏତ କାଲି ସକାଳକୁ ତୁମେହିଁ କହିବ
 ଯେ ସେମାନଙ୍କର ମରିବା ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ସେ କଥା ନଭାବି
 ଆଗେ ତୁମର କାମ କର । ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଜଣାଇଦିଅ
 ଯେ ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଅନୁସାରେ କାମ ହୋଇଯାଇଛି ।”

ଜାସନ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ସେହିପରି କହିଲେ; କିନ୍ତୁ
 ରାଜା ଏଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେ
 କହିଲେ, “ତୁମେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ଏ କାମ କରି ପାରି ନଥାନ୍ତି । ତୁମକୁ
 ମୋ ହିଅ ମିଡ଼ିଆ ତାର ମନ୍ତ୍ର କଳରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ତା
 ହୋଇ ନ ଥିଲେ ତୁମେ ଏତେବେଳକୁ ପାଉଁଶ ହୋଇଯାଉଥାନ୍ତି ।
 ମୁଁ ତୁମକୁ ମନା କରୁଛି, ସୁନାଲୋମ ଆଣିବାପାଇଁ ଆଉ ଚେଷ୍ଟା
 ନ କରି ରୁଲିଯାଅ । ତାହା ନୋହିଲେ ତୁମକୁ ଘୋର ବିପଦରେ
 ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ତୁମର ଓ ତୁମ ସାଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଉପରେ
 ବାଧା ପଡ଼ିଥିପାରେ । ମୋ କଥା ମାନି ପଳାଇଯାଅ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ଜାସନଙ୍କ ମନରେ ଯେତକ ଦୁଃଖ ସେତକ
 ରାଗ ହେଲା । ରାଜା ଯାହା କହିଲେ ତାହା ଜାସନ ମିଡ଼ିଆଙ୍କ
 ପାଖେ ଆସି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ମିଡ଼ିଆ କହିଲେ, “ବାପାଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧ
 ସବୁ ମୁଁ ଜାଣେ । ତୁମ ଜାହାଜରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଇ ତୁମକୁ
 ଓ ତୁମର ସାହସୀ ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କୁ ମାରିଦେବା ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା । ମୁଁ
 ତୁମକୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ତୁମେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ସୁନାର

ଲେମ ନେଇଆସ । ଶୁଣି ନ ପାହୁଣ୍ଟୁ ଏ କାମ ଶେଷ କରି ଭୋରରୁ ଜାହାଜ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।”

ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ମିଡ଼ିଆ ଓ ଜାସନ ଦୁହେଁଯାକ ଗଛଲତା ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଢୋକାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସବୁଆଡ଼ ଅନ୍ଧାର ହେଲେହେଁ ଢୋକାଟି ଆଲୁଅରେ ଝଲମଲ ହେଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ସୁନାର ଲେମ ଝୁଲୁଥିଲା । ତାହାର ତେଜରେ ଢୋକାସାରା ଆଲୁଅ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଜାସନ ଅଧୀର ହୋଇ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବା ପାଇଁ ଧାଇଁଯାଉଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ମିଡ଼ିଆ ତାଙ୍କୁ ଧରିପକାଇ କହିଲେ, “ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କର । ଗଛ ମୂଳେ କିଏ ଜଗି ରହିଛି, କଣ ଭୁଲିଗଲା ? ରହ, ମୁଁ ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ଯିବି ।” ଏହା କହି ସେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁନା ଫରୁଆ ଧରି ବାହାରିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ହରିଣ ସେ ଗଛ ପାଖରେ ଦଉଡ଼ିଗଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଗଛ ମୂଳର ସେ ରକ୍ଷସଟା ମୁଣ୍ଡ ଲମ୍ବାଇ ସେ ହରିଣଟାକୁ ଗଲଦେଲା । ରକ୍ଷସ ମୁହଁଟା ମେଲା କଲା-ବେଳେ ତାହା ରଜାଘର ଫାଟକ ପରି ବଡ଼ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଏହା ଦେଖି ଜାସନଙ୍କର ରକ୍ତ ପାଣି ହୋଇଗଲା । ସାହସ ବାନ୍ଧ ସେ ରକ୍ଷସକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଖଣ୍ଡା ବାହାରକଲେ ।

ମିଡ଼ିଆ ପୁଣି ଜାସନଙ୍କ କାନ ପାଖରେ କହିଲେ, “ଏତେ ତରତର ହୁଅ ନାହିଁ । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କର ।” ବୋଧହୁଏ ଏଇ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କଥାର ଶବ୍ଦ ରକ୍ଷସ ଶୁଣିପାରିଲା । ସେ ମୁହଁ ମେଲାକରି ଜିନିଷ ହାତ ଯାଏ ତାର ମୁଣ୍ଡଟା ଲମ୍ବାଇ ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମିଡ଼ିଆ ତାଙ୍କ ଫରୁଆରୁ ଗୁଡ଼ିଏ ବଟିକା କାଢ଼ି ତା ପାଟି ଭିତରକୁ

ପକାଇଦେଲେ । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ରାସସଟା ଆସିବୁନି ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ମିଡ଼ିଆ ଜାସନକୁ ବୁଝାଇଦେଇ କହିଲେ, “ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ନିଦ ଔଷଧ । ତାକୁ ଖାଇ ରାସସଟା ଶୋଇପଡ଼ିଛି । ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ମୁଁ ତାକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମାରପାଗିଆନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ବେଳେ ବେଳେ ଏଭଳି ରାସସମାନେ ବହୁତ କାମ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ତାକୁ ମାରିଲି ନାହିଁ । ଏବେ ତୁମେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ସୁନାର ଲୋମ ନେଇଆସ ।”

ଜାସନ ସୁନାର ଲୋମ ଦେଇ ଆସି ଜାହାଜ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାଟରେ ସେହି ବୁଢ଼ୀ ସଙ୍ଗେ ଦେଖାଦେଲା । ତା ପାଖରେ ମଧୁରଟି ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ଆନନ୍ଦରେ ଜାସନକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଜାହାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗରେ ଆସିଲା । ସେତେବେଳକୁ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ସିନ୍ଦୂର ପାଟି ଅସୁଥିଲା । ଜାହାଜର ଆଗରେ ଥିବା ମୁଣ୍ଡ ଡାକିଲା, “ଜାସନ, ଶୀଘ୍ର ଜାହାଜ ଉପରକୁ ଉଠିଆସ ।”

ଜାସନ ମିଡ଼ିଆକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ ଜାହାଜରେ ବସିଲେ । ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗୀମାନେ ସୁନାର ଲୋମ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ । ଅରୁଣେଶ୍ୱର ବାଣୀ ବଜାଇଲେ ଓ ଜାହାଜ ପବନ ବେଗରେ ଚାଲିଲା । ଯଥା ସମୟରେ ଜାସନ ନିଜ ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

— — —

ଏଣ୍ଡିଅସ ଓ ବାମନଜାତି

ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ଏଣ୍ଡିଅସ୍ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଥିଲା । ସେ ଆକାରରେ ସେକୌଣସି ରାକ୍ଷସଠାରୁ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ହେବ । ତା ଦେହରେ ବହୁତ ବଳ, କିନ୍ତୁ ତାର ସ୍ୱଭାବଟି ଭଲ । ତା ପାଖରେ ରହୁଥିଲେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟିକି ଟିକି ମଣିଷ । ଏଭଳି ଛୋଟ ଛୋଟ ମଣିଷ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ନ ଥିବେ, କି ଏଣ୍ଡିଅସ ଭଳି ବଡ଼ ମଣିଷ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ନ ଥିବେ ।

ଏଣ୍ଡିଅସ ଓ ଏହି ବାମନଜାତିର ଲୋକେ ଏକ ମାଆ ପୃଥିବୀ ଭିତରୁ ଜନ୍ମ । ତେଣୁ ଏଣ୍ଡିଅସ ବଡ଼ ଭାଇ, ବାମନମାନେ ସାନଭାଇ । ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ସମସ୍ତେ ରହିଥାନ୍ତି । ବଡ଼ ଭାଇ ସାନ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଭାରି ସ୍ନେହ କରୁଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଦିନ ସୁଖରେ କଟିଯାଉଥିଲା ।

ବଡ଼ଭାଇ ଏତେ ଉଚ୍ଚ ଯେ ସେ ଠିଆ ହେଲାବେଳେ ତା ମୁଣ୍ଡଟା ଆକାଶରେ ଲାଗିଲପରି ଜଣାଯାଏ । ସାନଭାଇମାନେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ଯନ୍ତ୍ର ନ ଧରିଲେ ତା ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା ବେଳେ ବହୁ କଷ୍ଟରେ କେବଳ ତା ଗୋଡ଼ ଦେଖିହୁଏ । ତାର ଗୋଟିଏ ମାସ ଆଖି, ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଶଗଡ଼ ତଳ ପରି କପାଳ ମଝିରେ ଜଳଜଳ ହେଉଥାଏ । ଦେହକୁ ଚାହିଁ ହାତ ଗୋଡ଼ ।

ଏଣିଅସ' ଚାଲିଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ପବନ ମାଡ଼ି ଆସିଲା ପରି ବୋଧହୁଏ ।

ମାସ ବାମନମାନଙ୍କ ଆକାର ଖୁବ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କେହି ଛଅ ସାତ ଇଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ହେଲେ ତାକୁ ସବୁଠାରୁ ଡେଙ୍ଗା ଲୋକ ଓବାଳି ସେମାନେ ମନେକରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଘରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଢ଼େଇ ପିଞ୍ଜିର ପରି । ସେମାନଙ୍କ ସହରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ରାସ୍ତାର ଓସାର ଭିନ୍ନ ଫୁଟରୁ ବେଶୀ ନ ଥିଲା । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦେଉଳର ଉଚ୍ଚତା ଚାରିଫୁଟ ହେବ । ସେମାନେ ଟିକି ବଳଦ ଯୋଗ ଟିକି ହଳରେ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିଲେ; ଫସଲ ଅମଳ କରି ଖାଉଥିଲେ । ଆକାରରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ଆମରି ଭଳି ସବୁ କାମ କରି ନିଜ ନିଜ ଅଭାବ ମେଣ୍ଟାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ଓ ତରବାଣ, ତାଳ, ଧନୁଶର ପ୍ରଭୃତି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ସୈନ୍ୟର ତରବାଣ ଭିନ୍ନ ଇଞ୍ଚରୁ ବେଶୀ ଲମ୍ବ ନ ଥିଲା । ଏମାନଙ୍କର ପିଲାମାନେ ବି ସେହିପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଥିଲେ । ଆମର ଗୋଟିଏ ଜୋତାରେ ଦଶ ପନ୍ଦର ଜଣ ବାମନ ପିଲା ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇପାରନ୍ତେ ।

ଏଣିଅସ ଗୋଟିଏ ଶାଳ ଗଛର ଗଣ୍ଡକୁ ହାତରେ ବାଡ଼ିପରି ଧରି ଚାଲେ । ଏଇ ବାଡ଼ିଟି ପଶୁଫେଟ ଉଚ୍ଚ ଓ ତାର ଗୋଲେଇ ଆଠଫୁଟ ହେବ ।

ବାମନମାନେ ବଡ଼ଭାଇ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଭଲପାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ଠିଆହୋଇ ଉପରକୁ ଚାହିଁ ପାଟି କରନ୍ତି, “ଭାଇ କେମିତି ଅଛ ?” ଖୁବ୍ ପାଟି ନକଲେ ଭାଇଙ୍କ କାନକୁ ସେ କଥା ଶୁଣାଯାଏ ନାହିଁ । କେହି କେହି ଭଲ ଶୁଣାଯିବ ବୋଲି ପୂଜା ଧରି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି । ଏଣିଅସ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି

ହସି ହସି କହେ, “ହଁ, ମୁଁ ବେଶ୍ ଭଲ ଅଛି । ତୁମେ ଭଲ ଅଛ ତ ?” ଏଣି ଅସ କଥା କହିଲେ ତା ସ୍ଵର ଘଡ଼ଘଡ଼ ପରି ଶୁଣାଯାଏ । କେହି କେହି ସେ ସ୍ଵରରେ କାଲି ହୋଇଯାଇଥିବାର ଶୁଣାଅଛି । ଘରଗୁଡ଼ାକ ଥରିଯାଏ, ମାସ କୁଟା ଓ ପକ୍ଷୀ ପରରେ ତଥାପି ହୋଇଥିବାରୁ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଏଣି ଅସ ବରୁଣଲେ ଫୁଙ୍କିଦେଇ ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରନ୍ତା; ପାଦ ପକାଇ ଦେଇ ମାସେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ସହର ତୂନା କରିପାରନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ସେ ତାର ଟିକି ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଭାସି ଭଲ ପାଏ; ସେମାନଙ୍କର ଯେପରି କିଛିହେଲେ ଅନିଷ୍ଟ ନ ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ଥାଏ । ଶୁଲିଲବେଳେ ତଳକୁ ହେଁ ଡୁବ୍ ସାବଧାନରେ ପାଦ ପକାଇବାକୁ ହୁଏ— କାଲେ କେଉଁଠି କିଏ ଯାଉଥିବ କି ପିଲଏ ଖେଳୁଥିବେ । ଏଣି ଅସ ବାମନମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଆଦର କରୁଥିଲା, ସେମାନେ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଆଦର କରୁଥିଲେ ।

ବାମନମାନଙ୍କର ଦରକାର ପଡ଼ିଲାମାତ୍ରେ ଏଣି ଅସ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାହାରିପଡ଼ୁଥିଲା । ବେଶି ଖରା ହେଉଥିଲେ ସେ ଠିଆ ହୋଇଯାଏ ଓ ତା ଗୁରୁ ତଳେ ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଯାନ୍ତି । ଜାହାଜ ଚଳାଇବାକୁ ଲୋକେ ନ ପାରିଲେ, ସେ ଟିକିଏ ଫୁଙ୍କି ଦେଉଥିଲା । କେଉଁଠି କଳ ଚଳାଇ ନ ପାରିଲେ ସେମାନେ ଏଣି ଅସକୁ ଡାକୁଥିଲେ । ତାର ଆଙ୍ଗୁଠି ଟିକିଏ ବାଜିଲାମାତ୍ରେ କଳ ଚାଲିଲା । ସେହିପରି କଠିନ କାମ ନ ପଡ଼ିଲେ ସେମାନେ ଏଣି ଅସର ସାହାଯ୍ୟ ନେଉନଥିଲେ । ସେମାନେ ଆପେ ନିଜ କାମ କରିଯାଉଥିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ଏଣି ଅସର ରୁପାଣେ ବାମନମାନେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି, ହୁଙ୍କା ତଳେ ପିନ୍ଧି ଉଲୁଥବା ପରି ମନେହୁଏ । ସେ ଶୋଇଥିବାବେଳେ ପିଲାମାନେ ନିଶ୍ଚିତରେ ତା ମୁହଁ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଦାଢ଼ି ଭିତରେ ଲୁଚକାଳି ଖେଳନ୍ତି । ଟୋକାମାନେ ବାଜି ରଖନ୍ତି—କିଏ ବଡ଼ ଶୁଭଙ୍କ ଆଖି ରୁପାଣେ ଆଗ ଦଉଡ଼ି ଆସିପାରିବ । କେହି କେହି ପିଲା ତା ଆଙ୍ଗୁ ଠି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଲୁଚିଯାନ୍ତି ।

ପୁଣ୍ୟ ପବ୍ ଦିନ ଖେଳ କୌତୁକ ହୁଏ । ଏଣି ଅସ ଶୋଇ-ପଡ଼ିଲେ ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ପରି ଦିଶେ । ତାର ଉପରେ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୁଏ । କେହି କେହି ଅତି ସାହସୀ ବାମନ ତାର ଓଠ ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ମୁହଁ ଭିତରକୁ ରୁହେଁ । ସେ ଟିକିଏ ପାଟି ପାକୁ ପାକୁ କଲକ୍ଷଣି ସେହି ବାର ପାଟିକରି ପଳାଇଥାନ୍ତେ । ବେଳେ ବେଳେ କେହି ଚଗଲା ଏଣି ଅସକୁ କହେ, “ଭାଇ, ତମ ଚମଡ଼ାଟା କେତେ ମୋଟ ?” ଏଣି ଅସ ଉତ୍ତର କରେ, “ତୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖୁନୁ ।” ସେ ତା ଖଣ୍ଡାଟା ଆଖି ଏଣି ଅସ ଦେହରେ ଭୁଷିଦିଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ତାର କିଛି କ୍ଷତିହୁଏ ନାହିଁ; ଟିକିଏ ଚମୁଟିବା ପରି ଲାଗେ । ଏମାନଙ୍କର ଏପରି ଖେଳ କୌତୁକରେ ଯେ କେହି ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଏଣି ଅସ ଆଦୌ ରାଗେ ନାହିଁ । ସାନଭାଇଗୁଡ଼ାଙ୍କ ସାଥରେ ଏଭଳି ଖେଳିବାରେ ତାର ଆନନ୍ଦ ।

ବାମନଗୁଡ଼ିକ ଆକାରରେ ଛୋଟ ହେଲେ କଅଣ ହେବ; ସେମାନଙ୍କ ପେଟ ଭିତରେ ବଡ଼ଭାଇ ପ୍ରତି ଭାରି ସ୍ନେହ । ସେମାନେ କହନ୍ତି, “ଆମ ଭାଇଭଉଣି କେହି ଦୁଃଖୀ ନାହାନ୍ତି । ଜଣେ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ନାହିଁ ଯେ ଟିକିଏ ଦୁଃଖସୁଖ ହେବ । ପାଖରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କେହି ନାହିଁ । ବିରୁଦ୍ଧ ମନରେ କେତେ କଷ୍ଟ ହେଉନଥିବ ?

ଆମେ ତା ମନ ଭୁଲାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ନ କଲେ ହେବ କିପରି ?”

ଦିନେ ଏଣିଅସ ତା ପାଖରେ ବାଡ଼ିଖଣ୍ଡି ରଖିଦେଇ ଶୋଇଥିଲା । ଦୁଇ ଚାନ୍ଦିନୀର ବାମନ ଏଣେତେଣେ ଆଖପାଖରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ତା ଦେହଟା ଗର୍ଜନର ଅଧେ ମାଡ଼ିବସିଥିଲା । ତା ଦୁଇହାତ ମେଘ ଗର୍ଜନ ପରି ଶୁଭୁଥିଲା । ଜଣେ ବାମନ ତା କାନ୍ଧ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଦୂରଦୂରାନ୍ତରେ ଚାଲିବାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲା । ଏକ ପାଖରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଅଭୁତ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲା । ଗୋଟାଏ ପଟ୍ଟ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଆସୁଥିବାପରି ତାକୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ସେ ଦିଗରେ କୌଣସି ପଟ୍ଟ ନ ଥିଲା—ପଟ୍ଟଟାଏ ଆସିଲା କାହୁଁ ! ସେଇଟା ପୁଣି ଚାଲିଗଲା କିପରି ?

ଲୋକଟି ସେହିପରି ଚାଲିଯିବାକୁ ଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ପଟ୍ଟଟା ଟିକିଏ ପାଖକୁ ଆସିବାରୁ ସେ ଦେଖିଲା ସେ ଏଇଟା ପଟ୍ଟଟା ନୁହେଁ; ଏଣିଅସ ଭଳି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମଣିଷ । ଉଚ୍ଚତାରେ ଏଣିଅସଠାରୁ ଟିକିଏ କମ୍ ହେଲେହେଁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ମଣିଷଟାଏ ।

ସେ ଲୋକଟି ଏଣିଅସର କାନ ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ଡାକ ପକାଇଲା, “ଭାଇ, ଉଠ, ଉଠ । ତମର ଭଳି କିଏ ଗୋଟାଏ ଆସୁଛି ।” ବହୁତ ଡାକ ପରେ ଏଣିଅସ କହିଲା, “ଓଃ, କାହିଁକି ଚାଲୁଛୁ ? ଦେଖୁନୁ, ମତେ ନିଦ ମାଡୁଛି ।”

ଏଣେ ସେ ଲୋକଟା ପାଖେଇ ଆସୁଥାଏ । ତା ମୁଣ୍ଡର ଟୋପି ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡ଼ି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶୁଥାଏ । ତା ଦେହରେ ସାଞ୍ଜୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥାଏ । ପିଠି ଉପରେ ସେ ଗୋଟାଏ ସିଂହର ଛାଇ ପକାଇଥାଏ । ଡାହାଣ କାନ୍ଧରେ ସେ

ଯେଉଁ ଗଦା ଧରିଥିଲା, ସେଇଟା ଏଣିଅସର ବାଡ଼ିଠାରୁ ଆହୁରି ଲମ୍ବ । ଅଣ୍ଟାରେ ଗୋଟାଏ ଖଣ୍ଡା ଓହଳିଥାଏ ।

ଏପରି ଏକ ପ୍ରକାଶ ମଣିଷକୁ ଦେଖି ବାମନ ଜାତିର ଲୋକେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ । ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କ ପାଟିରେ ମଧ୍ୟ ଏଣିଅସର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ନଥାଏ । କେତେଜଣ ତା କାନ ପାଖରେ ପାଟିକଲେ, “ହେ ବଡ଼ଭାଇ, ଚଞ୍ଚଳ ଉଠିପଡ଼ । ଓଃ, ତମେ ଲେଡ଼େ ଅଲସୁଆ । ହେଇଟି ଗୋଟାଏ ଅସୁର ଆସୁଛି; ତୁମ ସାଥରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ।”

ଏଣିଅସର ନିଦ ଅଳ୍ପ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ କହିଲା, “ଓଃ, କେଡ଼େ ଖରାପ ଲୋକ । ମୁଁ ଟିକିଏ ଶୋଇ ସାରେ । ସେ ଆସୁଛି, ଆସୁଥାଉ ।”

ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଷ୍କପତ୍ରା ଝୁବ୍ ପାଖେଇ ଆସିଲାଣି । ସବୁ ବାମନ ଏକାବେଳେ ପାଟିକରି ଉଠିଲେ, “ଭାଇ, ଚଞ୍ଚଳ ଉଠ । ଶୁଷ୍କପତ୍ରା ତମଠାରୁ ବଳୁଆ ଦଣ୍ଡୁ । ତା କାନ୍ଦଗୁଡ଼ାକ ଭରି ଓସ'ରୁଆ । ଏତେବେଳେ ଶୋଇଲେ ଆଉ ଚଳିବ ! ଶୀଘ୍ର ଉଠିପଡ଼ ।”

ଶେଷରେ ଏଣିଅସ ଆଖି ମଲି ମଲି ଉଠି ବସିଲା । ହାଇମାର ଏପାଖ ସେପାଖକୁ ବୁଲିଲା ।

ନିଦ ଭଲ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଏବେ ଏହି ନୂଆ ଶୁଷ୍କପତ୍ରା ଉପରେ ତାର ନଜର ପଡ଼ିଲା । ସେ ଠେଙ୍ଗାଟା ଧରି କେତେ ପାହୁଣ୍ଡରେ ମାସ ତା ଆଡ଼କୁ ଭରି ବୁଲିମାଇଲ ବୁଲିଗଲା ।

ଏଣିଅସ ଗର୍ଜି ଉଠିଲା, “ଆରେ ତୁ କିଏ ? ତୁ କାହିଁକି ଏଠିକି ଆସିଛୁ ?” କଥା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତା ଠେଙ୍ଗାଟା ହଲୁଥାଏ ।

ଅସୁର କିଛି ନ କହି ଠିଆହୋଇ ରହିଲା । ଏଣି ଅସ ପୁଣି କହିଲା, “କହ, ତୋର କଅଣ ଶୁଭ୍ରନାହିଁ ? ତୋ ନାଆଁ କଣ ? ତୁ ମୋ ରାଜ୍ୟରେ ପଶିଲୁ କାହିଁକି ?”

ଏବେ ଅସୁରର ଭୂଷ୍ଟ ଫିଟିଲା । ସେ ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବରେ କହିଲା, “ମୁଁ ଦେଖୁଛି, ତୁ ବଡ଼ ଅଭଦ୍ଧ । ମୋର ଏଡ଼ୁ ଯିବା ଆଗରୁ ତୋତେ ଭଦ୍ରତା ଶିଖାଇଦେବ । ମୋ ନାଁ ହେଉଛି ହରକୁଲସ୍ । ମୁଁ ହେପ୍ଟେରିଡ଼ସ ବଗିଚାକୁ ଯାଏଛି । ସେ ବଗିଚାରେ ସୁନାର ଆଦମ୍ବର ଅଛି । ଆମ ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ସେଥିରୁ ତିନୋଟି ଫଳ ଆଣିବ ।”

ହରକୁଲସ୍ ବଳ କଥା ଏଣି ଅସ ଆଗରୁ ଶୁଣିଥିଲା । ତା ଭଳି ବା ତା’ଠାରୁ ବଳୁଆ ହରକୁଲସ୍‌କୁ ଏଣି ଅସର ଭାରି ଦଶା । ଏବେ ତାକୁ ଆଗରେ ଦେଖି ସେ ରାଗିଉଠି ନିହିଲା, “ନା, ଆଉ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ି ଦେବ ନାହିଁ । ପଛକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ।”

ହରକୁଲସ୍ କହିଲା, “ମୋର ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ଯିବି । ତୁ ମତେ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ କିଏ ? କିପରି ଅଟକାଇ ରଖିବୁ ଦେଖିବି ।”

ଏଣି ଅସ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ବଳୁଆ ମନେକରୁଥିଲା । ସେଥିର ଏକ ବିଶେଷ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ହେଉଛି ପୃଥିବୀ ମାତାଙ୍କ ପୁଅ । ତାକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାକରି ପୃଥିବୀ ମାତା ବର ଦେଇଥିଲେ, ତୁ ଯେତେଥର ମୋତେ ଛୁଡ଼ିଥିବୁ, ତୋର ବଳ ପ୍ରତିଥର ଦଶଗୁଣ ଲେଖାଏଁ ବଢ଼ିଯାଉଥିବ । ଏହି ହେତୁରୁ ଏଣି ଅସ ଦଶପରୁଣ ମାଇଲ ଭୁଲିଗଲେ, ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ି ନାହିଁ; ଓଲଟି ତାର ବଳ ଶେଷ ଦୁଇଗୁଣ ବଢ଼ିଯାଏ । ସେହିପରି ସେ ଭୂମିରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ,

ଉଠିଲାବେଳକୁ ତାର ବଳ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ଏଥିରେ ଏଣିଅସ କାହାକୁ ଖାତିର କରିବ କାହିଁକି ?

ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ର ଧମକ ଶୁଣି ଏଣିଅସର ଗଗ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ କହିଲା, “ତୋତେ କିପରି ଅଟକାଇବି ? ମୋର ଏଇ ଠେଙ୍ଗାକୁ ଦେଖ । ଏଇଥିରେ ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଛେଚି ଗୁଣ୍ଡା କରିଦେବି । ମୁଁ ବଳରେ ତୋ ଠାରୁ ପରୁଣ ଗୁଣା । ଥରେ ମାଟିକୁ ଗୋଇଠା ମାରିଦେଲେ ମୋ ବଳ ପାଞ୍ଚଶ ଗୁଣ ହୋଇଯିବ । ତୋତେ ଏପରି ପିଟିବି ଯେ, ଖଣ୍ଡା ଆଉ ଗଦା ପିଙ୍ଗିଦେଇ ତୁ ମୋ ଶରଣ ପଶିବୁ, ମୋର ଆଉ ମୋ ଟିକି ଭାଇଙ୍କର ସେବା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବୁ । ସେ ସିଂହ ଛୁଲଟା ନେଇ ମୋ ହାତ ପାଇଁ ଯୋଡ଼ାଏ ଦସ୍ତାନା ତିଆରି କଲେ ହେବ ।”

ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ ସବୁ ଶୁଣି ନଶୁଣିଲା ପରି ଲାଗିଥାଏ । ସେ କହିଲା “ଆଜ୍ଞା, ସିଂହ ଛୁଲରେ ଦସ୍ତାନା କରିବୁ ପରା—ଆଗ ମୋ କାନ୍ଧରୁ ସେଇଟାକୁ ନେଲୁ ଦେଖି ?”

ଏଣିଅସ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ପାହୁଣ୍ଡ ପକାଇ ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ର ଝୁର୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସେ ଠେଙ୍ଗାରେ ପାହାରେ ପିଟିଲା ବେଳକୁ ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ ତା ଗଦାଟା ଦେଖାଇଦେଲା । ତେଣୁ ପାହାରଟା ତା ଦେହରେ ନ ବାଜି ଗଦାରେ ବାଜିଲା । ତହୁଁ ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ ତା ଗଦାରେ ଏଣିଅସର ମୁଣ୍ଡକୁ ଏପରି ପାହାରେ ପିଟିଲା ଯେ ସେ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ବଡ଼ଭାଇର ଏ ଦଶା ଦେଖି ବାମନମାନେ କାନ୍ଦିଉଠିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ଯେ ତାଙ୍କ ଭାଇଠାରୁ କେହି ବକ୍ତୃତା ଥାଇପାରେ, ଏହା ସେମାନେ କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲେ । ଏବେ ସେମାନେ ହାହାକାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏକ୍ଷିଅସ ଏପରି ଏକ ପାହାର ଖାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ପୁଣି ଉଠି-
ପଡ଼ିଲା । ତାର ବଳ ଦଶଗୁଣ ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ । ସେ ଠେଙ୍ଗା ଧରି
ହରକୁ୍ୟଲସକୁ ପୁଣି ପିଟିବାକୁ ବସିଲା । ଏଥର ମଧ୍ୟ ଲୁଗା ଠିକ୍ ରହିଲା
ନାହିଁ । ଠେଙ୍ଗାଟା ହରକୁ୍ୟଲସର ଦେହରେ ନ ବାଜି ଭୂଇଁରେ ବାଜି
କେତେ ଦୂର ଯାଏ ପୋତି ହୋଇଗଲା । ମାଟି ଭିତରୁ ସେ ଠେଙ୍ଗା-
ଟାକୁ ଟାଣି ବାହାର କରୁ କରୁ ହରକୁ୍ୟଲସ ତାକୁ ଗଦାରେ ପିଟି
ଦେଇ ଗଲା । ଏକ୍ଷିଅସ ରାଗରେ ଏଡ଼େ ଗର୍ଜନ କଲା ଯେ ସେ
ରାଜ୍ୟଟା ଥରି ଉଠିଲା । ବାମନମାନଙ୍କ କଥା କହିଲେ ନୟନରେ ।
ଏ ଦୁର୍ଯ୍ୟୁଧର ପିଟା ପିଟି, ଗର୍ଜନ ଭର୍ଜନରେ ଭୂମିକମ୍ପ ହେବାରୁ
ସେମାନଙ୍କର କେତେ ଗହର ଭୂଇଁରେ ମିଶିଗଲା; କେତେ ଲୋକ
ଭୟରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ଆଉ କେତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ
ଡାକରା ଗୁଡ଼ିଲେ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର କୋଳାହଳ ଏଦୁର୍ଯ୍ୟୁଧର
ରଡ଼ି ଭିତରେ ଉଠିଉଠି ଗଲା ।

ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଏକ୍ଷିଅସ ଠେଙ୍ଗାଟା ଭୂଇଁରୁ ବାହାର କରି
ପୁଣି ପାହାରେ ପିଟିଲା । ମାତ୍ର ଏଥର ମଧ୍ୟ ହରକୁ୍ୟଲସ ତାର
ଗଦାରେ ଠେଙ୍ଗାକୁ ଆଘାତ କଲା । ଫଳରେ ଏକ୍ଷିଅସର ଠେଙ୍ଗା
ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା । ମେ ଗୁଣ୍ଡ ଛୁଡ଼ିକି ପଡ଼ିବାରୁ ଶହ ଶହ ଲୋକ
ମରିଗଲେ । ଏକ୍ଷିଅସ ଟିକିଏ ପଛକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଆସିଲାବେଳକୁ
ହରକୁ୍ୟଲସ ତାକୁ ଗଦାରେ ପିଟିବାରୁ ସେ ତଳେ ଗଡ଼ିପଡ଼ିଲା ।

ରାଗରେ ଏକ୍ଷିଅସର ଆଖିଟା ଲାଲ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଭୂଇଁରୁ
ଉଠିଲା ମାତ୍ର ଦୁଇ ଗୁରୁ କୁଦା ଡେଇଁଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ତାର ବଳ
ବଢ଼ି ଆସିଲା । ସେ ଗର୍ଜନ କରି ଡାକିଲା, “ଆ, ଆ, ତୁ କେଡ଼େ
ସାର ଦେଖିବ ।”

ହରକୁଲସ ଦେଖିଲା, ଏଣି ଅସକୁ ଭୂଇଁ ଉପରେ ପକାଇଲେ ଲାଭ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବରଂ ତାର ବଳ ବେଶି ହେଉଛି । ତେଣୁ ସେ ତାର ଗଦାଟା ତଳେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ କହିଲା, “ତୋର ଠେଙ୍ଗାଟା ଭାଙ୍ଗି ଗଲାଣି । ଏଣିକି ଗଦା ଧରି ତୋ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ଆ, ତୋର ମୋର ମଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ।”

ଏଣି ଅସର ମଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭଲ ନାଆଁ ଥିଲା । ସେ ବା ଡରିବ କାହିଁକି ? ସେ କହିଲା, “ମୁଁ କଅଣ ସେଥିକି ଡରିଛି ? ମଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଆ । ତୋତେ ଏପରି ପକେଇ ଦେବି ସେ ଆଉ କେବେହେଲେ ଉଠିବୁ ନାହିଁ ।”

ସେ କୁଦା ମାରି ଡେଇଁପଡ଼ି ହରକୁଲସକୁ ମାଡ଼ିବସିବାକୁ ଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ତାର ବଳ କେତେ ହେ ଗୁଣ ହୋଇଯାଇ ଥାଏ । ହରକୁଲସ ଭାଗି ଚାଲିଲା । ସେ ଯୁବଧା ଉଣ୍ଡୁ ଥାଏ । ଏଣି ଅସ ତା ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲା ବେଳକୁ ସେ ଏଣି ଅସର ଅଣ୍ଟାକୁ ଧରି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକିଦେଲା ।

ସେ ଏକ ବରଷ ଦୃଶ୍ୟ । ହରକୁଲସର ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ କିଛି ଉଚ୍ଚରେ ଏଣି ଅସ ଗୋଟାଏ ପବନ ପରି ରହି ହାତଗୋଡ଼ ପିଟି ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ହରକୁଲସ ତାକୁ ନଚ୍ଛାଡ଼ି ସେହିପରି ଧରିଥାଏ ।

ମାଟି ଉପର ଛୁଡ଼ି ଶୂନ୍ୟରେ ଏତେ ସମୟ ରହିବାରୁ ଏଣି ଅସର ବଳ କମି ଆସିଲା । ହାତ ଗୋଡ଼ ଛୁଟିବାକୁ ମଧ୍ୟ ତାର ବଳ ରହିଲା ନାହିଁ । ଅସଲ କଥା ହେଲା; ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚମିନିଟରେ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ଯୁଦ୍ଧୀକୁ ନ ଛୁଇଁଲେ ଏଣି ଅସର ବଳ ଦଶଭାଗରୁ ଭାଗେ ହୋଇଯାଏ । ସେତେବେଳେ ଏଣି ଅସ ଏକବାରେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା, ହାତଗୋଡ଼ ହଲେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ

ହରକୁ୍ୟଲସ ତାକୁ ଦୁରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ମାଇଲିଏ ଦୁରରେ ସେ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ ପରି ପଡ଼ିଲା ଓ ତାର ସ୍ବାଶବାୟୁ ବାହାରିଗଲା ।

ବାମନ ଜାତିର ଲୋକେ ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କର ଏ ଦଶା ଦେଖି କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ; ସେମାନଙ୍କ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ ବୋହି ଗଲା । କିନ୍ତୁ ହରକୁ୍ୟଲସର ସେଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ କାନ୍ଦଣା ଶୁଣି ସେ ମନେକଲ, କେଉଁଠି ଚଢ଼େଇଗୁଡ଼ାଏ ଚେଁ ଚେଁ ହେଉଛନ୍ତି । ଏଣି ଅସ ସାଥରେ ଲଢ଼େଇ କରି ତାକୁ ହାଲିଆ ଲଗୁଥିଲା । ସେ ସିଂହ ଛୁଲଟା ପାରି ତା ଉପରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲା ।

ବାମନମାନେ ଦେଖିଲେ, ଅସୁରଟା ଶୋଇଛି । ସେମାନେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସଭା କଲେ । ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ବାମନ ଜାତିର ଲୋକ ଆସି ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ସଭା ସେ ରାଜ୍ୟରେ କେବେ ହୋଇନଥିଲା ।

ଜଣେ ବକ୍ରା ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ ଯାଇ ଉଠି ସ୍ବରରେ ବକ୍ରୁତା ଦେଲେ, “ଭାଇମାନେ, ଆଜି ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖଦାୟକ ଘଟଣା ଘଟିଗଲା, ତାହା ଆପଣମାନେ ସ୍ବଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିଛନ୍ତି । ଆମର ବଡ଼ ଭାଇ ଏଣି ଅସ ଏଠାରେ ମରି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ବିଦେଶୀ ଶତ୍ରୁ ଅନ୍ୟାୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି । ଏବେ ସେହି ଦୁଷ୍ଟ ଶତ୍ରୁ ବିଜୟ ରାଟରେ ଏଠାରେ ଶୋଇ ରହିଛି । ଆମେ ଯେଉଁ ପୃଥିବୀର ସନ୍ତାନ, ଏଣି ଅସ ମଧ୍ୟ ସେହି ପୃଥିବୀର ସନ୍ତାନ । ସେ ଥିଲା ଆମର ବଡ଼ଭାଇ । ସେ ଚରକାଳ ଆମ ସହିତ ଶାନ୍ତିରେ ରହି ଆସିଥିଲେ । ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି, ଝଡ଼ ବର୍ଷା ବେଳେ ସେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଆମ ସହରକୁ କେତେଥର ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି । ଆମର ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ବାଳରେ, ତାଙ୍କ ଦାଢ଼ିରେ ଖେଳି କେଡ଼େ ଆନନ୍ଦ ପାଉନଥିଲେ ? ତାଙ୍କର ଆମ ପ୍ରତି ଦୟା ଭୁଲି ହେବ

ନାହିଁ । କାଳେ କେହି ତାଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ଚିପି ହୋଇଯିବ, ଏହି ଭୟରେ ସେ ତଳକୁ ବୁଝି ବୁଝି ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଦ ପକାଉ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏ ଦୟା, ଏ ସ୍ନେହ ପାଇଁ ଆମେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କଅଣ କରୁଛୁ ? ଗୋଟାଏ ଶସ୍ତ୍ର ଆସି ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନେଲା । ସେ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଛୁଡ଼ିଦେଲେ ଆମର ପାପ ଶତରୁଣ ହେବ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରତି ଶୋଧ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ହେବ । ଆମ ଦେଶରେ ଖରର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଶସ୍ତ୍ର ପାଖରେ ଆମ ଜାତି କେବେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁ ନାହିଁ । ଆସ, ଆଜି ଆମ ସାହସର, ଆମ ଖରଭର ପରିଚୟ ଦେବା । ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଧ୍ବଂସ କରିବା । ତାର ହାଡ଼ ଆମ ଏଣି ଅସର ହାଡ଼ ପାଖରେ ଜମାହୋଇ ର । ଆମର ଏଇ ଜାଣି ସୁନାର ଅକ୍ଷରରେ ଆମ ଇତିହାସରେ ଲେଖା ହୋଇ ରହିବ । ଆମର ଘୁଅ ନାତିମାନେ ତାହା ପଢ଼ି ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ଖରଭୁ କଥା ଜାଣିବେ ।”

ସଭାରେ ବାରମ୍ବାର ହାତ ତାଳି ଶୁଣାଯାଉଥାଏ । ବକ୍ତା ଅନ୍ତରୁ ନିଜର ତରବାସ ବାହାର କରି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକି କହିଲେ, “ଆମର ତରବାସ ଆଜି ଶସ୍ତ୍ରର ରକ୍ତ ବୁଝେ । ଆସ, ସମସ୍ତେ ମିଶି ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଶେଷ କରିବା । ଯୁଦ୍ଧ କରି ତାକୁ ମାରିବା ନହେଲେ ମରିବା । ଆପଣମାନେ ଯଦି ଭୟ କରି ଯୁଦ୍ଧକୁ ବାହାରିବେ ନାହିଁ, ତେବେ ମୁଁ ଏକାକୀ ଏହି ଟଣ୍ଡାଧରି ସେ ଦୁଷ୍ଟ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବି । ଧର୍ମର ଜୟ ସୁନଶ୍ରୁତି ।”

ଏହି ବକ୍ତାଙ୍କ ପରେ ଆଉ କେତେ ଜଣ ବକ୍ତୃତା ଦେଲେ । କେହି କେହି ମତ ଦେଲେ ଯେ ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ତାକୁ ଆନ୍ତମଣ କରି ମାରିବାକୁ ହେବ । ଆଉ କେତେକ ଏଥିରେ ଆପଣେଇ କରୁ କହିଲେ, ଶସ୍ତ୍ର ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ତାକୁ ଆନ୍ତମଣ କରିବା

ଅନ୍ୟାୟ । ଆଗେ ତାକୁ ଉଠାଇ ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବା । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ମତ ହେଲା, “ସେ ଅନ୍ୟାୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏକ୍ଷ ଅସର ପ୍ରାଣ ନେଇଛି । ତେଣୁ ସେ ଶୋଇଥିଲା ବେଳେ ତାକୁ ଆତ୍ମମଣ କରି ମାରିବା ଅନ୍ୟାୟ ହେବନାହିଁ ।”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆତ୍ମମଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ସୈନ୍ୟ ଧନୁରେ ଶର ଘୋଷି ଆଗେ ଆଗେ ଚାଲିଲେ । ଆଉ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା ଯେ ସେମାନେ ନଡ଼ା କୁଟାର ବୋଝ ନେଇ ଆଗ ସେ ଅସୁରର ନାକ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିଦେବେ । ତାହାହେଲେ ସେ ନିଶ୍ୱାସ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ଆଦେଶ ପାଳନ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ସୈନ୍ୟମାନେ ତାର ମୁହଁ ପାଖକୁ ଚାଲି ମାତ୍ର ତାର ନିଶ୍ୱାସ ପବନରେ ଉଡ଼ିଗଲେ । କୁଟାରେ ତାର ନାକ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିବେ କେତେବେଳେ ?

ନେତାମାନେ ମିଳି ପୁଣି ଏକ ସଭା କଲେ । ଏଥିରେ ସ୍ଥିର ହେଲା ଯେ ସୈନ୍ୟମାନେ ରାଜ୍ୟର କାଠିକୁଟା, ଶୁଖିଲା କାଠ ଆଦି ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣନ୍ତୁ । ସେ ସବୁ ଶସ୍ତ୍ରର ମୁଣ୍ଡ ଚାରିପାଖେ ଜମା କରାଗଲା ପରେ ସେଥିରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦିଆଯିବ । ନିଆଁର ଉଦ୍‌ଘମରେ ସେ ସିଝି ହୋଇ ମରିବ । ଶସ୍ତ୍ର ଉଠିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସବୁ ସୈନ୍ୟ ଏକାବେଳେକେ ତା ଉପରକୁ ଶର ମାରିବେ ।

ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । ସୈନ୍ୟମାନେ ବହୁତ କାଠି, କୁଟା ପ୍ରଭୃତି ଆଖି ହରକୁଲସର ମୁଣ୍ଡ ଚାରିପାଖେ ଜମା କଲେ । ଶୁଭ୍‌ ଯାହାପଣ କେତେ ଜଣ ସୈନ୍ୟ ଯାଇ ସେଥିରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ଏ ଉପାୟଟା ଯେ ସୁଚିନ୍ତ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ— ନିଆଁ ଜଳିଉଠି ତାକୁ ପୋଡ଼ିଦେବ । ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଗୋଟାଏ

‘କନ୍ତୁ’ ରହିଗଲା । ହରକୂଲସ ତୁମ୍ଭ କରି ଶୋଇ ରହି ପୋଡ଼ ହେବାକୁ ଫୁଟୁନ ନଥିଲା ।

ନିଆଁର ଛାତି ତା ଦେହରେ ବାଜିଲକ୍ଷଣୀ ସେ ଉଠି ବସିପଡ଼ିଲା । ସେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲା, “ଏ କଅଣ ?”

ଏଣେ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ସୈନ୍ୟ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ହରକୂଲସର ମୁହଁ ଉପରକୁ ଶର ମାରିଲେ । କନ୍ତୁ ତାର ମୋଟା ଚମଡ଼ା ଭିତରକୁ ଶର ପଶି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ତା ଦେହରେ ଲାଗି ରହିଲା ମାତ୍ର । ଦେହରେ କଣ୍ଟା ବାଜିଗଲା ପରି ସେ ଅନୁଭବ କଲା ।

ସହସ୍ର ସହସ୍ର ବାମନ ସୈନ୍ୟଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଶୁଣାଗଲା, “ସଇତାନ, ତୁ ଆମ ଗୁରୁ ଏଣି ଅସର ପ୍ରାଣ ନେଇଛୁ । ଆମେ ତାର ପ୍ରତିହଂସା ନେବୁ । ଆମର ଶର ଜାତି ଏ ଅପମାନ ସହି ନ ପାରେ, ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରୁଛୁ ।”

ହରକୂଲସ କାନ ଡେରି ସବୁ ଶୁଣିଲା । ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ପ୍ରଥମେ କିଛି ଦେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଟିକିଏ ତଳକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା, ତା ପାଦ ପାଖରେ ହଜାର ହଜାର ପୋକପରି ମନୁଷ୍ୟ; ଟିକି ଟିକି ଧନୁରେ ଶର ମାରିବାକୁ ତିଆର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ଗୋଟାଏ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଦୁଇ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଧରି ନେଇ ତାର ବାଁ ହାତ ପାଖକୁ ଉପରେ ରଖିଦେଲା । ଦେବାକୁ ଏହି ସୈନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସେହି ବକ୍ରା, ଯିଏ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଥିଲା—କୋଣି ଯୁଦ୍ଧ କରି ହରକୂଲସକୁ ମାରିବ ।

ହରକୂଲସ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ତୁ କଅଣ ଚାହିଁ ?”

ଶର ସୈନିକଟି ଉତ୍ତର କଲା, “ମୁଁ ତୋର ଶତ୍ରୁ । ଆମ ଜାତିର ଶର, ଆମର ଗୁରୁ ଏଣି ଅସରୁ ତୁ ବଧ କରିଛୁ ।

ଆମେ ତୋହର ମାରିବୁ ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛୁ । ଆ, ମୋ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କର ।”

ହକୁଂଲସ ଏହି କହୁତା ଶୁଣି ଯେତକ ବସ୍ତୁତ ହେଲା, ସେତକ ଆନନ୍ଦ ହେଲା । ବାମନର ଦେହଟି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା ହୃଦୟଟି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନୁହେଁ । ତାର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୃଦୟ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିହତ୍ୟା, ବୀରର ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣ ଅଛି । ହକୁଂଲସକୁ ହସମାଡ଼ିଲା ।

ସେ କହିଲା, “ଜୀବନର କେତେ ଅଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ କଥା ଦେଖିଛି । କାହାର ନଅଟା ମୁଣ୍ଡ, କାହାର ଛଅଟା ଗୋଡ଼, କାହାର ଦେହଟା ଘୋଡ଼ାର କିନ୍ତୁ ମୁଣ୍ଡଟା ମଣିଷର । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏ ଯେଉଁ ବିରାଟ ମନୁଷ୍ୟ ଦେଖିଲି, ସେପରି କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି । ଦେହଟା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଲେହଁ ମନଟା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନୁହେଁ । ଅଜ୍ଞା କହିଲୁ, ତୋ ମନଟା କେତେ ବଡ଼ ?”

ସୈନ୍ୟଟି ଉତ୍ତର କଲା, “ମୋ ମନ ତୋ ମନଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନୁହେଁ, ବରଂ ବଡ଼ ।”

ଏଡ଼େ ସାମାନ୍ୟ ଜୀବଟିର ସାହସ, ବୀରର ଓ ଉଦାତ୍ତତ୍ୱର ଦେଖି ହକୁଂଲସର ମନ ଚରଳିଗଲା । ସେ ଭାବିଲା, ‘ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଲେବି ସେ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ । ସେ ମୋର ଭାଇ ।’

ସେ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖେ ଆଶ୍ୱୋଇ ପଡ଼ି କହିଲା, “ତୁମେ-ମାନେ ଏକ ବୀର ଜାତି । ପୃଥିବୀରେ ତୁମଭୁଲ ବୀର ଜାତି ସମସ୍ତଙ୍କର ନମସ୍ୟ । ତୁମର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେହରେ ଯେଉଁ ବିରାଟ ମନ ଅଛି, ତାର ତୁଳନା ମିଳିବ ନାହିଁ । ତୁମର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ମୁଁ ଅଜ୍ଞାନରେ ତୁମର ଭାଇକୁ ମାରି ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛି, ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷମା ମାଗୁଛି । ତୁମେମାନେ ଶାନ୍ତରେ ରହ । ମୁଁ ତୁମ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବି । କାଳେ କାହାର ଉପରେ

ପାଦ ପଡ଼ିଯିବ, ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ରହବ । ମୋତେ ବିଦାୟ ଦିଅ । ମୁଁ ଏଣିକି ତୁମର ବନ୍ଧୁ, ଶତ୍ରୁ ନୁହେଁ ।”

ହକୁମଲସ ଗଦା ଧରି ଯିବାକୁ ବାହାରିଲା । ସେ ହସି ହସି କହିଲା, “ଜୀବନରେ କେତେ ରାଷସଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଜିଣିଥିଲି; କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏହି ଛୋଟ ଜୀବଙ୍କ ପାଖେ ପ୍ରଥମେ ହାରିଲି ।”

ନବିସୟ ଓ ପ୍ରତିଧ୍ବନି

ବହୁକାଳ ପୂର୍ବ ସୃଷ୍ଟିକାର ପରମାନେ ଥିଲେ ।
ମନମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଭାଷା ସୁନ୍ଦର । ପରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ଥିଲେ । ଏ ବଣର ରହୁଥିଲେ, କେହି ବା
ଜଳରେ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଭାବ ଶକ୍ତି ଥିଲା । ସେମାନେ
ଜଳା ଅନୁସାରେ ଏକତେଣେ ଯାଇପାରୁଥିଲେ ।

‘ପ୍ରତିଧ୍ବନି’ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପଦ ଥିଲା । ସେ ଗପ କରିବାକୁ
ବଡ଼ ଭଲ ପାଉଥିଲା । ତା ପାଟି କେତେବେଳେ ହେଲେ ବନ୍ଦ
ନ ଥାଏ । ତା ମନରେ ଭାଷା ଗଦ୍ୟ । ଥରେ ସେ ସ୍ବର୍ଗର ଜୁନୁନା
ନାମକ ଏକ ଦେବୀଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେଲା । ଜୁନୁନା ଏଥିରେ ଶୁଣି
ତାକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଇ କହିଲେ, “ତୁ ଏତେ ଗପ କରୁଛୁ ସେ
ଟିକିଏ ଭଦ୍ର ଭାବରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନାହୁଁ । ଏଣିକି ଶେଷ କଥା
ପଦକ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ତୁ କହି ପାରୁ ନାହିଁ । ଏଇ ହେଲା
ତୋର ଦଣ୍ଡ । ତୋର ନିଜର କଥା କହିବାର ଶକ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ,
ଖାଲି ଅନ୍ୟ ଲୋକର କଥା ଶୁଣି ତା କଥାର ଶେଷ ପଦକ କହିବୁ ।
ତୋତେ କେହି ନ ଡାକିବା ଯାଏ ତୁ ଲୁଚି ରହିଥିବୁ । ମୁଁ ତୋତେ
ଆଉ ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ଯା, ଏଣିକି ତୁ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତରେ
ରହିବୁ । ମୋତେ ଦେଖା ଦେବୁ ନାହିଁ ।”

ଦେବାଙ୍କର ଅଭିଶାପ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫଳିଲା । ଜୁନୋକ କଥା ସରିଲାକ୍ଷଣି ପ୍ରତିଧ୍ବନି କହିଲା, “ନାହିଁ” । ସେ ଯାଇ ନିର୍ଜନ ପାହାଡ଼ରେ ରହିଲା ।

ପାହାଡ଼ରେ ସେ ଲୁଚ ରହିଥାଏ । ସାଙ୍ଗ ସାଥୀମାନଙ୍କ କଥା ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲେ ସେ କାନ୍ଦି ଉଠେ । ବେଳେ ବେଳେ କାଠୁରୀଆମାନେ ପାହାଡ଼କୁ ଜାଠ କାଟିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ମନ କରେ । କିନ୍ତୁ ତାର ଭୁଣ୍ଡରୁ କଥା ବାହାରେ ନାହିଁ । ଦୈବାତ୍ କୌଣସି କାଠୁରୀଆ କିଛି କହିଲେ, ପ୍ରତିଧ୍ବନି କେବଳ ତା’କଥାର ଶେଷ ପଦଟି କହେ । କେତେ କଥା କହିବ ବୋଲି ସେ ମନରେ ପାଞ୍ଚେ; କିନ୍ତୁ କିଛି କହିପାରେ ନାହିଁ ।

ଦିନେ ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମନ ଦୁଃଖରେ ଏକୁଟିଆ ବସିଛି; ଏହି ସମୟରେ ନିର୍ସଂସ୍ ବୋଲି ଏକ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ । ଯୁବକଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ସୁନ୍ଦର କେଶ, ଆଖିରେ ଉଜ୍ଜ୍ବଳ ଜ୍ୟୋତି, ଦେହରେ ପ୍ରଚୁର ଶକ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କୌଣସି ଦେବତା ବୋଲି ଭ୍ରମ ହେବ । ଏଭଳି ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷଟିଏ ଦେଖିଲାକ୍ଷଣି ପ୍ରତିଧ୍ବନି ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇଲା, ତାଙ୍କ ସାଥରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ମନ କଲା ।

ଜୁନୋ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ତାକୁ କେହି ନ ଡାକିବା ଯାଏନେ ଦେଖା ଦେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ନିର୍ସଂସ୍ଙ୍କୁ ଦେଖି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲା । ମେ ଭାବିଲା, “ମୋ ପାଦର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ମୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ଡାକିବେ । ସେତିକିବେଳେ ମୁଁ ବାହାରି ପଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେବି ।”

ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଗହପସ ଉନ୍ମାଡ଼ରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ନର୍ସିଂସ୍ଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଥାଏ । ବେଳେବେଳେ ଉର୍ଜିମାର ତାଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ରୂପକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ନର୍ସିଂସ୍ ସନ୍ତୋଷ କଲେ, ତାଙ୍କ ପଛରେ କିଏ ଜଣେ ଆସୁଛି । ସେ ବଡ଼ ପାଟି କରି ଡାକିଲେ, “ମୋ ପଛରେ ଆସୁଛି କିଏ ?” ପ୍ରତିଧ୍ବନି କେବଳ କହିଲା, “କିଏ” ?

ନର୍ସିଂସ୍ ପୁଣି ପଚାରିଲେ, “କିଏ ମୋ ପଛରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଆସୁଛି ?” ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ‘ଆସୁଛି’ । ନର୍ସିଂସ୍ ଏଥର ଠିକ୍ ଜାଣିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପଛରେ କେହି ଜଣେ ଆସୁଛି । ସେ କହିଲେ, “ମୋ ପାଖକୁ ଆସ । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ‘ଆସ’ ଏତିକି କହି ନର୍ସିଂସ୍ଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଆସିଲା ।

ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଆନନ୍ଦରେ ନର୍ସିଂସ୍ଙ୍କୁ କୃତ୍ୱାକ୍ଷବାକୁ ବାହାରିଛି, ଏହି ସମୟରେ ସେ ପ୍ରତିଧ୍ବନିକୁ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଲେ । ନର୍ସିଂସ୍ ବଡ଼ ଚଟା ଥିଲେ, ସେ ନିଜ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାର କଥା ଭାବୁ ନ ଥିଲେ । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ‘ପ୍ରତିଧ୍ବନି’ ତାଙ୍କ କଥାର ଶେଷ ପଦଟି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କହୁ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ତାଙ୍କୁ ଥଟ୍ଟା କରୁଥିଲା ବୋଲି ସେ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କରି ନେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ବିକଳ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା; ମାତ୍ର ସେ ବିକଳ ରୂପାଣ୍ଡରେ ନର୍ସିଂସ୍ଙ୍କ ମନ ଆକୃଷ୍ଟ ହେଉନାହିଁ ।

ସେତେବେଳକୁ ନର୍ସିଂସ୍ଙ୍କୁ ଝୁର୍ ଶୋଷ କରୁଥିଲା । ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ମଳ ଜଳର ପୋଖରୀ ଦେଖି ସେ ତା ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଯିବାବେଳେ ସେ ରାତିଯାଇ ପ୍ରତିଧ୍ବନିକୁ କହିଲେ, “ଏଠାରୁ ବାହାରିଯାଆ” । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଉତ୍ତର କଲା ‘ଯାଆ’ ।

ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ପ୍ରତିଧ୍ବନି ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଫେରିଯାଇ ନିଜ ଜାଗାରେ ଲୁଚି ରହିଲା । କାହାରିକୁ ମୁହଁ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ତାର ପାଦପ ଫେଲ ନାହିଁ ।

ଏବେ ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମହା କଷ୍ଟରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ନିଜ ମନର ଦୁଃଖ ନର୍ସିସସ୍‌ଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଲଜ୍ଜା କଲା; କିନ୍ତୁ ଜଣାଇବ କିପରି ? ତାର ତ ଆଉ ନିଜେ କିଛି କହିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ଯେ ଅନ୍ୟର କଥାର ଖାଲି ଶେଷ ପଦକ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କହି ପାରୁନି, ତାହାର କାରଣ ନର୍ସିସସ୍‌ଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେବା ପାଇଁ ତାର ଭାରି ଲଜ୍ଜା, କିନ୍ତୁ ତା ମଧ୍ୟ ପାରୁନି । ସେ ମନେ ମନେ ନର୍ସିସସ୍‌ଙ୍କୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲା, “ମୁଁ ତୋତେ ଏତେ ଭଲ ପାଏ, ମାସ ତୁ ମତେ ଦୃଶ୍ୟରେ ଠେଲି ଦେଇ ଚାଲିଗଲୁ । ମୋ ମନର କଷ୍ଟ ତୁ ଟିକିଏ ବୁଝିଲୁ ନାହିଁ । ତୋର ଏ ଗର୍ବର ଦଣ୍ଡ ଖେଳକର । ମୁଁ ତୋର ରୂପ ଦେଖି ତୋତେ ଭଲ ପାଇଥିଲି । ତୁ ଆପଣା ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାରି କଥା ଚିନ୍ତା ନ କରି ମୋତେ ତଡ଼ି ଦେଲୁ । ତେଣୁ ତୁ ନିଜ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଭଲ ପାଇପାରିବୁ ନାହିଁ । ତୁ ଯେପରି ମୋତେ ଦୃଶ୍ୟ କଲୁ, ଲୋକେ ତୋତେ ସେହିପରି ଦୃଶ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।”

ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମନେକଲା, ଏପରି ହେଲେ ନର୍ସିସସ୍ ମୋ ମନର କଷ୍ଟ ଜାଣିପାରିବେ; ହୁଏତ ମୋ ପାଖକୁ ଫେରିଆସିବେ ।

ନର୍ସିସସ୍ ପାଣି ପିଇବା ପାଇଁ ପୋଖରୀ କୂଳକୁ ଗଲେ । ପୋଖରୀର ପାଣି ଦର୍ପଣ ପରି ନିର୍ମଳ । ସେ ପାଣିକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ତାଙ୍କର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଛି । ଏତେ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ସେ ଏଥିପୂର୍ବରୁ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ । କି ସୁନ୍ଦର ତଳ ତଳ ଆଖି ! କୁଞ୍ଚକୁଞ୍ଚିଆ ବାଳଗୁଡ଼ିକ କପାଳ ଉପରେ ଉଡ଼ୁଛି । ସେ

ମନେକଲେ, ଗୋଟିଏ ଜଳପତ୍ର ତାକୁ ଚାହିଁଲେ । ତାଙ୍କ ମନଟା
ଆନନ୍ଦରେ ପୂରିଗଲା । ସେ ମନେମନେ ତାକୁ ଭଲପାଇ ବସିଲେ ।

ନବିସସ ଜାଣି ପାରିଲେ ଥିଲେ ଯେ ପାଣିରେ ଦେଖିଥିବା
ମୁହଁଟି ତାଙ୍କ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ସେ
କାଳରେ ମୁହଁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦର୍ପଣ ନଥିଲା । ତେଣୁ ନବିସସ ତଳ
କରି ନିଜର ଚେହେରା ଦେଖି ନଥିଲେ । କେତେ ଥର ନିଜର
ଚକଚକିଆ ତାଲ ଉପରେ ସେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖିଥିଲା । ମାତ୍ର
ତାହା ଅତି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ବଙ୍କା ଢଳା । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୋଟାଶରେ
ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖି ତାକୁ ସେ ଚିହ୍ନିପାରିଲେ ନାହିଁ ଓ ତାହା ଗୋଟିଏ
ଜଳପତ୍ର ବୋଲି ମନେକଲେ । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଯେପରି ନବିସସଙ୍କୁ
ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ଲାଲ ପାଲଟିଲା, ନବିସସ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି
ଆପଣାର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ଭଲପାଇଲେ ।

ସେ ଜଳପତ୍ରକୁ ବହୁତ ଡାକିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ଉତ୍ତର ମିଳିଲା
ନାହିଁ । ସେ ଡାକିଲାବେଳେ ପାଣିରେ ଜଳପତ୍ରର ୧୦ କିଛି କଣ୍ଠିଲା
ପରି ହଲିଯାଏ, ମାତ୍ର ସେ ପତ୍ରକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ପାଣି ଭିତରେ ହାତ
ଗୁଡ଼ାଇଲାକ୍ଷଣି ପତ୍ର କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇଯାଏ । ସେ ପୋଟାଶ
କୂଳେ ବସି ରହିଲେ । ପାଣି ପୁଣି ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । ନବିସସ
ପୋଟାଶକୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ସେହି ପତ୍ରର ମୁହଁ ଦେଖିଲେ; ମାତ୍ର ଯେତେ-
ଡାକିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲା ନାହିଁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା । ମାତ୍ର ନବିସସ ପୋଟାଶ କୂଳ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ
କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ନାହିଁ । ସେ ଚାହିଁଥିଲେ, ଜଳପତ୍ର ପୋଟାଶରୁ
ବାହାର ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସୁ, କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ । କିଛି ସମୟ
ପରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଠିଲା । ତାର କରଣ ପାଣି ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ନବିସସ

ପାଣିକୁ ଚୁହୁଁ ଦେଖିଲେ ଆଗଭଳି ପଶୁ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚୁହୁଁଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତେ ଡାକିଲେ, କିଛି ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ପଶୁକୁ ପାଇ ନପାରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳ ମନରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ । ସେ ଯେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଭଲ ଫାଇଜୁକ୍ତି, ତାହା ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଖାଇବା ପିଇବା ସବୁ ଶୁଦ୍ଧ ସେ ଯୋଗ୍ୟ କରୁନା ବସି ନିବଳ ସେହି ମୁହଁକୁ ଝୁରି ଦେଲେ । ଦିନକୁ ଦିନ ତାଙ୍କର ଦେହ ଶୁଖି ଆସିଲା; କିନ୍ତୁ ସେ ସେହିପରି ପାଣିକୁ ଚୁହୁଁଥାନ୍ତି । ପଶୁର ମୁହଁ ମଧ୍ୟ ଏଣିକି ଶୁଖିଲା ଦିଶିଲା । ପଶୁର ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ନେଖି ତାଙ୍କ ମନରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦୁଃଖ ମେଲି ।

ଏହିପରି କେତେଦିନ ଚାଲି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳର ନଦେଇ ଶୁଖି କଣ୍ଟା ରହିଲା । ମାତ୍ର ଏହି ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସୁଦ୍ଧା ପଶୁ ପାଣିରୁ ବାହାରି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ କି କିଛି ଜଣାଇ ନାହିଁ ।

ଏବେ ପ୍ରତିଧ୍ବନି ପୋଖରୀ ପାଖରେ ରହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳର ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳ ମନ କଷ୍ଟରେ ‘ଆଜ୍ଞା’ ବୋଲି କହନ୍ତି, ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଭୂମିରୁ ବାହାରି ପଡ଼େ ‘ହା’ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳର ଏ କଷ୍ଟ ଦେଖି ତା ମନରେ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ ହେଲା; ସେ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲା ବୋଲି ମନରେ କଷ୍ଟ କଲା । ମାତ୍ର ଏବେ ପ୍ରତିକାରର କିଛି ଉପାୟ ନଥିଲା ।

ନିଶାଳ ନିପିଇ ପୋଖରୀ କୂଳେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ଦିନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳ ଆଉ ଉଠି ପାରିଲେ ନାହିଁ କି ପାଣି ଭିତରକୁ ଚୁହୁଁ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ତାଙ୍କର ପାଟବାୟୁ ବାହାରିଗଲା ।

ସ୍ବର୍ଗର ଦେବତାମାନେ ଦେଖିଲେ, ପୋଖରୀ କୂଳରେ ସୁନ୍ଦର ସୁବଳିଏ ମରି ପଡ଼ିଛି । ସମ୍ଭାବନେ ତାହାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଧଳା ପୁଲ କରିଦେଲେ । ଏହି ପୁଲର ନାଁ ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟସ୍ଥଳ ।

ଏବେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ପୋଖରୀ କୂଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଫୁଲ ଦେଖି ପାରିବ । ଫୁଲ ପୋଖରୀ କୂଳରୁ ପାଣି ଉତ୍ତରକୁ ଓହଳିପଡ଼ି ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଦେଖୁଥିଲା ପରି ମନେହେବ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମରପିବାରୁ ପ୍ରତିଧ୍ବନିର ମନରେ ଦୁଃଖ ଓ ଅନୁତାପ ହେଲା । ସେ ପୋଖରୀ କୂଳକୁ ଆସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶଙ୍କର ଶେଷ ଚିହ୍ନ ସେହି ଧଳା ଫୁଲକୁ ବୁଝି ରହେ । ବେଳେ ବେଳେ ତାକୁ ହାତରେ ଆଉଁସି ଦିଏ ।

ପ୍ରତିଧ୍ବନିର ମନରେ ଏତେ ଦୁଃଖ ହେଲା ଯେ ସେ ପବନ ଗୁହାରୁ ବାହାରି ଆଉ ପଦାକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ । କେବଳ କାଠୁରୀଆ ମାନେ ପବନକୁ ଆସି କିଛି କହିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଶେଷ କଥା ପଦକ କହିଦିଏ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶଙ୍କ କଥା ଚିନ୍ତା କରି କରି ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଦିନକୁ ଦିନ ଶୁଖି ଆସିଲା । ସେ ଶିଆ ପିଆ ଗୁଡ଼ି ଦେଲା । ଶୁଖି ଶୁଖି ତାର ଦେହରେ କିଛି ରହିଲା ନାହିଁ—ଖାଲି ରହିଗଲା ତାର ସ୍ମରଣ ।

ଲୋକେ କହନ୍ତି ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଏବେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିଛି, ତାର ଦେହଟା ଉଠେଇଯାଇଛି । ମାତ୍ର ସେ ଚାରିଆଡ଼େ ଲୁଚି ରହିଛି । ପାହାଡ଼ରେ, ବଣରେ, ପୋଖରୀକୂଳରେ, କି ନିର୍ଜନ ପଡ଼ିଆରେ ତୁମେ ଯେବେ କିଛି କହିବ, ସେ ତୁମ କଥାର ଶେଷ ପଦଟି କହି ଉଠିବ ଦେବ । ତୁମେ ଯଦି କହିବ ‘କିଏ ରେ’, ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଉତ୍ତର କରିବ ‘ରେ-ଏ-ଏ’ ।

ଯାହାହେଉ ସେ ସୁନ୍ଦର ପରା ପ୍ରତିଧ୍ବନିକୁ ଆଉ ତୁମେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ ନାହିଁ । କେବଳ ତାର ସ୍ମରଣ ଶୁଣିପାରିବ ।

ବିଶ୍ୱସାହିତ୍ୟ ପ୍ରହମାଳା

୧ । ଅଭିଭବ ଟୁଲସ୍ତୁ	୨୩ । ସମୁଦ୍ର ଗର୍ଭରେ କୋଡ଼ିଏହଜାର
୨ । ଗଭିରର ଉତ୍ପତ୍ତି କାହାଣୀ	ଲିଙ୍ଗ ଉତ୍ପତ୍ତି
୩ । ମୁକ୍ତକଟିକ ଓ ମୁଦ୍ରାଗ୍ରନ୍ଥ	୨୪ । ଟମ୍ବୁର
୪ । ସମୁଦ୍ରର ନାବିକ	୨୫ । ଟଲଷ୍ଟୁ କାହାଣୀ (୧ମ)
୫ । ରାଜା ସଲେମନ୍‌ଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	୨୬ । " " (୨ୟ)
୬ । ବିପ୍ଳବ	୨୭ । ତେକଲ୍ କାହାଣୀ
୭ । ଭବିଷ୍ୟଦ୍	୨୮ । ଆଇସନ୍‌ହେମ
୮ । ପମ୍ପେଇନଗରର ଶେଷଦିନ	୨୯ । ଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତ ମଣି
୯ । ସ୍ୱଳ୍ପବୃଦ୍ଧ ଓ ଭିକାରୀ	୩୦ । ରତ୍ନଦ୍ୱୀପ
୧୦ । ଦୁଇଟି ନଗରର କାହାଣୀ	୩୧ । ପ୍ରବାଳ ଦ୍ୱୀପ
୧୧ । ଭବିଷ୍ୟ	୩୨ । କଳାଗର
୧୨ । ସାଇଲେନ୍ସ ମାରନାର୍	୩୩ । ରବିନ୍ ଦୁର୍ଗ
୧୩ । ଲୌହମୁଖାଧାର ମଣିଷ	୩୪ । ଫ୍ରେଲୋ
୧୪ । ରବିନ୍‌ସନ୍ ହୁଗୋ	୩୫ । ନିକୋଲସ ନିକଲ୍‌ସ
୧୫ । ଅଶୀ ଦିନରେ ପୃଥିବୀ ପରିକ୍ରମଣ	୩୬ । ହେଂଜୁର ରୂପକ
୧୬ । ଦୁଃଖିନୀ	୩୭ । ବଦାୟର
୧୭ । ବିଚିତ୍ର ଭାବନା	୩୮ । ଡେଭିଡ୍ କପରଫିଲ୍ଡ
୧୮ । ଶେକ୍ସପିଅର କାହାଣୀ (୧ମ)	୩୯ । ହରଷ୍ଟୋକ
୧୯ । " " (୨ୟ)	୪୦ । କଳାଫୁଲ
୨୦ । " " (୩ୟ)	୪୧ । ଟମକକାଙ୍କ କେବିନ୍
୨୧ । ଗ୍ରୀସଦେଶର ଉପକଥା	୪୨ । ଲେରନାଡୋନ୍
୨୨ । ଅନେକ ଆଶା	୪୩ । ଓମର କାହାଣୀ
	୪୪ । ଗର୍ବ କାହାଣୀ